

DEBRECZENI UJSÁG

MAJDUFOLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA FÉLÉVRE 12 P, NEGYED-
ÉVRE 6 P, EGY ÓRA 2 P, EGYES SZÁM ÁRA
HÉTKÖZNAP 8 FILLÉR, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
ÉS APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELI HELYE:
JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16. TELEFON 23-48.

(TRIANON 16.) 1935 SZEPTEMBER 22.

VASÁRNAP

XXXIX. ÉVFOLYAM, 216. SZÁM.

BÉKÉT!

(mars) Az embernek összeszorul a szíve és elful a lélekzete, ha szétnéz a világban, ha végigfutja az újságok plakátbetűs címeit. Hiszen egyre világosabb, egyre elkerülhetlenebbnek látszó valami szörnyűség, valami új borzalom: háború, világégés, ami egyet jelent a kultúra, az európai civilizáció s talán a fehér emberiség uralmának megsemmisülésével. Mindenki tudja, mindenki mondja, hogy nem akarunk többé tíz millió hősi halottat, nem akarunk gyilkolni, ölni, de az ég alján már ott nyargal újra az Apokalipszis négy szörnyű lovasa s nyomán már kezdődik a gírgázi felvonulás. Gibraltártól Adenig már az angol flotta ágyúinak fekete torka ásít fenyegetően. Líbia homokján hatvanezer olasz harcos sorakozik Egyiptom ellen, a népus egymillió meztelenségével szemben pedig Mussolini tankjai, repülőgépei, száz ezres seregteste várakoznak indulásra.

A levegőben már ott van a puskapor, a meggyújtott kanóc kesernyészaga. Miért nem mozdulnak meg hát Európa népei egy még ennél a hadikészülődésnél is nagyobb béke demonstrációra. Miért nem jönnek a frontarcosok, akik ezer csatában, gránát esőben láttak millió halált s végig Európa minden városán miért nem vonul fel a veterán-regiment bele kiáltani ebbe a füledt esendbe, hogy nem akarunk több halált, több levágott lábat, kilőtt szemet és meszes tömegsirt? Miért nem jönnek s vonulnak fel ropant menetekben a keresztlyén szervezettek, katolikusok, protestánsok, hogy beleharsogják a világba; nem akarunk több káini indulatot, nem akarjuk a háborút, mert ez Krisztus király parancsa és mert a háttérben leső orosz világrombolás segítségével a keresztlyénség teljes pusztulása?

Mi magyarok, akik ezer esztendő vérzivatarában bizonyítottuk, hogy nem vagyunk gyáva, sztal alá lapuló pacifisták s ha sor kerül rá ma is bátran állunk ki a gátra, talán minden más nácionál jogosabban mondhatjuk: békét! békét! békét! Hiszen mi, akiknek mindenünk odaveszett a legutolsó vérzivatarban, akiknek legtöbb okunk volna rá, hogy a véresebb, gyűlölködőbb megoldást válasszuk, ezzel a készülő új háborúval szemben, amely nem a mi háborunk, nem lehetünk más állásponton, mint a magunk nagy trianoni perében voltuk és vagyunk: igazságos békét, de békét minden áron!

Az ég alján már cikázik a villám, az ágyúcsőben már benn a gránát, a repülőgépek motorja talán már begyújtva várja, hogy vihessen a bombát, a gázt, a tüzet a halált, de mi mégis hiszünk benne, hogy a fehér faj utolsó pillanatban feltámadó lelkiismerete talán meghozza a békét, amelyért velünk együtt imádkozik mindenki, aki nem örült, vagy nem akarja a civilizáció az emberi kultúra teljes és végleges elpusztulását.

Mussolini elutasító választ adott az ötösbizottságnak

Az erélyes kormányhatározat világszerte nagy feltűnést keltett Franciaország kitart Anglia mellett

Róma, szeptember 21.
Az olasz minisztertanács ma délelőtt tizenegy órakor újabb ülésre ült össze, hogy megvitassa az általános politikai helyzetet. A minisztertanácsban Mussolini miniszterelnök részletes jelentést tett a katonai és politikai helyzetéről az utóbbi napok eseményeivel kapcsolatban.

A minisztertanács azután meghallgatta Madariagának, az ötösbizottság elnökének jelentését az olasz abesszín vizzályról.

A minisztertanács tudomásul vette a bizottság jelentésének tartalmát és azt részletes figyelemmel megvizsgálta.

A minisztertanács tekintettel véve és értékelve az ötösbizottság fáradozását a kérdés megoldására, megállapította, hogy a javas-

lat teljes egészében elfogadhatatlan, mert nem nyújt semmiféle minimális alapot a végleges rendezésre oly módon, hogy Olaszország életfontosságú jogaira és érdekeire ténylegesen és véglegesen tekintettel legyenek.

A minisztertanács délben egy órakor fejezte be a tanácskozását. Szeptember 21-ére újabb ülést tűztek ki, hogy figyelemmel kísérhessék az eseményeket és folytathassák az adminisztrációs kérdések megvitatását.

Genf, szeptember 21.
Az olasz minisztertanács elutasító döntéséről szóló hír 1-2 perccel két óra előtt érkezett meg Genfbe. Megállapítható általánosságban, hogy Olaszország elutasító magatartása Genfben mély benyomást keltett.

A rambouilleti államtanács

Páris, szeptember 21.
A francia kormány tagjai szombat délelőtt a köztársasági elnök nyári kastélyában Lebrun elnökletével államtanácsot tartottak, amelynek végeztével Paganon belügyminiszter hivatalos közleményt olvasott fel, amely ezeket mondja:

Lebrun elnök az államtanács elején üdvözölte Laval miniszterelnököt Genfben kifejtett tevékenységéért. Laval ezután ismertette a külpolitikai helyzetet különös tekintettel genfi megbeszéléseire. A belügyminiszter az államtanács további során aláírás végett Lebrun elnök elé terjesztette a közigazgatási karban történő fontos személyi változásokról szóló rendeletét.

Az államtanács befejeztével Laval azonnal visszatért a külügyminisztériumba, míg minisztertertsai ott maradtak a rambouilleti kastélyban, mint a köztársasági elnök vendégei. A hivatalos közlemény csak annyit mond Laval beszámolójáról, hogy több mint egy óra hosszat tartott. Nem tudják azonban, hogy ez alkalommal véglegesen megállapították-e Franciaországnak az olasz-abesszín vizzály ügyében követendő magatartását, mert az

a hír, hogy az olasz minisztertanács elutasította az ötösbizottság javaslatát, csak az államtanács befejezése után érkezett meg Párisba.

Nincs meg a teljes szakítás

Páris, szeptember 21.
A Havas-iroda tudósítója jelentí Rómából, hogy az ötösbizottság javaslatainak visszautasítása mély benyomást keltett. Mussolini tegnap Chamberlain francia nagykövettel, Suvich külügyi államtitkár pedig a római angol és japán nagykövettel tárgyalt. A minisztertanács tehát a tényállás teljes ismeretében hozta meg döntését. A határozat szövegezése határozott ugyan, de egyáltalán nem kihívó. Különösen fontosnak kell tartani a határozatnak azt a kitételét, amely szerint a minisztertanács értékelte az ötösbizottság javaslatait, mert ez azt mutatja, hogy az olasz kormány fenn akarja tartani a további diplomáciai eljárás lehetőségét és azzal, hogy az elutasítás indító okait kifejlik, közvetve tulajdonképpen megmutatja azt az utat, amelyen a további diplomáciai erőfeszítéseket sikerre lehetne vezetni.

Hogyan vélekednek Genftől Addisz-Abebaig?

London, szeptember 21.
Az olasz kormány elutasító határozata a hétvégi szünet esendjében érte a londoni köröket és

így az első hatást még nem igen lehet észlelni. A Reuter-iroda levelezői a külföldi benyomásokról a következőképpen számolnak be:

— Genf: A döntés megdöbbentést keltett. Azt várták, hogy Mussolini a javaslatokat legalább tárgyalási alapul elfogadja.

— Páris: A hír súlyosan megrendítette a francia minisztereket, másrészt hangoztatják, hogy a római közlemény — jóllehet kerek elutasítja az ötösbizottság javaslatait —, de nyelvezete előzékeny és azt a reményt nyújtja, hogy az olasz kormány mai döntése még nem utolsó szava Mussolininek.

— Berlin: Hivatalos körökben a hír nagy meglepetést keltett, de hangoztatják, hogy ami Németországot illeti, továbbra is áll Hitler kijelentése, hogy nem avatkozunk a bennünket nem érintő ügyekbe.

— Róma: Az az első benyomás uralkodik itt, hogy a kormány döntése bezárta, de nem reteszelte be az olasz-abesszín kérdés elintézésének ügyét.

— Addis Abeba: A római határozat főképp a császári palotában leírhatatlan megdöbbenést s felháborodást keltett. Az uralkodó környezetének véleménye szerint Abessziniának most már nem lehet más tennivalója, mint elrendelni az általános mozgósítást.

Laval távirata Mussolinihez

London, szeptember 21.
A „Daily Herald” szerint Laval táviratilag figyelmeztette Mussolinét, hogy kimerítette a közvetítés összes lehetőségeit és hogy az ötösbizottság javaslatain nem lehet lényegesen túlmenni. Hozzáteszi, hogy — ha az ügy válságosra fordul — Franciaország kitart Anglia mellett a népszövetségi tagsággal járó kötelezettségek teljesítése terén. Hasonló ígéretet tett Laval Edennek, mielőtt Genfből visszautazott Párisba.

Lázás hadi készülődés

London, szeptember 21.
A British United Press lázas háborús készülődéseket jelent a Földközi tenger vidékéről. Szicília óriási fegyvertábor, Augusztában 70 olasz búvárnaszád horgonyoz. Palermóban 3 esatahajó érkezett. Palermóban a pályaudvar tetejére léghárító ütegeket

Ölözön
jobban,
kölsön
kevéssebbel:
vadászöljöm
szövelel is
Aszmanná!

helyeztek el. A Pellegreni hegyre néhez ágyukat állítottak. Szardíniában gázárcsokot osztottak szét a lakosság között. Háború esetén Nápolyt, Palermót, Misszinát haditerületnek nyilvánítják és általános mozgósítás esetén a polgári lakosságot eltávolítják. Máltában előadásokat tartanak az abesszín háborúról s légitámadás esetén követendő magatartásról. A törökök lázasan erősítik partvidéki erőműveiket s mindenütt csapatokat vonnak össze s nagymennyiségű anyagot gyűjtenek.

Az ötösbizottság ülése

Genf, szeptember 21.
Az ötösbizottság délután félhétkor ülést tartott, hogy a római minisztertanács határozatával megismerkedjék. Az ülés Avenol főtitkár fogadótermében folyt le a nyilvánosság kizárásával. Az ülés félnyolckor ért véget. A bizottság tagjai elzárkóztak az érdemleges felvilágosításoktól és csak annyit közöltek, hogy a bizottság semmiféle megállapodást nem létesített, hogy ülését hétfőn délelőtt folytatni fogja.

Genf, szeptember 21.
A népszövetségnek tájékoztató osztálya este a következő közleményt tette közzé:

Az ötösbizottság ma este félhétkor ülést tartott, amelyen tudomásul vette az olasz kormánynek a saito részére kiadott közleményét. A bizottság abból a célból, hogy ennek a közleménynek teljes jelentőségét mérlegelje, elhatározta, hogy megvárja az olasz kormány hivatalos értesítését s az azt esetleg kísérő kiegészítő magyarázatokat.

— A vörös hadsereg gázárcsokgyakorlatai. Moszkvából jelentik: A vörös hadsereg vegyi háborús különítménye kísérletet folytatott annak megállapítására, meddig lehet egyfolytában gázárcsokot viselni. Hatvan vöröskatonára húsz óra hosszat viselte gázárcsokát, mialatt katonai gyakorlatokat végeztek, meneteltek és aludtak.

Szelvény

Lapunk előfizetői és olvasói részére ezzel a szelvényvel Berinke Ica a kitérő pszichografológusnő Rothermere (Darabos-utca 8. sz. alatt) 50% kedvezménnyel analizál. Fogad délelőtt 10 órától este 8 óráig. Lelki tanács és horoszkóp díjtalan.

Hitleristák bombamerénylete a salzburgi vezetők ellen

Bécs, szeptember 21.
A linzi főpostahivatalban szeptember 18-án tizenegy mintaküldeményt találtak, amelyeket feladók leginkább Salzburgban élő előkelőségek címére akartak elküldeni. Címzettek voltak pl. Valtz salzburgi érsek, Steinwanger salzburgi főszerkesztő, Lux író és még több más személyiség. A postahivatal gyanusnak találta a küldeményt s értesítette a rendőrséget. A rendőrségen kinyitották az egyik csomagot, amely hirtelen felrobbant s a bennük elhelyezett robbanógyutacsok súlyosan megsebesítették a kinyi-

tással foglalkozó rendőrfelügyelőt. A robbanóanyag-szakértők később megállapították, hogy a többi kilenc csomag is hasonló robbanóanyagot tartalmaz. — A nyomozás megállapította, hogy a küldeményeket egy salzburgi nemzeti szocialista csoport tagjai adták fel, akik már régóta tervezték, hogy terrorcselekedetekkel megzavarják a város nyugalalmát s biztonságát. A csoport két vezetője, egy asztalosmester és egy cipészszegéd Salzburgból Németországba menekült. Az osztrák hatóságok felkérték a német rendőrséget, hogy tartóztassák le a két szökevényt.

Kétszáznál több nemzeti szocialistát tartóztattak le Bécsben

Bécs, szeptember 21.
A rendőrség az utóbbi időben megint sok nemzeti szocialistát tartóztalt le. Így Favoriten kerületben hat nő fogtak el, akik titkos nemzeti szocialista csoportot alkottak és gyűjtöttek a Wöllersdorfbán levő foglyok számára. A XVII. kerületben elfogtak

egy nemzeti szocialista futárt, aki a betiltott „Kamruif” című lap titokban részült számait osztotta szét. A nála talált névsor alapján 150 nemzeti szocialistát tartóztattak le. Szintén nagyarányú a letartóztatások száma Wachingben, ahol ötven embert helyeztek őrizetbe.

Madarak,
emlősök
kitömését

legolcsóbban vállal
Érces Ferenc
állatkitömő
Piac-utca 64. sz.

Megkerült az életveszélyes

pécsi nyulak fele

Pécs, szeptember 21.
Valóságos pánikot keltett az a hír, hogy az egyetem körbonctani intézetéből elloptak 12 kísérleti házinyulat, amelyek kísérleti célokból kolera, vérhajjal és más veszedelmes, ragályos betegségekkel voltak fertőzve. A körbonctani intézet vezetője a pécsi lapok útján felszólította a tolvajokat, hogy a veszedelmes állatokat azonnal adják vissza és büntetlenséget ígért annak, aki a felszólításnak 48 órán belül eleget tesz.

Nagy hatása volt a felszólításnak. Szombat reggel az ellopott nyulak felét visszavitték és a körbonctani intézetben biztosra veszik, hogy néhány órán belül a többi házinyul is megkerül. A meglepetés azonban az volt, hogy tömérdek tengeri nyulat is hoztak és csak most jöttek rá, hogy az intézet tengeri nyulait már hosszú idő óta lopkodják. De az intézetben

annyi a tengeri nyul, hogy egy-két darab eltűnését lehetetlenség lett volna észrevenni.

Azoktól, akik nyullal jelentkeztek az egyetemen, még csak azt sem kérdezték meg, hogyan jutottak a nyulakhoz, nevüket sem vették jegyzőkönyvbe. Félő azonban, hogy aki nyulat kapott ajándékba, az mind jelentkezni fog az egyetemen.

Biztosra veszik a körbonctani intézetben, hogy rövid idő alatt fertőzés nem történik és senki sem fogyasztott a fertőzött állatokból, mert ennek bizony nagyon súlyos következményei lehetnének.

A vasajtó, lakat és zár alatt őrzött állatok körül most külön drótsövényt építenek és még szigorúbbá teszik őrzésüket.

A rendőrség azonban — feljelentés nélkül is — megindította az ügyben a nyomozást.

Csak azt hirdetjük, ami hihető
Csak azt ígérjük, amit meg is adunk

Vászon és fehérnemű

üzletünkben 100%-ot kap pénzért
m'ndségben és szolid-szabott árakban.

Kardos László ALAPÍTÁSI ÉV
1831

Philips, Eka -

rádiókészülékek legújabb típusait lakásán is készséggel bemutatja és részletre is árulja

Gulyás

csillár — rádiószaküzlete
PIAC-U. 59. TEL.: 32-19.

— Elhízott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvízkúra a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcsere-tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyeddé teszi. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József viznek a máj és a végbél felé irányuló vértolulásoknál, valamint aranyérvénél és prostatatabajoknál is valóban áldásos hatása van.

FELHÍVÁS A DEBRECENI ITALMÉRŐKHÖZ

A városi adóhivatal értesíti a város területén italmérési engedéllyel bíró adózókat, hogy az 1936—38. évi három éves kivétési időszakra szóló italmérési illeték kivétel alapú szolgáló italforgalmi adatok 1935. szeptember hó 23. napjától 1935. szeptember hó 30. napjáig bezárólag közszemlére tételtek. A közszemlére kitélt összeírású jegyzék a délelőtti hivatalos órák alatt 8—2. óráig megtekinthető a városi adóhivatal forgasztsági adó ügyosztályában (földszint, kapubejárattal szemben). A közszemlére kitélt összeírású jegyzékben feltüntetett italforgalmi adatokra vonatkozó esetleges észrevételek bélyegmentesen a m. kir. pénzügyigazgatósághoz címzett beadványban a városi adóhivatal iktatójába, legkésőbb 1935. évi október hó 2. napjáig feltétlenül beadandók, mert a feltüntetett határidőn túl beadott észrevételek figyelembe nem vételnek.

Debrecen, 1935 szeptember 21.

VÁROSI ADÓHIVATAL

Mindennapi regzés

Haj, regő-rejtem,
Szüretemet ejtem...
Kirándulunk Hegyaljára,
Annak is a legaljára...
Három—hús a portó,
Pincében a hordó,
Kong a nóta, zeng a nóta,
Pince mélye reng azóta...
Áll a szüret egyre:
Ki megyen a hegyre?
Fog a pohár szaporodni:
Nektár, aszu, szamorodni...
Bárzsongon a kín dül,
Ezer ember indul...
Zeng a hangja orchesternek
S megy a grófja

Orr-Chesternek!

Mákony van a borban,
Hegyaljai sorban,
S kinek nyomra bir tokajit,
Viszontlátja birtokait:
Mídezeknek okaiból
Igyunk hát a tokajiból...

(lisztius)

„Regős”
„Mestersuper”

világmarkás rádiók csakis

SOLTÉSZ Kálvin-tér 2 szám.

A képviselőház első ülésén benyújtják a hitbizományi, a gazdaadóssági, ügyvédi, hegyközségi és borgazdasági javaslatokat

Azok közül a törvényjavaslatok közül, amelyeket a kormány a képviselőház őszi ülészaká elé kíván terjeszteni, már korábban elkészült a hegyközségi és a borgazdasági törvényjavaslat s nyilvánosságra került az ügyvédi rendtartás reformirói szülő törvényjavaslat első tervezete is.

Mind Ezeket a törvényjavaslatokat értesülésünk szerint, a kormány minyárt a képviselőház őszi ülészakájának elején, valószínűleg az első ülésen, október 14-én beterjeszti az or-

szággyűlésnek.

Elkészült a hitbizományi törvényjavaslat is s ez is legelőször beterjesztendő törvényjavaslatok között lesz. Hír szerint most fejeződött be a gazdaadósságok rendezéséről szóló kormányrendelet szövegezése is. A pénzügyi, a földművelésügyi és az igazságügyi minisztérium karöltve dolgozták a rendezés előkészítésén s egyes kérdésekbe bevonják a Nemzeti Bankot is. Vannak azonban a kérdésnek olyan vonatkozásai, amelyek törvényhozási intézkedést kí-

VÉRES TÜZHARC A HORVÁTOK ÉS A SZÉRB CESENDŐRÖK KÖZÖTT

A Times jelenti Bécsből: Zágrábi hírek szerint gyakran megismétlődnek a véres harcok a horvát parasz-
tok és a délszláv csendőrök között. Több vérengzésnek számos emberélet esett áldozatul. A jelentős három incidens idős, amelyeknek során két paraszt és egy csendőr meghalt.

vannak, ezekre nézve ugyancsak a rövidebb időn belül elkészül a törvényjavaslat és az őszi ülészak legelőször tárgyalandó törvényjavaslatai között lesz.

Egyébként az október 14-én összejövő képviselőháznak tavaszról maradt egy munkaadnyaga: a bírák és ügyészek fejelemi felelősségéről szóló javaslat. Ezt fogja először tárgyalni a képviselőház s míg ennek tárgyalása tart, a bizottságok előkészítik azokat a javaslatokat, amelyek október 14-én kerülnek benyújtásra.

EGYPERCES INTERVJU

BLATTNER BÉLAVAL,
A SZELLEMI SZÜKSÉG-MUNKÁ-
SOK VEZETŐJÉVEL

— Halló!... Halló!... Itt a „Debreczeni Ujság — Hajdúföld” szerkesztősége. Méltóztassék nyilatkozni a debreceni szellemi szükségmunkások helyzetéről.

Blattner Béla: A városnál alkalmazott szellemi szükségmunkásoknál nagy nyugtalanság észlelhető azon kősa hír miatt, hogy valamennyi, most bentlévő szellemi szükségmunkást a belügyminiszter rendelkezésére elhocsátanak. A hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak, mivel a belügyminiszter, mások munkához juttatása érdekében csak ajánlja, hogy hat havonként cseréljék ki a szükségmunkásokat.

— Illetékes helyen érdeklődem a város vezetőségének a szándéka felől. Kijelentették, hogy a bevált munkaerők kicseréléséről szó sincs, mivel a szociális szempontok mellett nem lehet másodrangú kérdés az illető munkateljesítménye sem s a kérdés megoldásánál a város vezetősége meg fogja találni azokat a módokat, amelyekkel az arra érdemes szellemi szükségmunkások téli kenyere biztosítva legyen.

Óriási érdeklődés előzi meg a szeptember 28—29.-i cserkész bemutatókat

A IV. Cserkészkerület jubiláris ünnepélyével kapcsolatban nagyszabású cserkészbemutatók munkálatai most már befejezéshez közelednek.

A kétnapos ünnepség programjának vázlatát az alábbiakban közöljük:

Szeptember 28-án, szombaton: Dél-

B O R O S

szépen, jól, olcsón,
fest, tisztít, mos
Piac-utca 77. szám.

Villámhírek

Londonból jelentik: A tiencsini angol rendőrség egy kínai rablóbandát tartóztatott le, amelynek tagjai bevallották, hogy áldozataikat megölték, megcsönkítették és levágták tagjaikat a zsarolólevélhez mellékeltek. A foglók bevallása alapján eddig 12 börtömben megcsönkített holttestet ástak ki.

Newyorkból jelentik: A város egyik legforgalmasabb útvonalán 3 bandita megrohant egy ékszerüzletet és mindkét alkalmazottját megkötözve, kirabolta az üzletet. A rablóknak igen sok drágakő és más ékszer jutott birtokába. A rablók gépkocsikon elmenekültek.

ben a főcserkész és az országos elnökség érkezése és ünnepélyes fogadtatása. Délután díszszemle a cserkészparkban, utána riadó a városon keresztül. Este fél 9 órakor táború a Kollégium udvarán, előtte 7 órakor lámpionos, zenés felvonulás a város főbb útvonalain.

Szeptember 29-én, vasárnap: Zenés felvonulás a város főbb útvonalain. Reggel fél 9 órakor istentisztelet a protestáns cserkészek részére a Nagytemplomban, ugyancsak a róm. kath. cserkészek szentmisére mennek. Délután 3 órakor bemutató a stadionban, ezeröttszáz cserkész közreműködésével.

BARÓ EISELBERG ANTAL ÉS ASCHOFF PROFESSZOROKAT DÍSZDOKTORAIVÁ AVATJA A DEBRECENI EGYETEM

Jelentette a „Debreczeni Ujság — Hajdúföld”, hogy az orvostudomány világának két világhíres alakját, báró Eiselberg Antal bécsi szemészprofesszort és Ludvig Aschoff tanárt, a Freiburg in Breisgaui egyetem patológia tanárát a Tisza István Tudományegyetem kedden délben 12 órakor díszdoktoraivá avatja. A honoris causa doktoravatások iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

BORSY KERÉKES GYÖRGY AMERIKAI REF. ESPERES PRÉDIKÁL A NAGYTEMPLOMBAN

Vasárnap délelőtt 10 órakor érdekes egyházi szónok tart prédikációt a református Nagytemplomban: — Borsy Kerekes György youngstowni ref. lelkész, a Független Amerikai Magyar Ref. Egyház nyugati egyházmegyéjének esperese.

Borsy Kerekes György Imre tekintélyes alakja az amerikai ref. egyházi életnek, de élete egy szakaszát már a debreceni református egyházi munkának is szentelte. Debrecenből vonult hadba a honvédtalósokkal, majd olasz fogságának elszívédése után ismét ide tért vissza s lett debreceni segédlelkész.

Talajvíz,
nedvesség
ellen megnyugtató és
biztos szigetelő anyag a
BIBER-F

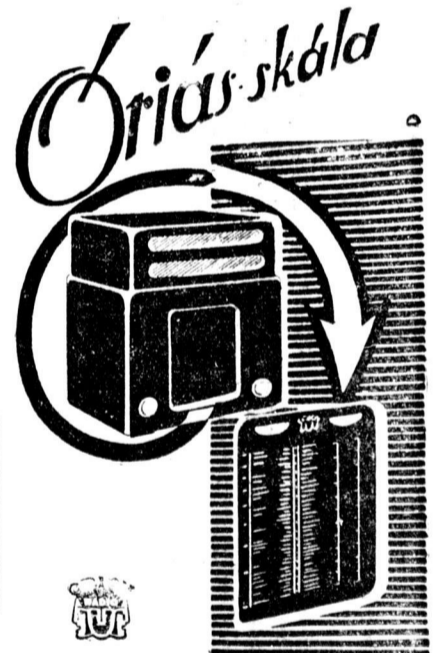
Biber művek Rt.
BUDAPEST VI. JÓKAI TER 8.

100 %-ig hazai gyártmány!

Kapható: Építési anyag és festék-kereskedésekben.

UTCARUHÁS KALÓZOK KIRABOLTAK EGY KINAI HAJÓT

A Paofeng gőzös, ma befutott Sanghai kikötőjébe. A hajó kapitányának jelentése szerint a Paofenget utasoknak öltözött kalózok kerítették hataimukba. A kalózok három tisztet agyonlőtek és holttesteiket a tengerbe dobták. A kalózok ezután birtokukba kerítették a hajót és a csekiangi partok felé irányították. Itt partraszálltak és 40.000 dollár értékű zsákmányukkal eltűntek.

színváltással, további lépés a tökéletes rádió felé. Ezzel az 555-ös Orion rádióval négy hullámsáv összes állomásait lehet kényelmesen elérni

ORION-555

Minden Orion rádiókereskedőnél kapható

Főlerakat: **SOLTÉSZ**
Kálvin-tér 2.

Fenti készüléket
kivánatra bemutatja
Meteor csillárgyár Rt.
Plac-utca 9. szám.

Vásároljon

a legnagyobbított

Benyáts áruházban

egy helyen megvásárolhat kész férfi-, női- és gyermekruhákat, cipőket, kötött árukat és a legújabb divat anyagokat

megbízható minőségben, olcsó áron.

Helsinkiben jelenik meg a legelső, teljes csángó naptár, amit Artur Kannistó finn és Csüry Bálint debreceni professzorok rendeztek sajtó alá

A finn állam 600.000 márkát fordít elhalt nyelvészei munkáinak kiadására Beszélgetés dr. Artur Kannistó helsinki egyetemi tanárral

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

A Volga, Káma és az Oka folyók mentén elterülő finn-ugor őshazában Krisztus születése táján, mint a megbolygatott méhkas egymásután szállottak a vándorlás útjára a testvéreik. Ott hagyván a már talán szűknek bizonyosodó mezőket, új haza kereséséért indultak útnak. Lehet, hogy a hatalmas, Ázsiából özönlő néparadat kényszerítette őket ki-mozdulásra, mely Európa ismeretlen földjein igyekezett új életet kezdeni. Egy azonban bizonyos, hogy a finn-ugor testvéreik elszéledtek az őshazából, elannyira, hogy még megközelíteni is nehéz őket. Hosszú évszázadok folyamán mindegyik élte a maga életét, mondhatni alig-alig tudván egymásról valamit. Az őshazából elhozták a vitészséget, a kultúra iránti szomját és elhozták nem utolsó sorban az örök egymásutáni sóvárgást.

Amióta a nyelvtudomány olyan hatalmas lépésekkel haladt előre a kiváló művelők folytán és immár bizonyosodott tényként vehető, hogy a népek rokonsági kapcsolatainak kibogozásánál nem utolsó sorban játszik döntő szerepet az összehasonlító nyelvtudomány, a finn-ugor nyelvészek óriási méretű munkát végeztek annak bizonyítására, hogy a magyarság szintén tagja a finn-ugor nyelvcsaládnak. Ennek a tudományos munkának derék, önfeláldozó, hűséges harcosai voltak és vannak ma is, akik életüket szentelik a nagy eszme, a közös finn-ugor eredet teljes felderítésére. E finn-ugor nyelvészek egyik legkiválóbbika, dr. Artur Kannistó helsinki egyetemi tanár, akít a holnapi napon avat honoris causa doktorává a debreceni Tisza István tudományegyetem. A „Debreczeni Ujság—Hajdúföld” munkatársa ebből az alkalomból felkereste a kiváló nyelvész-professzort, hogy nyilatkozzék magyarországi útjáról és több, aktuális tudományos kérdésről.

A legnagyobb finn nyelvész teljesen egyedül, tanító nélkül tanulta meg a magyar nyelvet

— Mióta és miért tanul magyar

Fényvédő franciá

arepuder, száraz és zsíros arc-bőrtre legjobb minőségben, állandóan lerakásban kizárólagosan PAPP LAJOS illatszertáraitban Kossuth-u. 1., Csapó-u. 58.

EREDETI „SYLVIA”

colderémszappan és „Corysdor” kölnivíz kizárólagos lerakata: PAPP LAJOS illatszertárai, tehát máshol, mint a leraktnál, nem kaphat. Óvás! Ha bárhol, mint Sylvia szappant, vagy Corysdor kölnivizet ajánlanák, az csak közönséges hamisítvány. Törvényesen védve!

nyelvet a professzor úr? — tesszem fel az első kérdést.

Athur Kannistó mondhatni teljesen hibánkül és bámulatosan szép, szabatos stílusban mondotta el, hogy még középiskolai hallgató korában, 1892 óta teljesen egyedül, minden tanító nélkül tanulja a magyar nyelvet. — Nagy elismeréssel nyilatkozott Szinyei, a híres magyar nyelvész finnek számára készített nyelvtanáról, melyből ő is tanult.

Majd elmondotta, hogy egyetemi hallgató korában finn-ugor nyelvésznek készült és így meg kellett tanulnia a magyar nyelvet is. Különösen fontos volt neki a magyar nyelv ismerete abból a célból, hogy a magyar nyelvhez legközelebb álló vogul nyelvet és népet öt éven keresztül tanulmányozta a vogulok között, ahol számtalan és felbecsülhetetlen értékű kincset gyűjtött össze. — Egyébként Kannistó professzor állandóan olvassa a Budapesti Hírlapot és az Új Időket. Így természetesen nemcsak a magyar élet minden vonatkozásával, de a magyar irodalommal is teljesen ismerős.

nagy barátja a magyarságnak most olyan tudományos munka megjelenését tette lehetővé, ami az egész magyarságot kimondhatatlan nagy hálaára kötelezi vele szemben. A finnek egyik legkiválóbb nyelvtudósa, Wichmann György, aki 1932-ben halt meg olyan munkát végzett el helyettünk, ami bármelyik magyar nyelvtudósnak becsületére vált volna. Wichmann 1906 október 31-től teljes felévet töltött a moldvai csángók között, Szabófalván és összegyűjtötte az északi csángók szokásait, szokásait, közmondásait stb. Ezek a kincsek Wichmann halálával kéziratban maradtak a helsinki finn-ugor társaság levéltárában kiadatlanul. Kannistó professzor érdeme az, hogy ehhez az igen becses gyűjteményhez hozzá lehet férközni és kinyomatás alá lehetett rendezni.

Ennek a munkának a feldolgozására ment ki az elmúlt esztendőben Csüry Bálint egyetemi tanár is Finnországra.

— Szinte lehetetlen lett volna a finn tudósoknak egyedül feldolgozni ezt a nagy kincset —

Férfi ruha szövetek,

kabát kelmék, magyar és angol gyártmányok, nagy választékban, szolid áron

KONTSEK KORNEL divatáruházában DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 1. SZAM.

Kannistó professzor könyvet ír a vogulok kinézéséről és népművészetéről

Ezután Magyarországon szerzett benyomásairól kérdeztem.

— Sajnos — mondotta a professzor — a magyar népet még nem volt alkalmam tüzetesen megismerni, mert igen kevés időt tölthettem csak Magyarországon. Öt évvel ezelőtt már jártam Magyarországon néhai Pápai József professzor vendégeként, akivel személyes találkozás előtt is leveleztem és olvastam tudományos munkáit.

Majd szerényen megjegyzi, hogy még nem tudta elsajátítani a magyar kiejtést. Nagyon szerencsés és helyes gondolatnak tartja a Nyári Egyetemet, amely szerinte is kitűnő alkalom nyelvek tanulására. Ezután elragadtatással beszélt Kannistó professzor a mezőkövesdi népművészeti munkáról, a híres matyó hímzésekről. Érdekes különben, hogy a professzor, mikor a voguloknál volt említett tudományos útján, igen sok és szép vogul hímzett dolgot gyűjtött, amiről egy külön könyvet készülni kiadni. Különösen elragadtatással beszélt még Debrecen óriási fejlődéséről és a Központi Egyetemről.

Wichmann György finn nyelvész gyűjtötte össze a csángók szokásait

Kannistó professzor, aki igen

mondotta a professzor — és nagy szerencse, hogy Csüry Bálint igen kedves barátom elhozta a maga tudását a mű sajtó alá való rendezéséhez. (Csüry Bálint professzor hosszabb időt töltött a déli csángók között és így a hatalmas Wichmann-féle gyűjtemény szótárbeszedésénél igen hasznos segítséget nyújtott Kannistó professzornak.) A nagy munkát a napokban fejezték be, előszóval, jegyzetekkel látták el és Helsinkiben még a tél folyamán ki fogják adni.

Tíz éves terv az elhalt finn tudósok munkáinak kiadására

Majd a finn nyelvészeti tudomány mai állásáról és céljairól kérdeztem dr. Artur Kannistót. — Nagyon sok olyan finn nyelvész van a hazai nyelvtudományban, akik hosszabb időt töltöttek a finn-ugor népek között. Közülük Szibéria földjén és sokan közülük fiatalon elhunytak. Így rengeteg nyelvészeti munka maradt a homályban kiadatlanul.

Török kertészetben Simonyi...-19.

cserepes dália különlegességek, évelő és sziklanövények, egynyári növény palánták olcsón kaphatók

Kertrendezést, tervezést, balkonok és ablakok díszítését szakszerűen eszközöli.

A finn-ugor társaság most egy 10 éves tervet dolgozott ki ezeknek a munkáknak feldolgozására és kiadására. Ehhez a nagy tudományos megmozduláshoz sikerült megnyerni a finn állam hozzájárulását, amely évi 600.000 finn márka adományával támogatja ezt a nagy tervet.

Mint értesültünk ennek a nagy-jelentőségű és felbecsülhetetlen értékű tudományos mozgalomnak is dr. Artur Kannistó volt a kezdeményezője, aki titkára a finn-ugor társaságnak és így ő készítette el ennek a tervnek a részleteit is.

A Pázmány Péter tudományegyetem is díszdoktorává avatja Kannistó professzort

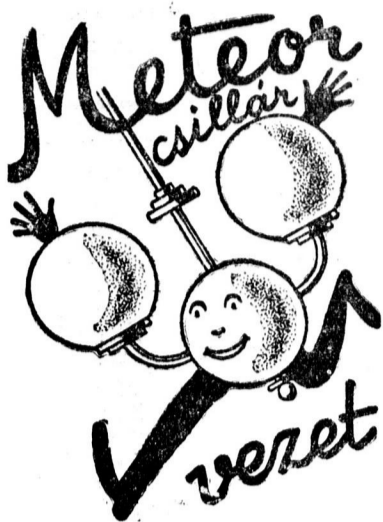
Igy nagyjában vázolván azt a tudományos munkásságot, amit dr. Artur Kannistó kifejt, meg kell állapítanunk, hogy a finnek legnagyobb élő nyelvtudósa. — Munkásságával nemcsak a finneknek, de a magyarságnak is sokat használt, mert voguloknál való tartózkodása alatt rengeteg bizonyítékát találta meg és dolgozta fel az ősi közös nyelvünk eredetére vonatkozólag. Kutatásai valóságos termékenyítő hatottak a nyelvtudományra. — Helsinkiben az egyetemen magyar nyelvet is ad elő, minden magyar nyelvet a legnagyobb testvéri szeretettel karol fel és a Helsinkiben tanuló magyar egyetemi hallgatóknak valóságos atyja, és kedves barátja a magyar finn-ugor nyelvészeknek. Ezek voltak azok az okok, amelyek alapul szolgáltak a honoris causa doktortá avatásának.

Majd újra Kannistó professzor vette át a szót és hangsúlyozta, hogy a finn és magyar tudósoknak ezután is egy úton kell haladniuk és minden reménye megvan arra nézve, hogy mind többen és többen fognak összekapcsolódni.

— Meggyőződéssel hiszem — mondotta a professzor —, hogy ezeknek a testvéri kapcsolatoknak minél nagyobb kibővülésével sok-sok terv fog még sikerülni a nyelvtudomány terén, amikről még talán korai nyilatkozni.

További értesülésünk szerint dr. Artur Kannistót a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem is díszdoktorává fogja avatni még szeptember hónap folyamán. Nagy Gábor.

Kalor kályha — Sesztina
Luna tűzhely — Sesztina
Robur edény — Sesztina
Konyha cikkek — Sesztina

Részletre is! Piac-u 9.

Takarékosság!

Allástalan diplomások a h. polgármesternél

Brassay Károly, Simon József, Ludmann Lajos és Blattner Béla az állástalan diplomások megbízásából küldöttségileg járultak Zöld József th. h. polgármester elé és kérték, hogy ne bocssák el november elsejével a szellemi szükségmunkásokat a várostól, mert úgy értesültek, hogy a belügyminiszter rendeletet adott ki a szellemi szükségmunkások felváltására. Kérték továbbá, hogy a törvényhatósági inségakció bizottságban az állástalan diplomás ifjúság érdekeinek védelmére adjanak helyet vitéz dr. Szily Tibornak, Bögel Józsefnek, dr. Szabó Sándornak, dr. Lengyel Zoltánnak és Gombosi Zoltánnak, mert ők mindannyian tanújelét adták már, hogy támogatják az állástalan ifjúság főrekvésit.

Zöld József válaszában kijelentette, hogy ilyen belügyminiszteri rendelet nem érkezett a városhoz és egyáltalán nincsen szó arról, hogy az összes szellemi szükségmunkásokat kieserüljék, legfeljebb annyi fog történni, hogy néhány szellemi munkanélkülit, aki a hivatali munkára nem vált be, fogják felváltani és helyettük új jelentkezőket alkalmaznak.

Végül kérte a küldöttséget, hogy kívánságait írásban terjesszék elő.

A HŐSÖK CSILLAGTÚRAJA

Az Országos Frontharcos Szövetség Automobil- és Motorsport Osztálya október 6-án, vasárnap rendezte az országos frontharcos szövetség VI—VIII. országos találkozója keretében a hősök III—IV. csillagtúráját automobilon és motorkerékpárok részére.

A csillagtúra a legtöbb benevezett és célbaérkezett taggal résztvevő két klub, az Országos Frontharcos Szövetség tiszteletdíját nyeri. Tiszteletdíjat nyer továbbá a legtávolabbról jövő autós és motorkerékpáros. Minden résztvevő autós és motoros a szövetség díszes emléklapeltjét nyeri. Nevezési lapot, valamint a csillagtúra szabályait készséggel megküldi az Országos Frontharcos Szövetség Automobil- és Motorsport Osztálya Budapest, VIII., Rákóczi-út 27.

AMERIKÁBA MENEKÜL AZ EURÓPAI ARANY

London, szeptember 21. A háborús veszedelem következtében óriási aranyáradat indult meg az amerikai Egyesült Államok felé. A newyorki jegybank kimutatása szerint szeptember 9-e óta 132 millió dollár értékű aranyat kapott Amerika Európától.

A jövő hét elején az Európa óriásgőzös 26 tonna arannyal indul Newyorkba. Még a Londonban őrzött idegen valutát is eladják, hogy a vételáron dollárt vegyenek. A dollárvásárlási láz eladási hullámot zúdított az angol főzsdékre. Az eladás következtében még a hadianyagipari értékek is vesztek árfolyamukból.

Az elsőrendű lámpa

ne csak olyan gazdaságos áramfogyasztásu legyen, de olyan jól is világítson, mint a dekalumenjelzésű

**Tungram
duplaspirállámpa**

Törvénybe iktatják Liszt Ferenc emlékét és érdemeit

Budapest, szeptember 21. A Liszt emlékév országos rendezőbizottsága Hubay Jenő elnökletével megtárgyalta a Liszt-év munkatervét. A Liszt-év 1935 október 21-től 1936 október 22-ig tart és minden hónapban kimagasló ünnepség lesz, amelynek

sorozata a Mátyás templomban tartandó ünnepi díszmisével kezdődik. A képviselőház törvénybe iktatja emlékét és érdemeit. A Pesti Vigadóban Liszt-domborművet helyeznek el.

Májusban nagy zenei kongresszus lesz, szabadtéri előadás és július 31-én, halálának évforduló

napján, zarándoklat indul Doborjánba, Liszt szülőházába. Azt is tervezik, hogy Stróbl Liszt Ferenc szobrát felállítják a Zeneakadémia előtt. Az egész ország megünnepeli Liszt géniuszát. A munkatervet jóváhagyás végett bemutatták a kultuszminisztériumnak.

Az idén jóval nagyobb összeget fordít a város az inségakcióra és a népkonyhai ellátásra, mint tavaly

A pénteki rendkívüli közgyűlésen egy interpellációra adott válaszában Zöld József th. h. polgármester bejelentette, hogy a város vezetősége elkészítette az idei téli inségakció programját. A tervet a belügyminiszteriumban tárgyalják és az idén jóval több költséget irányoztak elő az inségakció megsegítésére. Így a népkonyhai ellátás múlt esztendői keretét 35.000 pengőről az idén

86.000 pengőre emelték fel. — A múlt évben foglalkoztatott műhelyekre nem volt előirányozva semmi, most 10.000 pengőt fordítanak erre a célra. Kézpénz-segélyekre 8000 pengő áll rendelkezésre, a szellemi munkanélküliek foglalkoztatására pedig a tavalyi 40.000 pengő helyett 55.000 pengőt állítottak be az inségakció költségvetésébe. Ezen felül különböző kiadásokra 5000 pengő áll rendelkezésre, míg a tulajdonképpeni inségmunkára, föld- és kertészeti munkálatokra 282.000 pengőt fordítanak. A helyzet tehát az idén az, hogy a város vezetősége a lehetőség szerint segíteni fog a munkanélkülieken.

Angolszövegek
nagy raktára
Kőrösi és Nagy
Ferenc József-ut 38. sz.

Titokzatos halott egy elhagyatott nádudvari tanya 7 méteres kutjában

(A Debreczeni Ujság tudósítójától) Relytélyes haláleset történt pénteken délután Nádudvar határában egy tanya udvarán. Pető Béla 21 éves püspökadányi malomtulajdonost holtan találták a tanya mély kutjában. A bevezetelt nyomozás során kihallgattak egy leányt, aki a

halálesetet jelentette a csendőröknek. Elmondotta, hogy Pető Bélával már hosszabb idő óta jóbarátságba volt s azt tervezték, hogy nem sokára megesküsznek. A házasság elé azonban a szülők akadályokat gördítettek s ez annyira elkésérítette őket, hogy közös öngyilkosságra határo-

zták el magukat. Pénteken délután kimentek egy elhagyott nádudvari tanya s ott a nyitott kúton keresztben egy deszkát helyeztek el s arra mindketten ráültek. Mialtan megfogadták egymásnak, hogy mindketten beleugranak a hét méter mélységű kutba imádkozni kezdtek, majd ezután belevetették magukat a vízbe. A leány azonban — mint a csendőröknek vallotta — az utolsó pillanatban megkapaszkodott egy kiálló téglába és minden ereje megfeszítésével sikerült kimászni a kútból. — Pető Béla azonban a vízbe fullt.

Amikor a csendőrök kiszállítottak a helyszínre érdekes felfedezést tettek. A kut belseje ugyanis olyan sima és anyira nincs bene kiálló téglák, hogy aki a vízbe esik, onnan semmi körülmények között nem tud a maga erejéből kimenekülni. Így azután az a gyanú merült fel, hogy Pető Béla nem a saját jószántából ugrott a kutba. A debreceni királyi ügyészség a csendőrség alapos gyanúja következtében indítványozta, hogy a vizsgálóbíró rendelje el a holttest felfedezését. Dr. Tóth János vizsgálóbíró ezt el is rendelte s egyúttal bevezette a vizsgálatot a különös haláleset részleteinek tisztázása céljából.

— **MEGHÍVÓ.** A Református Tanítók Vegyeskara szeptember 23-án hétfőn délután 4 órakor a Fűvészkert u. 2. sz. a próbateremben közgyűlést tart. Tárty: újrakalakítás. A működő és pártoló tagokat ezúton hívja meg az elnökség.

Gyermekének kabátot, bundát, intézeti és háziruhát **Gyermekruhaházban** fehérneműt, kötöttárut, harisnyát és kezyűt csak a legolcsóbban
Megyeházával szemben, Piac-utca 69. szám.

Október 4-én kezdődik Debrecenben az első országos gyámügyi kongresszus

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Hírt adott már a Debreczeni Ujság—Hajdúföld arról, hogy október elején Debrecenben megrendezik az első országos gyámügyi kongresszust, amelynek előkészítését nagy agilitással dr. Tatay Zoltán árvászéki elnök vállalta magára. Most már kitűzték a kongresszus időpontját is október 4. és 5. napokra. Az ország összes árvászékeinek elnökei és ügyészei közül eddig nyolcvanvan jelentették be részvételüket, előadókul pedig sikerült olyan elsőrangú szakembereket megnyerni, mint dr. Csorna Kálmán, a fővárosi árvászek elnöke és dr. Németh Péter budapesti törvényszéki tanácselnök, a fiatalkorúak bírójára, akik legutóbb a brüsszeli nemzetközi gyámügyi kongresszuson is szerepeltek nagy sikerrel. Mindketten európai hírű szaktekintélyei a gyámügyi és gyermekvédelmi problémáknak.

Rajtuk kívül dr. Siraky Waltner Jenő miniszteri tanácsos, a belügyminisztérium gyámügyi osztályának vezetője szerepel az előadók között s ő mint az ország egész gyámügyi igazgatásának közvetlen irányítója, nagyon érdekesen fogja kifejteni a magyar gyámügyi igazgatás helyzetét és a megvalósításra váró reformokat. Nagy érdeklődéssel várt előadást fog tartani maga dr. Tatay Zoltán árvászéki elnök is, az egész kongresszus megszerzője, de a többi szakelőadó is nagyfontosságú kérdéseket fog fejtegetni. A kongresszus tanácskozásainak színhelye a városháza tanácsterme lesz s az első napon a gyámügyi törvény készülő reformjának irányelveiről. A második napot a gyermekvédelmi ügyek megbeszélésének szentelik.

A kongresszus nagy jelentőségére tekintettel leveldi Kozma Miklós belügyminiszter is a legkomolyabb formában kilátásba helyezte lejárását Debrecenbe és csak elháríthatatlan akadályoztatása esetén fog képviseltetéséről gondoskodni. A kongresszus résztvevői már október 3-án megérkeznek Debrecenbe, másnap 4-én pedig a város ad ebédet a kongresszus tagjainak tiszteletére. A kongresszus résztvevői természetesen saját költségükön utaznak és tartózkodnak Debrecenben s így a nagy országos értekezletnek idegenforgalmi jelentősége is van. Különben az árvászéki elnökök, tisztviselők és ügyészek ily irányú első megmozdulását, az országos gyámügyi kongresszust a jövőben rendszerint fogják és minden évben vándorgyűlések formájában fogják megrendezni. A kongresszus

részletes programját az alábbiakban közöljük:

A debreceni gyámügyi kongresszus programja

Október 3., csütörtök: Délután kiküldöttek érkezése és elszállásolása az Arany Bika nagyszállóban. Ismerkedési estély a Városi Vigadóban.

Október 4., péntek: Oélelőtt 9 órakor kongresszus a Városházán, 12 órakor a Városi Népház megtekintése, 13 órakor Debrecen sz. kir. város ebéde az Arany Bikaszállóban. Délután a Strandfürdő, Stadion. Egyetemi klinikák megtekintése. 20 órakor vacsora a Polgári lövöldében (bogrács-gulyás).

Október 5., szombat: Déllelőtt 9 órakor kongresszus a Városházán, 12 órakor kirándulás a Hortobágyra autóbuszokon. Ebéd a csárdában. Délután hazautazás. A kongresszuson is szerepeltek nagy sikerrel. Mindketten európai hírű szaktekintélyei a gyámügyi és gyermekvédelmi problémáknak.

Férfi-szövetek
a legolcsóbban
Kőrösi és Nagy-nál

Bíróság elé került a bihartordai Hangya sikkasztással vádolt üzletvezetője

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
A múlt év februárjában a bihartordai Hangya üzletében rovancsolás és leltározás közben rájöttek arra, hogy az üzletből 2100 pengő értékű áru hiányzik. Amikor Dömötör Sándort, a Hangya üzletvezetőjét felelőségre vonták, ez kijelentette, hogy nem tud semmit a hiányokról. Sikkasztás miatt bünyádi eljárást indult meg ellene s az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni törvényszéken a Fővenyessy Sándor elnöke alatt működő büntető tanács. Dömötör

Sándor a főtárgyaláson is teljes tagadással volt, azonban a kihallgatott tanúk nagyrésze terhelő vallomást tett. Elmondották, hogy úgy Dömötör, mint a segéd együtt ittak, cigarettáztak és csemegéztek a Hangya áruiból. Erre nézve Dömötör azt állította, hogy az általa elfogyasztott áruk értékét minden esetben megfizette. Az ellentétes vallomások után a törvényszék elnapolta a főtárgyalást. A legközelebbi alkalomkor részletesen megfognak hallgatni a könyvszakértőt is.

Már csak 353 élő tagja van az amerikai aszkétaversenynek

Newyork, szeptember 21.
Döntő szakaszba jutott az a fantasztikus amerikai verseny, amely öt évvel ezelőtt kezdődött meg a Rockefeller-alapítvány és a Mawo Társaság kezdeményezésére. A két testület közösen 70.000 dolláros díjat írt ki, amely a pályázati feltételek szerint azt illeti majd meg, aki az elkövetkező tizenkét esztendő alatt a legnagyobb sanyargatásoknak veti magát alá. A különös versenyen 432 aszkéta jelentette be startját. Ma, hét év elmúltával 79 már halott közülük és vagy 100 olyan kondícióban van, hogy aligha marad életben még öt esztendőig. Tulajdonképpen már csak három pályázó jöhet számításba. Az első az angol Morris Walton, aki Liverpoolban él és pilulákkal táplálkozik. Hét esztendő óta nem evett se húst, se kenyeret, se főzeléket, bort, sőt nem ivott, csak vizet és pilulát élt.

Az orvosok azt mondják, hogy ha szerencsésen átvészeli tizenkét spártai esztendejét, utána legalább még

öt esztendőig kell utaznia az életmódot folytatnia, csak azután térhet vissza fokozatosan a normális táplálkozásra. Gyomra ugyanis gyűszűnyire összezsugorodott és egyébként sem alkalmas már normális ételek befogadására.

A második jelölt a kanadai Jack Richards, aki hét esztendője azzal sanyargatja magát winniepegi lakásán északról-északára egy faliszekrénynek dőlve, állva alszik.

A harmadik esélyes versenyző amerikai Frank Fieldingnek hívják, Minneapoli valós és asztalon alszik. Ez magában véve nem lenne még különös teljesítmény, de Fielding hét esztendő óta mindennap más asztalon alszik, tehát eddig 2555 asztalon s északról-északára egy faliszekrény távolságot. Eddig körülbelül 120.000 kilométeres utat tett meg verseny közben.

A furesa verseny megindítója és díjazója azt állítja, hogy a pályázat kiírásával a tudományak tettek szolgálatát.

Csak azt nem határozták meg közelebbről, hogy vajon a tudomány melyik ágának?

MÁ RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉS A MAGYAR JÖVŐ SZÖVETSÉGBEN

A Magyar Jövő Szövetség Debreceni kerülete igazgató tanácsának író 6-án tartott értekezletének határozata értelmében a Szövetség ma, vasárnap délelőtt, pontosan 11 órakor, a Fűvészkeret utca 9. szám alatti székházának tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Dr. Szabó Sándor elnök ismerteti a rendkívüli közgyűlés összehívásának okait. 2. Tisztikar ki-egészítése. 3. Őszi munkaterv megállapítása. A közgyűlés határozatképtelenség esetén 8—30 napon belül újra össze fog hívatni, amikor a megjelentelek számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. A Szövetség rendszer (igazolványos) tagjait ezúton hívja meg az Elnökség. Külön meghívó kibocsátás nem történt.

Megölték

az „ördög” barátját

Rossz termés miatt agyonverték egy orvost a babonás parasztok

Madrid, szeptember 21.

Egy ártalmatlan idegen szörnyű halálára vezetett Murcia város közelében a nyomorgó parasztok babonásága. Az országúton motorkerékpárra mellett vérében fekvő találták dr. Matthiew angol orvost. A meggyilkolt teste a felismerhetetlenségig össze volt roncsolva, szája tele volt füveserepekkel.

A nyomozás kiderítette a szörnyű bűncselekmény részleteit. — Az idei év nagyon rossz termést hozott. Él a faluban egy kuruzslással, varázslattal foglalkozó ember, kinek igen nagy hatalma van a lakosság fölött. Kijelentette, hogy a rossz termést okozó szárazság minden bizonnyal a környéken lakó idegennek a műve, aki furesa nyelvén az ördöggel társalkodik.

A parasztok, akik vakon hittek varázslók minden szavában rögtön tudták, mi a tennivaló. Amikor a szerencsétlen orvos az országúton közeledett motorkerékpárral, egy falubeli fiatal leány megállította. A következő pillanatban négy markos legény rohant elő és a földreterpette Matthiewt. Az egész falu résztvevő a szertartászerű gyilkosságban. Mindenként husángot ragadtak és igyekezett legalább egy hatalmas ütést mérni a földön vonagló áldozatra. Ezután szálába üvegeserepeket löktek, „hogy most már ne tudjon az ördöggel beszélni”.

Sirkövet

márványból és műköből készít

a Debreceni Működgyár Rt.
Füüdő-utca 2.

Erdőhényei fekete sirkövek kizárólagos képviselője.

Erzsébet Királyné Szálló

BUDAPEST, VI. EGYETEM-UTCA 5. SZAM (a Belváros központjában)

MENÜ 1.60 és 2.— pengő
Olcsó pensiórendszer.

Szoba fűtéssel és napi 3-szori étkezéssel

7.— P

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 óra-
kor Borsy Kerekes György, délután 5 óra-
kor Kovács József, Kistemplomban
délelőtt 9 óra-
kor dr. Bucsay Mihály, 11 óra-
kor dr. Soós Béla, délután 5
óra-
kor Kics Antal Jenő, Kossuth-
utcai templomban délelőtt 10 óra-
kor Beja Mihály, délután 5 óra-
kor Birny Janos, Árpád-téren délelőtt 10
óra-
kor Váczy Pál, délután 3 óra-
kor Márki Kalmán, Ispolyiban délelőtt
10 óra-
kor Kolozsváry Kiss László,
délután 5 óra-
kor Kulcsár Dezső, Ho-
mókkertben délelőtt 10 óra-
kor vitéz Szabó Endre, délután 3 óra-
kor Szabó Gábor, Kerekes-telepen délelőtt 10
óra-
kor Kovács József, délután 3 óra-
kor Boór József th. Wolaffka-telepen
délután 3 óra-
kor Kopasz Gábor, Nyil-
testepén délután 3 óra-
kor Papp Imre Csapó-
kertben délelőtt 10 óra-
kor Soós Béla, délután 3 óra-
kor Nagy Jenő, Nyúlason délelőtt 10 óra-
kor Murányi Árpád, Tóglavetőben délután 3 óra-
kor Kovács Árpád, Pöllagon délelőtt
10 óra-
kor Úray Sándor, Kismácson
délután fél 3 óra-
kor Bagdy Dániel, Szepesen délelőtt 10 óra-
kor Halász András, Dószegi-úton délelőtt 11 óra-
kor Kántor József, Tóglá-
kertben dé-
lután 3 óra-
kor Ács Mihály, Árpád-té-
ren délelőtt 9 óra-
kor gyermekisten-
tisztelt: dr. Soós Béla.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmisere-
nd, Misék a főoltárnál reggel 6, 7, 8, 9, fél
10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 óra-
kor, Fél 10 óra-
kor nagymise és prédi-
káció, Utána szentbeszéd, Utolsó mise
fél 1 óra-
kor.

A görög szert. róm. kath. templomban

reggel 7 óra-
kor reggeli istentisztelet,
8 óra-
kor diák- és katonamise együtt,
10 óra-
kor nagy szt. mise, a szt. beszé-
det Pepp Gyusa szentszéki ténácsos
tartja, Délután fél 4 óra-
kor róza-
fűzérjátosság, 4 óra-
kor vecsernye,
utána szentségimádás.

Az evangélikus templomban

vasárnap délelőtt 9 óra-
kor istentisz-
telet igehirdetéssel, Prédikát: Lajos
Lajos hitoktató, Délelőtt 10 óra-
kor és
este 6 óra-
kor istentisztelet igehirde-
téssel, Prédikát Pass László auserpes
(gyülekezeti).

**GRÓF KAROLYI ALAJOS
350 MILLIÓS AGRÁRPÖRE
AZ OLAH ÁLLAM ELLEN**

Nagyvárad, szeptember 21.
Rendkívül érdekes agrárper-
tárgyalt a nagyváradai törvény-
szék. Gróf Karolyi Alajos szat-
mármezei hátezer holdas birto-
kának kisajátítása miatt indított
per a román állam ellen. A kisa-
játítás alkalmával 125 ezer arany-
korona váltságdíjat állapítottak
meg. Karolyi Alajos gróf becslése
szerint birtokai meghaladják az
500 millió lei értékét és így ál-
számítva még 350 millió lei köve-
telése van az állammal szemben,
amit peres úton kíván érvényesí-
teni. A törvényszék elnapolta a
tárgyalást.

**LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL**

AZ „UNIO” hiteliroda NEM dolgozik HASZONRA, csak a felek
érdekeiben MŰKÖDIK. Cégeinknél nem részlet-üzleti áron, hanem szolid
készpénzáron vásárolhat.

Vásárlási igazolvány díjmentesen igényelhető az
„UNIO” központi hitelirodában
Piac-utca 44.

**Háziasszonyok
öröme:**

a jó
VÁSZON
a finom
DAMAST

áru, melyet mi most rendkívül olcsón
árusítunk.

Mosott kelengye vá- szon	0 78	Angol ágyszuzatra al- kalmas 90 cm. szé- les kelengye külön- legesség	1 35	Damaszt étiszalvéta 60/60 méret, kiváló minőség	0 68
Cégünk kelengye kü- lönlegessége, kiváló minőség	0 98	Tiszta len vászon alsó lepedőre, 150 cm. sz. 4.20	3 80	Damaszt étkező abrosz 6 személyes, amíg a készlet tart	2 80
Alsó lepedővászon, kb. 145 cm. széles prima minőség	1 48	Selyemfényű damaszt ágyneműre, csodás mintákban 1.80	1 60	Tiszta len zsúr készlet, szép színes bordür- rel	3 95
Paplanlepedő vászon, 180 cm. széles, be- vált minőség	2 58	Toknak való angin, sűrű szálú, kiváló minőség 1.20, 0.98,	0 88	Étkészlet 6 személyes, kiváló minőség, vá- logatott szép min- táiban . . . . . 9.50, 8.80.	7 50

1280 darab
TISZTA LEN SALVETA, CSAK
AMIG A KÉSZLET TART
0.55, 0.39, 0.32. 0.25

CSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-utca sarok.

**Teljesen új dijszabást vezetnek be
a Köztemetőben**

Felemelik a külön családi, első és másodosztályu sírhelyek árát, de harmad-
osztályu sírhelyeket is létesítenek olcsó árért — Megszüntetik az ingyen
sírhelyeket

A hozzátartozókat érő pótolha-
talan veszteség a haláleset már
magában súlyos csapás és ehhez
még másik gond is járul: az el-
húnyt családtag eltemetéséről
való gondoskodás, ami a mai
megélhetési viszonyok között
szintén súlyos terhet jelent a gyá-
szolókra.

Érthető tehát, ha a város kö-
zönsége aggódo figyelemmel ki-
séri a városi köztemető ezzel
kapcsolatos ügyeit.

A köztemető létesítése a város-
nak súlyos terheket okozott, ter-
mészetesen tehát, hogy ennek a
tehernek törlesztéseképpen a sír-
helyet igénybevevők hozzátartó-
zóiól kormányhatóságilag jóvá-
hagyott szabályrendeleti felhatal-
mazás alapján bizonyos díjakat
szed.

A közönségnek egy része talán
nem is hiszi, hogy milyen sok

gondot okoz a közigazgatási tevé-
kenységnek ez az oldala a közte-
mető felügyeletével megbízott el-
sőfokú közigazgatási hatóságnak,
hogy a köztemetői bizottság elé
terjesztendő díjmegállapítási ja-
vaslataiban a méltányosságot, —
igazságosságot a város érdekeivel
és a szegényebb néposztály köz-
ismert súlyos helyzetével össze-
egyeztesse.

Az alább felsorolt díjtételekből
kivüláglík, hogy a köztemetői dí-
jak súlyosan érezhető terhei le-
szállítására irányuló tendencia fő-
leg a kisebb anyagi képességű
polgárok könnyebbítésére irá-
nyult, mert a köztemető feletti
felügyeletet gyakorló új hatósági
vezető fölgondolása azt célozza,
hogy lehetőleg az hozzon elhúnyt
szeretteiért az eddiginél nagyobb
áldozatot, akinek anyagi helyzete
azt inkább kibírja, ezzel szemben

az anyagilag kevésbé tehető-
s egyének temetéssel kapcsolatos
köztemetői kiadásai csökkentes-
senek.

Ezen az elgondoláson épült fel
a köztemető bizottság által kikül-
dött albizottságnak az elmúlt hé-
ten a köztemetőben végzett hely-
színi szemle eredményeképpen tett
az a megállapítása, mely szerint a
házipénztár terhei könnyítése ér-
dekében a köztemetői díjakat —
a szegényebb néposztály ilyen
irányú kiadásai csökkentésével
és az inkább fizetőképés réteg
által igénybe venni szokott sír-
hely, sírholt stb. árak emelésével
— emelni kell.

A Dömsödy Imre th. tanácsnok
elnöklété alatt működő bizottság
az alább részletesen felsorolt díj-
tételek megállapítására tett a köz-
temetői bizottságnak javaslatot.
Ez a javaslat a köztemetői bizott-
ság által történt letárgyalás után
a törvényhatósági bizottság egyik
közölesen tartandó közgyűlése
elé kerül.

**Három övezetet létesítenek
a Köztemetőben**

A köztemető bizottság által ki-
küldött albizottság terjesztette elő
tulajdonképen azt a javaslatot,
amely most az illetékes fórumok

Fáradjon be áruházamba,
vételkényszer nélkül tekintse meg az **őszi selyem és szövet** újdonságokat. A legújabb itt még ismeretlen **Cordoba, Perzsian, Cloque** ruhaselymeket, melyek kizárólag csak áruházamban kaphatók. **Újdonság! Nem partie! Olcsó árak!**
Kontsek Kornél
divatáruház
DEBRECEN.

elé kerül és a köztemetői díjak újabb szabályozását vonja maga után. A múlt héten tartott helyszíni szemlén az az álláspont alakult ki, hogy temetkezési szempontból három övezetre kell osztani a köztemető területét. Az első övezet, az úgynevezett belső övezet lesz, a főutak mentén és a ravatalozó épület közelében. Itt a külön sírhelyek és a ligetes családi sírhelyek kapnak helyet. — A következő övezetben lesznek az elsőosztályú sírhelyek, amelyeknek árát némileg felemelik a másodrendű sírhelyekkel együtt. Ezzel szemben a harmadik övezetben harmadosztályú sírhelyeket létesítenek és annak árát úgy állapítják meg, hogy a szegényebb néposztály is meg tudja fizetni. Jelentős csökkentést jelent az is, hogy a város eltérli a ravatalozási póttelteményt, ami eddig tíz pengő volt. Ingyenes sírhelyek ezután nem lesznek, de az úgynevezett ingyenes temetéseknel, ha a sírásási díjakat nem lehet behajtani a szegényalap terhére írják.

A részletes árszabástervezetet egyébként az alábbiakban közöljük:

Arszabás

a köztemetőben fizetendő mindennemű díjakról

I. SÍRHELYEK ARAI

30 évi használati időre:

A) Sírbolt és mauzoleum helyek

	Új javasolt ár	Régi ár
Egyes sírbolt hely 2 koporsóra a kerítés mellett —	400	400
Családi sírbolt hely négy koporsóra a kerítés mellett	600	600
Minden további két koporsó —	200	—
Sírboltok a betonkerítés mellett és a ligetes családi külön sírhelyeken; mauzoleumok pedig a téglakerítés mellett építhetők.		
A kerítés mellett földbe temetkezni nem szabad.		

B) Külön sírhelyek

a) Ligetes családi külön sírhelyek négy koporsó befogadására (ide sírboltok is építhetők).		
I. osztályú (a ravatalozó belső övezetében) —	750	200
II. osztályú (a temető egyéb kijelölt helyein) —	500	200
Sírboltépítés esetén a négy koporsón felül minden további két koporsó után fizetendő		
I. osztályúnál — — —	300	100
II. osztályúnál — — —	200	100
b) Utak szegélyén lévő külön sírhelyek:		
I. (egy) külön sírhely a főutak mentén egy koporsóra — — —	100	50
II. külön sírhely az oldalutak mentén egy koporsóra —	60	50

	Új javasolt ár	Régi ár
A külön sírhelyeknél a szabályrendelet 17. §-ában körülírt sírhely méreteket meghaladó terület is igénybe vehető lapméterenként	50	50
C) Rendes sírhelyek		
1. Felnőttek részére:		
I. osztályú rendes sírhely —	—	15
a) főutak mentén (két sorban) — — —	30	—
b) mellékutak mentén és egyéb helyen — — —	20	—
II. osztályú rendes sírhely —	10	8
III. osztályú rendes sírhely —	5	—
2. Gyermkek részére:		
Sírhely külön gyermekosztályban — — — —	3 Volt I. és II. oszt. gyermek sírhely 12 P és 5 P árban	—
Az utak szegélyén lévő külön sírhelyeknél a helyzetnek megfelelően sírhelyek összefoglalhatók.		
Az I—II. osztályú és III. osztályú sírhelyeknél kettő, három vagy négy sírhely egybefoglalható. Ilyen esetben a közbeeső utak megváltási díja az alapdíj 50 százaléka — — —		I. o. 7.50 II. o. 4.—

A szabályrendelet 19. §-a 2. bekezdése szerint a sírbolt és külön sírhely az alap-használati díj összörösének befizetése ellenében a köztemető fennállása idejére, mint örök nyugalóhely áll rendelkezésre. A sírbolt a kétszeres használati díjnak előre, egy összegben történő befizetése ellenében 100 évre áll rendelkezésre. A használati idő kezdete: a díjbefizetés napja.

II. Ravatalozó termek használati díja

	Új javasolt ár	Régi ár
1. számú nagy ravatalozó-terem használati díja —	70	50 + 10 pótdíj
2/a. számú ravatalozó (keleti terem) használati díja —	40	25 + 10 pótdíj
2/b. számú ravatalozó (nyugati terem) használati díja —	20	25 + 10 pótdíj
3. számú ravatalozó (északi terem) használati díja —	10	10 + 10 pótdíj
Alagsori ravatalozó használati díja felnőtteknek — —	5	5
Alagsori ravatalozó használati díja gyermekeknek 14 éven alul — — — —	2	2
Az alagsori ravatalozó helyett a szabadban (az épület északi oldalán lévő térségben) is lehet ravatalozni s ugyanaz a díj fizetendő.		
Az alagsori előravatalozó használati díja naponként —	8	15
Az 1—2/a.—2/b. és 3. számú termekben a ravatalozási idő fél óra, az alagsori ravatalozóban pedig a ravatalozási idő egy-negyed óra.		
Ravatalozási díj befizetése nélkül a ravatalozó termekben szertartás nem végezhető, hanem csak rövid imát lehet mondani. Ilyen esetben is felhelyezhető a holttest az alagsori kísravatalozóban a ravatalra, de csak a hozzátartozóknak a személyazonos-		

ság megállapítása végetti bemutására. A koporsó a bemutatás megtörténte után azonnal lezárandó és a sírhoz szállítandó.

III. Felszerelések használati díja

	Új javasolt ár	Régi ár
Az orgona használati díja —	4	2 (4 drb)
Kandelláber használati díja darabonként 1 P, 6 darab Ravatalozói növénydész használati díja bármelyik teremhez.	6	2
I. oszt. összeállításban (3 pálma, 4 babér, 40 cserép dísznövény) — — —	20	20
II. oszt. összeállításban (2 pálma, 2 babér, 25 cserép dísznövény) — — —	12	12
III. oszt. összeállításban (1 pálma, 2 babér, 16 cserép dísznövény) — — —	6	6
A hűtőkamrák használati díja 48 órai díjtalan használat után, külön engedély alapján minden megkezdett 24 órára — — — —	5	—
Temetés nélkül a hűtő használata minden megkezdett 24 órára: — — — —	5	—
Helyben elhunyt teteme után Más városból (községből) ide szállított magyar állampolgár teteme után — — — —	8	—
Máshonnan ide szállított nem magyar állampolgár teteme után — — — —	10	—

IV. Sírásási díjak

Felnőtt halott részére rendes méretű (80×200 cm-ig) koporsóhoz a külön és az I., II. oszt. sírhelyen — —	8	6
Felnőtt halott részére rendes méretű (80×200 cm-ig) koporsóhoz III. o. sírhelyen	4	—
Felnőtt halott részére nagyméretű (100×220 cm-ig) koporsóhoz a külön és I. és II. osztályú sírhelyen —	12	12
Felnőtt halott részére nagyméretű (100×220 cm-ig) koporsóhoz III. oszt. sírhelyen — — — —	5	—
Felnőtt halott részére rendkívül nagyméretű (110×230 cm-ig) koporsóhoz külön I—II. osztályú sírhelyen —	18	18

	Új javasolt ár	Régi ár
Gyermek halott részére csak a gyermektáblában 100 cm-ig terjedő hosszú koporsóhoz — — —	3	3
A sírásási díjakban nem foglaltatik benne a beépített (előreváltott) sírhelyeken a sírkő és tartozékainak eltávolítása és visszaállítása. Ezt a munkát a megrendelő tartozik kellő időre elvégeztetni.		
Éretlen magzat elföldelése —	1	1
Síruég-fedőlap eltávolítása és visszahelyezése — — —	12	12

V. Sírgondozási díjak

(Az április hó 1-től október hó végéig tartó sírgondozási időnyre, azaz 7 hónapra):

Ligetes családi külön sírhely után négy személyre —	35	20
Külön sírhely után egy személyre — — — —	15	15
Külön sírhely után egybefoglalás esetén sírhelyenként Rendes felnőtt sírhely után (I—II. osztályban) — —	10	10
Rendes felnőtt sírhely után (III. osztályban) — — —	3	—
Gyermek sírhely után a gyermektáblában — — — —	2	6
Füszegelyezési díj felnőtt síroknál — — — —	5	5
Füszegelyezési díj gyermek síroknál — — — —	3	3
Előreváltott sírhelyek egy-szeri füvesítése — — —	3	—
Előreváltott sírhelyek gondozási díja évenként — —	5	5

Ha az év II-ik felében váltják előre a sírhelyet, az 5 P gondozási díj fele fizetendő, ha az előreváltott sírhely temetett sírral van egybefoglalva, — úgy a temetett sírra érvényes gondozási és füveszési díj fizetendő. Az előreváltott sírhelyek füveszése és gondozása kötelező és csak azzal a feltétellel váltható meg, hogyha három évig nem gondozzák — visszazár a sírhely a városi megterítés nélkül. Füszegelyezések kizárólag a köztemetői kertészet által végezhetők. A sírgondozási díjak havi részletekben is fizethetők. A részletek előre héttel osztható összegben fizetendők. Sírboltok gondozási díja esetenkénti meg-egyezés tárgya.

Harminc csontváz . . .

Az Ágotai betyár-csárda pincéjének titka — Három hete folynak a bontási munkálatok

Karcag, szeptember 21.

Három hete, szeptember másodikika óta folyik a Ágotai csárda bontása. A bontási munkálatokat a káptalan püspökladányi munkásokkal végezteti, az épületből kikerült téglákat pedig ökor fogatokkal a ladányi földre hordják, hogy ott abból a vallásalapítvány részére raktárakat építsenek. Az újságok azon híradása, hogy a bontások alkalmával: kardokat, Mária Terézia korabeli pénzeket találtak, továbbá, hogy a híres nagy asztal a debreceni bünyügyi múzeumba került, mint megállapítottam, téves. Való azonban ezekkel szembe

az, hogy három különböző nagyságú kés, néhány darab József császár (Mária Terézia fia) korabeli pénz és vagy harminc emberi csontváz került elő.

A csontvázakat a pince lebontásakor egészen közel a föld színéhez találták.

Feltevések szerint a betyárok gazdag áldozatainak csontvázai lehetnek. E feltevést nagyrésztben alátámasztja az a tény, hogy régen Ágotai a Debrecen—Budapest közötti országút egyik delizsanc állomása — volt.

Történelmi adatok a Debreceni utról és Ágotáról

Szent-Ágota, nemcsak lakott hely, tehát falu, hanem azon női zárda is volt a XIV-ik században.

Mátyás király 1461 augusztusban az erdélyi lázadók leverésére 12,000 emberrel, Kenderes községben szállt meg ahol Kenderessy Balázs és a többi kunnemesek vendége volt. Augusztus 31-én Debrecenbe érkezett.

Szapolyai János magyar király 1528 november 8-án Lengyelországból jövet — a monda szerint — a Karcag és Nádudvar közötti úton (Halomzug és Büte sarkánál) a fene-kellen sárban elakadt.

1849 január 4-én pedig Kossuth Lajos a kormányával Debrecenbe való utazása alkalmával ment ezen az úton.

KUN FERENC

Bóni

szülő különlegességet és magvaváló muskutyáj szilvát vásároljunk, a nagy bani eladás a bizományosnál. — Muskutály szilva lékvárfőzéshez megrendelhető: Weisberger Zoltán, Iparkamaraépület.

ŐSZI FEHÉRNEMŰ ÁRAI:

Női svájci nadrág, igen tartós, 4-es	0 ⁹⁰
Női svájci combiné, igen tartós, 4-es	1 ³⁰
Női svájci nadrág, valódi „violet”	1 ¹⁸
Női svájci combiné, valódi „violet”	1 ⁹⁸
Gyermek nadrág, valódi „violet”	0 ⁸⁸
Gyermek combináció, valódi „violet”	1 ⁸⁰

HAVAS HARISNYAHÁZ

ÚJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

Az elmúlt hét folyamán az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Kállai András férfiszabó, Jakab Gábor gyümölcs, zöldség, baromfi, tojás, burgonya, déligyümölcs és dinnye kiskereskedés, Fonó Lajosné cukorka, gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, Laki Róza baromfi, zöldség, gyümölcs kiskereskedés, Volentik Sándorné hidegúton folyékony citrom helyettesítő szer készítése, Weisz Adolf burgonya, zöldség, gyümölcs kiskereskedés, Szalkai Sándor cipész, Négyesi János férfi és női fodrász, László Margit cukorka, csokoládé, gyümölcs, déligyümölcs, tealevél, tejtermékek, sardínia és cukrásztermények, V. Szabó Zsigmond zöldség, burgonya, baromfi, tojás, patogatott tengeri, napraforgó, gyümölcs, déligyümölcs, dinnye kiskereskedés, Kósa Istvánné szatós, Binét Hermanné férfi és női fehérnemű, nadrágtartó, harisnyatartó és övek készítése, Bodnár Júlia baromfi, tojás, zöldség, gyümölcs és déligyümölcs kiskereskedés, Galgóczi Erzsébet szatós, Kulcsár János fuvaros, Jeges József gyümölcs, déligyümölcs, tojás, zöldség, baromfi, burgonya, dinnye, sülttök, patogatott tengeri kiskereskedés, Burger István férfi és női divat kiskereskedés, Burger István cipő kiskereskedés, Szántó Albertné férfi és női kézimunka kiskereskedés, Napkór József cukorka, csokoládé, gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, Szántó Albertné férfi és női kézimunka gyümölcs, déligyümölcs, méz, lekvár, sardínia, tealevél, sajt, szalámi, teasütemény, cukrásztermény kiskereskedés, özv. Marek Gyuláné szatós, Szabó Zoltánné zöldség, burgonya, főzelék, gyümölcs, árpa, zab, tengeri, tojás, baromfi kiskereskedés, Timkó János cukorka, gyümölcs, déligyümölcs, tojás, baromfi, zöldség, főzelék, burgonya kiskereskedés Harstein Zsigmond kötött, szövött, rövid- és házárú kiskereskedés, Huszti Lászlóné gyümölcskiskereskedés.

MEGSZÜNT IPAROK ÉS KERESKEDÉSEK

Az elmúlt hét folyamán az elsőfokú iparhatóság a következőket törölte lajstromából: Kósa Erzsébet szatós, Braun Andor női és férfi cipő kiskereskedés, Löbl Gyula műszer, fényképezési cikkek és kötszer kiskereskedés, Imreh Sándor építési vállalkozó, Burg Ignác bádógos és szerelő, Tóth Gyuláné fűzőkészítő, Hajdú Imre juhturó feldolgozó üzem, Kovács János tetőfedő, Nagy Lona női divat kalapkészítő, Bányai Eszter rövidárú kiskereskedés, Bányai Eszter kézimunka és előnyomda, Kohn Adolf hentes és mészáros, Braun Andor nődivat cikkek kiskereskedés.

HARISNYÁK ÁRAI:

Őszi iskolai harisnya, csoda tartós	0 ⁷⁸
Női plátir angol bordás	0 ⁹⁸
Matt harisnya finom vékonyzájú	1 ³⁸
Matt harisnya prima garaiával	1 ⁵⁸
Férfi zokni mintás, hibamentes	0 ³⁸
Férfi harisnya, magas, divat mintás	0 ⁸⁸

HAVAS HARISNYAHÁZ

Cserkészvakáció Franciaországban, Belgiumban és Svájcban

Halász Miklós gimnáziumi tanuló, dr. Halász Miklós gazdasági főtanácsos, akadémiai professzor cserkészfia, aki a debreceni piarista gimnázium jeles növendéke, az elmúlt nagyvakációt Franciaországban, Belgiumban és Svájcban töltötte el. Nagyszabású tanulmányútjáról kedves, hangulatos, szép és érdekes levelekben számolt be, amelyeket a Debreczeni Ujság-Hajdúútjaid szerkesztőjéhez intéz. Első levelét az alábbiakban adjuk:

Kedves Nándor Bátyám!

Hazaérkezve nyaralásomból, immár az iskola padjai közül írom beszámolómat életem eddigi legnagyobb útjáról, melyet nyitott szemmel, elsősorban a francia nyelvű tudásomat tükélesíteni akarva jártam meg és hogy kis tapasztalataim nyomtalanul el ne fussanak a múlt idővel, bátorodom velük Bátyámat felkeresni.

Júniusi vizsgáim után alig intéztem el tankönyveim ügyét a következő évre és a francia vízum mellett a valutáris ügyeket, továbbá nemzetközi cserkészigazolványt is beszerelve, Isten segítségével Umanjában reggel indultam útnak. Mégegyszer végigpillantva Budapest, a Duna királynője panorámáját, hamarosan elszámulva a 314 m-es magyar rádiótorony lábánál és a bányai Turul alatt, a pártól ritkító magyar villamos vasút, a fehér falú, piros tetűjű bogárházikók, ringó búzatáblák, a

resztes pecsétet ülvelemben. Elindulva a gyönyörű berendezésű német vonaton, a Salzach határfolyó felett átbogva, már a harmadik birodalom területén jártunk, de sajnos, már csak néhány felsőbajor havas csúcsát láttam az esti szürkületben, sőt, amikor a magyar szempontból oly szomorú emlékü Kufsteintől a Duna felé rohanó Inn felett átszaladt vonatunk, a sötétség mellé még az eső is kezdett esni, így csak a kocsi elhelyezett pompás térképen tudtam tanulmányozni, merre járunk. Münchenben kicsit sétáltam az állomáson, itt sok, új német légi egyenruhás fiatal tiszt szállt be vonatunkba. Ezután sajnós már csak a szinte döccenésnélküli sebességet éreztem és a kivilágított állomásokat szemlélgettem. Bezzeg megdöbbant a szívem, amikor Augsburgot és a Lech folyócskát láttam a térképen. Valami csadályos, hogy a vonaton Münchenből egész a francia határig szolgálatot teljesítő Hindenburg szakállas kalauz és a vonaton szolgálattevő asszony is ugyanazok voltak, mint tavaly ilyenkor, mikor Luxemburgba utaztam, velük is beszélgettem. Továbbá igen érdekesen tárgyaltam egy másik német úrral is, ki többek közt azt mesélte, hogy az egész háború alatt néhány hetes bácskai és bánáti tartózkodása alatt a vendégszerető népesség több jóval halmozta el őket, mint ami hihető volt. Majd beszél az új hadseregükről, gazdaságáról és a lovaról. — mely

Busul a Gyárosi Nevet k én!

Boszankodik a...? Nevetnek a vevőim!

vásároljon nálam

NEVETNI FOG ÖN IS.

Figyelje árait e lap négy sarkán

HAVAS HARISNYAHÁZ

Bádógos-u. 1.

piros-fehér-zöld színű, az édes harzát jelentő büszke magyar lobogó és végül a szinte bronzba öntött merev tisztelgésű Horthy-határőrkatoná elhagyása után még egy utolsó Istenhozzád és egyben szomorú fogószeszorítás az ezeréves Lajtahatár gótbefűs állomásjelző táblájánál. Délben már a régi császárvárosban tologatták kocsinkat, elhaladva Schönbrunn szép képe mellett is. Nemsokára igen kicsi tájak középette, erősen felfelé töfögött mozdonyunk a Wienerwaldban. Sok kanyarulat, mind több és szebb fenyves között értünk el Melk híres bencés apátságát, majd a Wachau megkerülése után az immár megkeskenyedett Duna csíkiát láttuk alattunk a völgyben. A st. pölteni átjárón is tovahaladva Linz mellett bizony már jól esett a hazai „linzer”. Salzburgba, az ünnepi játékok eme nagy osztrák városába igen szép. — hóval fedett hegyesűcsok, smaragd-zöld alpesi legelők között és sok rohanó hegyipatak és folyó fölött elhaladva értünk. Szerencsémre a szakaszban igen kedves svájci ismerősökre találtam, akik elragadtatva a magyar főváros gyönyörű voltától és sajnálva az ott tölthető idejük rövidségét, olyan végtelenül kedvesek voltak, hogy meghívtak Svájcba magukhoz s így nekik köszönhetem a visszautazásunkor náluk töltött felejthetetlen tartózkodásomat. Salzburgban átszállás alatt az egyik vároteremben már a német birodalom vámtisztviselője nyomott horogke-

három dolog engem szerfölött érdekelt. — Stuttgartban kiszállt. Innen Karlsruheig próbáltam aludni, de mivel általában nem tudok vonaton, itt sem ment. Végre, mikor Karlsruhe elhagytuk, nemsokára szürkült az esős, hideg német reggel. Baden-Baden tájkát és a Fekete erdő hátát már valamelyest láttam. Jó másfélóra út után még Baden-Badentől derékszigbe kanyarodva eddigi, a Rajnával párhuzamosan haladó — iránnyal, Kehl határállomáson először a németek kérdezték, hogy nem viszek-e ki 10 márkánál több pénzt, majd mogorva, lecsüngő bajusza — francia altiszt követelte, hogy nyissam ki a csomagomat. Nemsokára azután tovább robogtunk és amulva néztem a germánok alattunk sebesen tovahömpölgő haragoszöld szent folyóját, a Rajnát, mely hídjának másik végében az eső elől a faköpnycsereg alá behúzódtott francia katonát láttam, aki szuronyos puskájára támaszkodva és papíros, illetve plével fedett és öntöltvas címerrel ellátott rohamsisakjával a fején, kényelmesen cigarettázva dült neki a bódé falának. A Rajna egyik ága és több csatorna felett áthaladva pár perc alatt befutottunk Strasbourg szinte félelmetesen nagy, az eddigiekhez képest nem a legtisztább állomására. Szemléltem az itteni áfrancia életet, mely a mi megszűnt területünkéhez hasonló. Elhaladtunkban láttam a strasbourgi dómon kívül az erődök sorozatát is. Nem haladtunk sokáig,

KÖTÖTT ÁRUK ÁRAI:

Gyermek „Jackie” ruha minden színben	3 ⁴⁰
Gyermek „Jackie” ruha selymes újdonság	4 ⁶⁰
Fiú pullover zipp zárral	2 ⁶⁴
Leányka kabát minden színben	3 ²⁰
Női divat kabátka, alkalmi vétel	1 ⁹⁸
Férfi pullover minden színben	3 ²⁰

HAVAS HARISNYAHÁZ

mire szerencsére ismét kisütött a nap. Az esőből, mely szinte Salzburg óta verte kocsinkat, kiülva szépnék tűnt fel a változatos vidék, Bükkfárerdő, szakadékok, szelid dombocskák, gabonaföld, mező, csatorna, piros sziklák (u. n. minnet vasérc) változatos kohókkal és acéltövedékekkel gyors egymásutánban. Majd a Vogézek távoli nyulványainak bámulatos szép sziklacsoportozatai után újabb jelenség ragadja meg az ember figyelmét, a már Napoleon által épített Rajna-Marne csatorna, mely többek közt, alagutban, alattunk, felettünk szállította a nyugodt, nehéz lovakkal, vagy traktorokkal vont hajókat. Még patakocskák is kénytelen volt újított modern műtől korlátozva folytatni. Amíg az ember a külvilágot szemlélgette, a francia kalauz, kinek már egyenruhája is szokatlannul rendellen volt, az eddigiek után (ez onnan ered, hogy sajátmaguknak kell egyenruhájukat megvásárolni), a jegykeres formásán ügy esett tül, hogy se szó, se beszéd, jól megbökte az utas oldalát és valami véreb féle tekintettel várta a jegy előadását. — Ezen is túlesve Nancy igen szép képet mutatott (aháború után szinte mindent újra kellett építeniök). — Innen azonban még elég messze volt Páris, odáig a táj körülbelül dunántúli kinézésű volt, később majdnem teljesen ellaposodott. Majd mind melegebb és melegebb lett, s végre déli fél egy óra felé befutottunk Páris keleti pályaudvarának szédítően nagy vágányrengetegébe. A teherpályaudvar után még hat kilométerre az állomástól kezdődött a szinte mérhetetlen sok vágányú (mozgósítás céljára szolgáló) személypályaudvar. Végre megállva, nagy hőségben cipekedtünk a taxió, mikor már elkaptunk minket és elnyelt a mérhetetlen zsivajú Babel zajgó, rohanó forgalmára. A taxisőfőr a nagy egyenesben még csak ment bátran, s a Szaján átmenve és érintve a Sorbonnet is, már nem ismerte ki magát és kérdezősködni kellett az egyetemj u. n. latin negyed kellős közepén. Végül aztán megtalálva a keresett szállót, igen jól esett ott az út fáradalmi után a felfrissülés. Kis falatozás után

Pongyolák kötötruhák árai:

Habselyem téli pongyola minden színben	9 ⁷⁵
Crep saten kihajóval és stepelve	11 ⁸⁰
Extra különlegesség minden színben	14 ⁵⁰
Kötött csőtűm, alkalmi vétel	7 ⁸⁰
Kötött ruha, prima, direkt kötve	19 ⁶⁰
Kötött ruha, csak modell darabok	24 [—]

HAVAS HARISNYAHÁZ

a hazaiból, nemsokára kimentünk a zsvaigó, rohanó, idegrontó forgatagba, hogy megpróbáljak itt a cserkészknél elhelyezkedni és hogy időmet a legegységjében ki tudjam használni.

Párisi élményeimről, tartózkodásom leírásáról, ha megengedi Nándor bátyám, a következőkben foglalkozom soraim felkeresni. Tisztelő öccse Halász Miklós, gimnáziumi tanuló.

Egy debreceni tanár nagyjelentőségű gázvédelmi találmánya

Az a törekvés, hogy harcigázátadás esetén minél tökéletesebb biztonságban maradjunk, nem csak nekünk magyaroknak, hanem a világ összes nemzetének érdeke. — Már 1928-ban a genfi Vöröskereszt Egyesület magas díjjal nemzetközi pályázatot hirdetett a harcigázok, közelebbről a mustárgáz levegőben való kimutatására szolgáló eljárás kidolgozására. A pályázat a mai napig is ki van tűzve és szakkörök véleménye alapján, a kémia és fizika mai állása szerint nincs is kilátás a megoldására. A tudósok százai foglalkoznak a problémával és csaknem tanácstalanul állanak a rendkívül veszélyes mustárgázzal szemben, — amelynek — mondhatni — semmiféle reagense nincs. Ha frissen és vegytiszán alkalmazzák, csaknem szagtalan, tehát észrevétlenül végzi borzalmas pusztításait. Így vagyunk többé-kevésbé a többi harcigázokkal szemben is.

Érthető örömmel fogadjuk tehát egy fiatal magyar harcigázszakértőnek: Hegyi Zoltán tanárnak beszámolóját, melyet évek alatt végzett kísérletei alapján közölt a debreceni légvédelmi szakkörökkel.

Hegyi Zoltán, a kiváló debreceni fiziko-kémikus, akinek már több nagyjelentőségű találmánya van, — egyik legjellegesebb híve a légvédelmi törekvéseknek. Évek óta folytat tudományos laboratóriumi kísérleteket különböző harcigázokkal s most, mintegy két évi rendszeres munkája után, a napokban bemutatta találmányát egy szakértőkből álló bizottságnak.

Találmányának lényege az, hogy a harci gázoknak levegőben való jelenlétét önműködően csengetéssel jelzi s ugyanakkor egy kis műszer mutatója a mennyiségi eloszlásról tájékoztat. A rendkívül szellemes elméleti elgondolás alapján összeállított készülék teljesen automatikusan működik s bár kissé komplikált szerkezetű, mégis elég olcsó. A gázveszély megszűntével (pl. napsütés, — szélroham, esőzés) a készülék automatikusan kikapcsolódik, tehát csak addig csenget, míg a gázveszély tart.

Rendkívül nagy jelentősége van ennek a találmánynak és pedig úgy a polgári- mint a katonai légvédelem szempontjából:

A polgári légvédelem tekintetében felbecsülhetetlen értéket képvisel a gázveszély pontos helyének és tartamának megállapításában, mert nem csak a gázveszély jelenlétét, hanem annak megszűntét is jelzi.

Katonailag is nagy fontosságú, — mert módot nyújt annak megállapítására, hogy a terepnek mely része fertőzött és melyik nem.

A bizottság tagjai a legnagyobb csodálattal szemlélték végig a kísérletet, ami nagyon megnyugtató, mert a világháborúban ezt az oly nagyon nélkülözött készüléket magyar ember találta fel.

Mint értesülünk, a feltaláló a helybeli légvédelmi törekvések egyik agilis képviselőjével, vitéz Both Gyula ezredessel érintkezésbe lépve, rövidesen Budapesten fogja készülékének működését bemutatni.

LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

Örülünk, hogy a debreceni légvédelem vezetősége, mely a nagy városok között talán a leg többet tett eddig is a polgári lakosság megvédelmezése érdekében, most ismét új lendületet adott ily törekvésnek, — hogy kiváló vegyészének felkarolásával a magyarországi légvédelmet biztosabb alapokra igyekeznek helyezni.

Hegyi Zoltán tanár — kijelentése szerint — találmányát díjtalanul fogja hazáinak rendelkezésére bocsátani.

BETHLENI JÁNOS

Littoria, Olaszország új tartománya

Mussolini akarata virágzó mezőket, ringó búzatáblákat teremtett a mocsár birodalmából

Littoria, az új Provincia hol is van tulajdonképpen? Rómától délre a térképen van egy mocsár megjelölve. A Lepini-hegyek és a Tirreni tenger között, mintegy 45 km. hosszúságban és 16 km. szélességben terül el. Ezt a területet hódította meg az olaszok vezére és a magyarok nagy barátja, Mussolini.

Igyekszem, hogy megfelelő beszámolót tudjak nyújtani a „Debreczeni Ujság—Hajdúföld” olvasóközönségének a szerzett felvilágosítások alapján. Littoriáról, a Pontini-mocsarak helyén létesített hatalmas kolonus birodalomról.

A PONTINI-MOCSARAK TÖRTÉNETE

Hogy értékelni tudjuk annak a hatalmas munkának nagyjelentőségét, amellyel a Duce virágzó mezőket, hullámzó búzatáblákat teremtett a mocsártengerből, röviden meg kell

ismerkednünk a Pontini-mocsarak történetével.

Ez a történet messze visszanyúlik a régi időkbe. Amikor a rómaiak, helyesebben latinok még meg sem vetették lábukat az Apennini félszigeten, a volsz nép már intenzív mezőgazdálkodást folytatott ezen a területen. Idők folyamán a tengervíz beáramlott, a talajvíz felakadt és az egész terület elposványosodott. A nagy római császárok közül többen csapottak le kisebb-nagyobb területeket, azonban a külpolitikára, a birodalom határaitak mind nagyobb mérvű kiterjesztése elterelte figyelmüket a csapó- és csatornázási munkálatokról.

Az 1600-as években a pápák ismét nagy gondot fordítottak a Pontini-mocsarak lecsapolására és valóban hatalmas területeket tettek megművelhetővé. Ezek a munkálatok csak ideig-óráig tudták kultúrát teremteni, a mocsár mindig újra és újra visszakövertelte a maga birodalmát, mindig visszahódította a lecsapolt területeket. Kisebbségi területek ugyan állottak állandó művelés alatt, de a vidék egészségtelen volta, a hatalmas arányokat öltő maláriás megbetegedések igen nehézvé tették az itt lakók helyzetét.

MUSSOLINI ALKOTÁSA

Végre azután Mussolini rendszeres, tervszerű munkával az egész hatalmas, mintegy 70.000 Ha. (130.000 Kh.) területű mocsarat lecsapoltatta, csatornázta és göcekkel az egész területet feltérlette.

A terület a Nemzeti Frontharcos Szövetség birtoka. Központja Littoria, négyéves, modern kis tisztviselőváros. Ez a nagy terület 12 kerületre van felosztva.

Az egész rendszer ideális megoldása a földkérdésnek. A kolonusoknak megvan mind, ami a termelt felesleget pedig törlesztik a föld árát. Gazdálkodási tevékenységüknek minden mozzanatát a központ irányítja. Mind a 12 kerület élén áll egy-egy igazgató, mezőgazdasági egyetemet végzett szakember, tehát megfelelő szakképzettséggel irányítja a gazdálkodást.

A kolonusok megelégedett emberek, hiszen megvan a biztos megélhetésük és reményük arra, hogy 15—20 év múlva sajátjuk lesz a föld, ház és az egész felszerelés. A kerületi központok mindegyikében van elemi iskola, így a taníttatás sem ütközik nehézségbe.

KIK A KOLONUSOK?

Minden kerület feloszlík több körzetre: a körzetekben munkafelügyelők ellenőrzik a kolonusok munkáját. Az a kerület, amelyben tanulmányidőmet az itteni gazdálkodási rendszer megismerésével töltöttek — Borgo Grappa — 2.500 Ha.-nyi (4250 Kh.) terület, 107 kolonistával. Egy kolonistához tehát átlag 23 Ha. (40 Kh.) terület tartozik. (Természetesen ez csak középérték.)

Nézzük most, kik is ezek a kolonusok, mit kaptak és milyen ellenszolgáltatással tartoznak? Valamennyien frontharcosok, akiket a Duce azzal jutalmazott meg, hogy földhöz juttatta őket. Előnyben részesültek a többgyermekes családapák. Sőt a nagy család elengedhetetlen feltétele volt annak, hogy valaki földet kapjon, kolonus legyen. Hiszen a kolonusnak családjával mintegy 23 Ha.-nyi területet kell megművenni. A családtagok száma átlag 12—15, nem ritka azonban a 20—25 tagú család sem. (Belőrtve a még nem munkaképes gyermekeket is.) Mielőtt a kolonus elfoglalná birtokát, kolonistát, orvosi vizsgálatnak kell magát és egész családját alávetnie, mert csak egészséges emberek költözhetnek be ide erre az új birodalomra. Amely frontharcos így az összes követelményeknek megfelelt, megkapja kolonistát, amelynek nagysága a családtagok számától függ. A terület 15—30 Ha., a lakás 3—5 szobás. A lakás mellett, helyesebben azzal összeépítve van az istálló és egy kamra az abrak, műtrágya és a gazdasági eszközök részére, az udvaron disznó- és baromfiól s betonozott trágyatelp van. A ház körül terül el a gazdasági udvar, kifutó az állatok részére, azután következik a szántóföld. Minden kolónia udvarán megtaláljuk a szivattyuskutat és a beton itatóvályut is. Házon és földön kívül kap még minden kolonus 4 ökröt, 2—4 tehenet (magyarfajtát), 1 teiclé tehenet (mert az előbb említett magyarfajta teheneket egyáltalában nem felik, ezek dolgoznak és szaporodnak), 3 drb sertést (angol), 2 ekét, 2 boronát, 1 hengert, kézzel hajtható szecsakavógót és 1 drb ökrösszekeret.

Az őszi és téli
ujdonságok
megérkeztek!

Dusan felszerelt
áruraktár:

Női prémes kabátokban
Szőrmebundákban
Női ruhákban
Intézeti kabátokban

Fazonokban a legujabbat,
minőségben a legjobb
és árban a legolcsóbbat hozza

GRÓSZ JENŐ
DEBRECEN, PIAC-U. 51.

Telefon 17-89

„UNIO”-ra
kiszolgálunk

Telefon 17-89

A GAZDÁLKODÁS IRÁNYÍTÁSA

Amint látjuk tehát, minden kolonus egy jól felszerelt kisbirtokot kap. Ez a birtok azonban egyelőre még nem az övé, ez még az állam, helyesebben a frontarcos szövetség tulajdona. Sajátjává csak akkor válik, ha munkájával fizette meg a föld és a felszerelés árát.

Amint fentebb említettem, a gazdálkodást központilag az igazgatóság irányítja. Meg-

állapítja a vetésforgót, a vetés idejét, a vetőmag mennyiségét, a műtrágya- és istállótrágya-adagolást stb. A kolonus a központból kapja kölcsön a vető- és aratógépeket. Áttanulmányozva a kimutatásokat, összehelyesítettem az itt használatos vetésforgót, egy átlagos nagyságú 23 Ha. területű gazdaságot véve alapul. A táblázatban 20 Ha. szerepel, a fennmaradó 3 Ha.-nyi terület konyhakerti növényekkel, dímyével, ricinussal, dohánnyal van beültetve.

20 Ha.-os terület vetésforgója:

Év	I.	II.	III.	IV.	V.
4Ha.	gabona	takarmány	gabona	takarmány	gabona
4Ha.	gabona	takarmány	takarmány	kapás	gabona
4Ha.	takarmány	kapás	gabona	takarmány	kapás
4Ha.	takarmány	gabona	kapás	gabona	takarmány
4Ha.	kapás	gabona	takarmány	gabona	takarmány

20 ÉV ALATT TÖRLESZTÖDIK LE A BIRTOK ÁRA

A kolonus köteles gabona- és kukorica-termésének, valamint állatszaporulatának felét a központnak beszállítani. Ezzel törleszti a gazdaság árát. Minél többet termel a kolonus, annál hamarabb megy át a birtok saját tulajdonába. Átlag 15-20 év alatt törlesztődik le a birtok ára. A vetőmag és trágya szintén feles, amennyiben egyik felét a központ, a másikat a kolonus fizeti meg. Természetesen előfordul az az eset, rossz természeti vagy talajviszonyok következtében, hogy a kolonusnak annyi gabonája sem terem, ami a családja ételmezésére elegendő volna. Ilyen esetben a központ előleget ad, ezt az előleget természetesen a kolonus terhére írja és ezt a következő évben a jobb termésből vissza kell fizetni. A cséplés szintén egységesen történik. Minden kerületnek van 5-6 cséplőgépe és ugyanannyi traktora, ezzel sorban elcséplélik a kolonus gabonáját. A kolonus egész gabonatermését beszállítja a központ raktárába, ahol az összes gabonát összekeverik, fűszítik és osztályozzák. Így kapja vissza mindenki a radeső részt. A gabona megőrlése szintén központi úton történik, úgyhogy a kolonusnak az ételmezéshez szükséges lisztmennyiséget a központ időről időre részletekben bocsátja rendelkezésére. Így a kol-

onus megszabadul a gabona- és lisztkezelés gondjaitól.

MUNKAALKALMAK

Meg kell emlékeznem arról is, hogy a központ állandó munkaalkalmat is nyújt a kolonusoknak. Minden kolónia egy, kivételesen nagy családok két személyt állíthatnak naponta munkába, akik a csatornájavitásnál és magtárakban nyerne beosztást. Így tehát a kolonusoknak állandó (napi 8-12 óra, ennyi itt a napszám) középkeresetük is biztosítva van.

A talaj minőségét tekintve: vörös, homokos agyag, savanyú kémhatású, ezért rengeteg meszet használnak a savanyúság ellensúlyozására. Istállótrágyát átlag minden ötödik évben kap Ha.-kint 250 q-t, ami közepes trágyázásnak felel meg. Az istállótrágyahányt bőséges műtrágyázással pótolják. Igen sok foszfort és kált juttatnak a talajba.

A terméseredmények nem valami jók, de egy 3-4 éve művelt földtől nem lehet szenzációs eredményeket kívánni. Átlagos idei terméseredmények Ha.-kint (1 Ha. = 1:7 Kh.): búza 14 q, árpa 16 q, zab 20 q, ezek a nagyban termelt növényfélések.

Ennyiben igyekeztem megismertetni annak a hatalmas területnek a szervezetét, amelyet a Duce alkotó ereje a mocsár birodalmából teremtett és állított nemzete szolgálatába.

Haldy György.

Divatpulloverek, harisnyák és mindenféle kötöttáru a legolcsóbban

Petriknél. Szent Anna-u. 5.

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZET

A Zenekedvelők Köre választmányának ülésén egyhangú lelkesedéssel üdvözölték az új nagyszabású bérleti műsort

Szombaton délben a Zenekedvelők Köre választmánya id. dr. Magoss Györgyné elnöklése alatt ülést tartott, amelyen megjelentek dr. Fornét Béláné, Hodászy Lajosné, Losonczy Almosné, dr. Balogh Sándorné, Létay Lajosné, Fischer Jenőné, dr. Balogh Sándor, Fornét Béla, Bárdos Géza, Szabó Emil, valamint a Kör tisztviselői teljes számban. Dr. Baranyai János ismertette az idei, nagyszabású műsortervezetet és bejelentette, hogy Szigeti Józsefnek, a világhírű hegedűművésznek október 17-én lesz a hangversenye amellyel megkezdődik Debrecenben a nagy zenei szezon. A jelenlevők egyhangú lelkesedéssel üdvözölték a műsor-tervet, sőt elhangzott olyan kívánság is, hogy a legnagyobb áldozatok árán is meg kell kísérelni az idén újból a tavalyi, magas színvonalú zongora-ciklus-hoz hasonló kamarazene-estek rendezését. Fáy Árpád főtitkár beszámolt a bérletörvényes jelentkezési mozgalmáról és bejelentette, hogy a rendkívüli attrakciókra való tekintettel a Kör vezetősége bérlő tagjainak megszabott kedvezményeket biztosít, mint az előbbi években, amennyiben az idén rendezendő öt nagy hangverseny egyes estjéi jégyei jóval drágábbak, mint azelőtt voltak, ilymódon a bérlők közel ötven százaléka olcsóbban élvezik az egyes hangversenyeket, mint a napijegyek vásárlói. Dr. Fornét Béla buzdítására az elnökség és választmány minden egyes tagja elhatározta, hogy kiveszi részét a Kör új bérlőinek toborzásából s így minden jel arra vall, hogy az 1935-36 zenei szezonra a Zenekedvelők

Körének valóságos rönsszansza kezdődik.

NAGY AMBÍCIÓVAL KESZÜL-NEK A MÁV FILHARMONIKUSOK A DECEMBERI HANGVERSENYÜKRE

Városunk intelligens muzsikusaiból immár 14 évvel ezelőtt alakult s különösen a múlt évben Zsolt Nándor és dr. Müller Ottó lelkes munkássága alatt oly magas színvonalat reprezentáló nem hivatásos kitűnő együttes ez évben is megrendezi az általános elismerésnek örvendő klasszikus zenekari hangversenyeit. Karnagyuk az országos híré, kitűnő művész karnagy, Zsolt Nándor, akinek bejegeltépotá örvendetesen javul s igérete szerint a napokban orvosi vélemény alapján úgy döntött, hogy a februári II. hangversenyt már ő maga fogja dirigálni. A decemberi hangversenyre vendégdirigens hoznak s már tárgyalások is folynak több fővárosi, sőt külföldi karmesterrel. A zenekart tekintet kétszer Forrai István az országosan ismert karmester korrepetálya s a szorgalmas és alapos munka, amit az együttes kifejt, teljes garanciát nyújt a további sikerekhez. Az új tagokkal állandóan szaporodó 60 tagú együttes hangversenyei iránt a bérlők s a közönség részéről is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Öregedő egyéneknek, ha az ereik meszesednek, „Igmándi“-val segíthetnek s éveket tovább élhetnek.

Kedden délben érkeznek a német diákvezérek Debrecenbe

Óriási érdeklődés előzi meg a „Derék“ törzs dísztáborozását

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Hírt adunk már arról, hogy a Budapesten tartózkodó német diákvezérek a „Turul“ Szövetség debreceni kerületének vendégeiként 24-én, kedden délben érkeznek Debrecenbe. Délután megtekintik a város nevezetességeit, este 8 órakor pedig tiszteletükre a debreceni jogászok Werbőczy B. E.-nek „Derék“ törzse rendez dísztáborozást az „Angol Királynő“-ben. Ennek a rövid, de élvezetesnek ígérkező műsora a következő:

1. A vendégeket németül üdvözli Kerényi Gyula ker. alvezér, th. örökös fő. Utánna Káposzta Pál táro-

gató száma következnek, majd Cserta György szavalja Végvári „Segítetek“ c. versét. Ezután Szentgyörgyi Gabica és Klárka fognak bemutatni magyar táncot. Horung Annuska zongora kísérete mellett, Végül Ujhelyi Szilárd a „Derék“ törzs törzsfője fogja bezárni a táborozás művészi részét. A műsort tánc követi.

Tekintettel arra, hogy a zártkörű táborozás iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik, ajánlatos a már csak rendkívül korlátolt számban rendelkezésre álló meghívókból, vasárnap déli 12 óráig a W. B. E. hivatalos helyiségében — (Központi egyetem) igényelni.

Elitta és elkártyázta a libák árát, mert „ha két pohár van benne nem bír magával“

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)
Z. Gulyás Bálint csökmői baromfi kereskedő sikkasztással, magánokirathamisítással és csalással vádolva került tegnap a debreceni törvényszéken a vádlottak padjára. Az ügyel dr. Fővénység Sándor büntető tanácsa tárgyalta. Gulyás ellen az volt a vád, hogy a múlt év elején több csökmői lakostól kisebb-nagyobb pénzüsségeket vett fel azzal a megbízással, hogy baromfiakat vásároljon. Gulyás azonban nem tett eleget megbízatásának, sőt egy elismervényre N. Kiss Lajosné nevét is alá-

hamisította s ezzel úgy tüntette fel a dolgot, mintha a megrendelt árú Kissné nevére szólna. Amikor a feljelentés folytán a csendőrök Gulyás Bálintot kihallgatták, beismerő vallomást tett és azt mondotta, hogy a kapott pénzt részben elitta, részben elkártyázta. A tegnapi főtárgyaláson elhiz a vallomásához még azt is hozzátette, hogyha egy-két pohárral van benne már nem bír magával. Kiderült az is, hogy később az elsikkasztott pénzüsségeket visszafizette. A törvényszék jögerősen háromheli fogsázbüntetésre ítélte.

Váltson bérletet a Csokonai színházba!

Teljesen új társulat!

Ragyogó előadások!

Bérletek kiváltása: szeptember 27-től október 10-ig.

A legszebb, legolcsóbb szórakozás —

színházba járni!

Hírek

1935 szeptember 22. Vasárnap.
Prot.: Möríc, Kath.: Möríc vt.
1935 szeptember 23. Hétfő.
Prot.: Tekla, Kath.: Tekla sz. vt.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Nap”, Tolnay Imre, Piac-u. 1., Piac és Hatvan-u. sarok. — „Muraóczy”, Preiser Ernő, Piac-u. 72., Deák Ferenc utca sarok. — „Aranyegyszervű”, Grósz Nagy Ferenc Kossuth-u. 8., a színház mellett. — „Arany János”, Bozók György, Csapó-u. 66., Csapó-utcai kanyar. — „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospárcsi-út 16. út 4.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelenté szeptember 21-én: Középeurópában derült, csendes idő uralkodik. Esők csak Anglia déli részén és Skandinávia felett vannak. Kiseb esők voltak még az északi esz határszéleken is.

Hazánkban ma reggelre derült, csendes lett az idő. Az éjjeli lehülés gyengébb volt a tegnapiénál. A nappali felmelegedés pedig felülmúlta a tegnapi. A hőmérséklet legalacsonyabb értékei 10-14, a legmagasabbak 27-30 fok.

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum 11,5, maximum 28,5 fok, este 6 órakor a hőmérséklet 21,2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 766,8 mm., sülyedő irányzattal.

Prognózis: Gyenge légáramlás, derült, meleg idő, csupán az északi részekben várható gyengébb felhősödés.

ELŐKELŐ ESKÜVŐ

Debrecen úri magyar társadalmával örömmel vette a hírt, hogy hadházi Kiss József ny. városi tanácsnok és néhai eszényi Kovács Viola leánya, Kiss Erzsébet okleveles gazda és néhai mezőmadarasi Madarassy István főszolgabíró és nemestóthi Szabó Hedvig fia, Madarassy István jogi doktor és okleveles gazda, földbirtokos szombaton délután tartották esküvőjüket. Az előkelő esküvön tanúk voltak a menyasszony részéről dr. szigeti Berencsi Zoltán MÁV főorvos, a vőlegény részéről pedig mezőmadarasi Madarassy András gacsáji földbirtokos. Az előkelő esküvő egyházi szertartásán Uray Sándor moderátor lelkész intézett meghitt szavakat az új párhoz, akik a délutáni gyorssal Budapestre utaztak.

— Eljegyzési hír. Bíró Sándor keresk. segéd eljegyezte Pintér Etuska urleányt.

— Elutazott a velszi herceg. — Chester grófja elutazott az osztrák fővárosból és este félhét órakor megérkezett St. Wolfgangba, ahol diszlobogók és lampionok várták. Két napot fölt el ott, valószínűleg kirándul a Grossglockner-útra és szarvasvadászatot vesz részt. Azután Münchenen és Párison át hazautazik.

— Dr. Soós Béla lelkipásztor által vezetett bibliakörök e héten újra megkezdődnek. Hétfőn délután 6 ó. Dóczy-intézet 1. sz. gyakorló iskolája. Kedden d. u. 5. Női Kör d. u. 7 ó. Férfibibliakör. Csütörtökön d. u. 7 ó. Vegyes bibliakör, minden érdeklődő számára a Szappanos u. 16. sz. a. gyülekezeti otthonban. Pénteken este 7 órakor tisztviselőnk számára a Széchenyi u. 4. sz. a. lelkészi hivatalban.

— Felhívás a városi gyűjtősokhoz. A városi tisztviselők és alkalmazottak nyugdíjgyűjtésének 1935 évi rendes közgyűlése szeptember 29-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza kitanácstermében lesz megtartva. Határozatképtelenség esetén, tekintet nélkül a megjelentek létszámára, a közgyűlés október 6-án, vasárnap délelőtt lesz megtartva. Az elnökség a tagok pontos megjelenését kéri. A közgyűlés megkezdése előtt új tagok beiratkozhatnak. Elnökség.

— Kötöttáru, harisnya legolcsóbban Friedländer Jenő úri- és női divatruházában, Piac-u. 77.

— Gazdálkodók figyelmébe. — Elhelyeznem tartásra, magát jelbe széddelel megértetni tudó siket-néma gondnokoltamat, ki intézeti előjárói szerint igen szorgalmas, derék fiatalember. Harminc éves. Tartásért munkájával bőséges ellenértéket tud nyújtani. Dr. des Combes László ügyvéd, Ferenc József-út 28/jc.

ÖTVENMILLIÓ ALÁÍRÁS A BEKÉERT

Czikagóból jelentik: Az amerikai nők békeligája elhatározta, hogy háborúellenes tiltakozó aláírásokat gyűjt. Az a céljuk, hogy ötvenmillió aláírást szerezzenek, amit aztán hatalmas ládákban Genfba küldenek.

— A jó izzólámpától megkövetelheti az ember, hogy aránylag csekély áramfogyasztás mellett sok fényt adjon. Az olyan lámpát, mely ezen követelményeknek megfelel, a legmodernebb eljárások mellett kell gyártani és számtalan gondos ellenőrzésnek alávetni. A Tungram-művek látogatói mindig megújuló csodálkozással figyelik meg a komplikált minőségvizsgáló gépek és szerkezetek munkáját, melynek segítségével iskolázott szakemberek állapítják meg minden Tungram-lámpáról, hogy mindenképpen elsőrendű minőségű-e. Az ilyen ellenőrzés nagy anyagi áldozatokkal jár, eredményeképpen azonban olyan kitűnő fénytelszítményű és olyan gazdaságos izzólámpa kerül a minőségre ügyelő vevő kezébe, mint az Európaszerte sokmillió példányban használt Tungram Duplaspirállámpa.

— HÖLGYEIM! Harisnyát garanciával legolcsóbban LONDON-NAL, megyeháza mellett.

NEM TUDOTT ELJUTNI A HOLDBA — MEGÖLTE MAGÁT EGY ÖRÜLT OLÁH

Jonescu Radu, a temesvári posta igazgatójának tanár fia tegnap este revolverrel föbelőtte magát és azonnal meghalt. A fiatal fizikus évek óta kísérletezett a holdbajutás problémájával, ami sehogy sem sikerült neki, végül valóságai idegrocns lett. Nem tudott eljutni a holdba, azért ölte meg magát.

— A Népszerű Főiskola modern (angol, francia, német és olasz) nyelvi tanfolyamaira, valamint rajztanfolyamára hétköznap délelőtt 8-2 óráig az egyetem gazdasági hivatalában lehet beiratkozni (egyetemi központi épület, földszint 17. sz. ajtó, telefon: 2500.). Az angol és francia nyelvtanfolyam, valamint a rajztanfolyam tandíja havi 4.— pengő, az olasz és német nyelvi tanfolyam tandíja havi 1.— pengő.

— Órákat állítanak fel a piacon. Zöld József tb. h. polgármester bejelentette a rendkívüli közgyűlésen, hogy a Csapó-utca és Rákóczi-utcai piacon a közönség és az árusok érdekében órákat fognak felszereltetni. A vonatokon érkezett piaci árusok ugyanis nem tudnak tájékozódni a piacon, sokszor lekésik a vonatokat, főleg pedig a délet sem tudják pontosan, hogy mikor van, mert az egész környéken nincsen óra. Ilyenkor pedig megkezdődik a piac eltakarítása és ez a pontos idő ismeretének hiánya miatt sok kellemetlenségre és vitára ad alkalmat a rendőrhatalóság és az árusok között. Ezeknek az anomáliáknak fog véget vetni a piaci óra felállítása.

— A sokféle zürzavar a mai életben annyira igénybe veszi az ember idegeit, hogy mindenütt, ahol lehetséges a technika és az építőművészet sima, megnyugtató nagy felületekkel dolgozik. Az Orion rádiógyár az ötesöves 555-ös Orion hangvonalas superjébe ennek a megfontolásnak megfelelően igen könnyen áttekinthető óriás skálát épített és így az állomás-keresés eddigi idegmunkáját megnyugtató szórakozássá tette a rádióhallgatók számára. Ez a tuningméterrel kombinált óriásskála hullámsávonként változó színekben világítja ki az állomásneveket és a hullámsáv beállítását is megkönnyíti, mert csak a bekapcsolt hullámsáv világít, a skála többi része nem zavarja az állomás beállítását. Minden Orion rádiókereskedő készséggel bemutatja.

— Adomány. A kilakoltatott öt tagú nyomorgó család részére Kiss Mihály tanuló 1 pengő és 10 fillért adományozott. Az adományt redeltetési helyére juttatjuk.

Sylvia Coldcrém-

Szappan érzékeny arcborre a legjobb. Minőségét utólag is garantáljuk. Kizárólagos állandó főlerakat, máshol nem kapható. Közép 40 fillér, óriás 80 fillér.

CORYSDOR KÖLNIVÍZ

legújabb divatos extra minőségű tartós illat. Minőségét garantáljuk! Védjegyezve! Máshol nem kapható! Állandó kizárólagos főlerakat

PAPP LAJOS ILLATSZERTÁR
Kossuth-utca 1. — Csapó-utca 58.
Címet kérem megjegyezni!

Jókai Mór
örökbecsű regénye

A CIGANYBÁRO / *1 Milliós világfilm*

Johann Strauss
világhírű operettzenéjével

Rendezte: KARL HARTL
Főszereplők:

ADOLF WOHLBRÜCK
HANSI KNOTECK
FRITZ KAMPERS
GINA FALCKENBERG
RUDOLF PLATTE

Az országos színhemutalón
óriási sikert aratott!

Ilyen filmet

1 életben csak

1x
láthat

Vigszínház: vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor,
hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

Haránth Mihályné, Boros Esz-tike 40 éves korában elhunyt. — Temetése vasárnap délután fél-négy órakor lesz a Köztemető II/b. számú ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Az elhunytban Haránth Mihály főmozdonyvezető feleségét gyászolja. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi, Dégenfeld-tér 4. szám.

Szűcs János 32. évében meghalt. Temetését vasárnap délután félhárom órakor Köztemetőbe Fehértói temetkezési vállalata rendezi, Dégenfeld-tér 4. szám.

Köszönetnyilvánítás

Felejthetelen feleségem, illetve édesanyánk temetésén résztvevő rokonaink, ismerőseink, kik fájdalomukat megjelenésükkel, vigasztaló szavaikkal enyhíteni szívesek voltak — fogadják ezúton is hálás köszönetünket. Nemes polgár Horváth Gábor és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás

Boldogult feleségem elhunytával nyilvánított meleg részvéleért, ravatalára küldött koszorúk és virágokért rokonaimnak, barátainak és különösen a Horthy Dalegységnek a temetésen való közreműködéséért hálás köszönetet mondok.

Ludmány András
ny. máv. főkalauz.

— **Pázmány Péter emlékének ünneplése az iskolákban.** A vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki Pázmány Péter emlékének megünnepléséről. A rendelet alapján Pázmány Pétert az iskolák osztályaiban az egyik órán egy tanár méltatja a Pázmány Péter Tudományegyetem alapításának háromszázéves évfordulója alkalmából.

— **Schaff tánciskolájában,** az újjonnan átalakított „Korona” dísztermében, ma este az össztáncok megkezdődnek. Az új táncanfolyam huszonharmadikán kezdődik.

— **Sportmulatságot rendez a Debreceni Munkás Testedző Egyesület.** A Debreceni Munkás Testedző Egyesület szeptember 22-én, vasárnap este 7 órai kezdettel a margitfürdői Munkás-Otthonban táncal egybekötött műsoros estet rendez. A gazdag műsort díjbirkózások nyitják meg, majd szavaltatok, tánc és énekszámok színes egymásutánja teszi értékké az est műsorát és a Munkás-Otthon zenekarának akkordjai fogják befejezni. — A nagysikerűnek ígérkező műsoros táncmulatságra belépődíj ötven fillér.

— **Legdivatosabb ruhákat készít, hozottszövetből is olcsó árban Szabó László** Piac-u. 42. — Pannónia udvar.

Beiratkozás a gyorsíróiskolába

A Naményi Gyorsíró- és Gépíróiskolában folyik az irdai gyors- és gépírók szakszerű kiképzése. Állandó beiratkozás. Batthyányi-utca 11. szám.

— **A Mester-utcai egyházzszi leányköre** szeptember 26-án, csütörtökön délután négy órakor a Mester-utcai iskolában kezdi meg összejöveteleit. Minden csütörtökön délután 3—4 óráig énekóra, 4—5 óráig leányköri óra. Azok részére, kik elfoglaltságuk miatt hétköznap a leányköri órán nem tudnak megjelenni, minden vasárnap 3—4 óráig tartanak összejövetelt. Első vasárnapi óra szeptember 29-én.

— **Akar elegánsan öltözködni?** Keresse fel Keresztesi úriszabót Varga-utca 1.

— **A pallagi gazdasági akadémia** egyik ny. tanára által szerkesztett traktor bemutatása. A gazdasági akadémián, folyó hó 22-én, délelőtt kilenc órakor bemutatásra kerül a magyar gyártmányú Rába-traktor, amelyet az akadémia egyik nyugalmazott tanára szerkesztett. Ezen traktort magyar munkáskezek készítették és így teljesen magyar termék s az összes traktorok jó tulajdonságait egyesíti. Villamos indul vasárnap a vasútállomástól 8.06 órakor, a Bika elől 8.16 órakor, a Nagyerdőről 8.24 órakor, s vissza indul 11.50 órakor. Az érdeklődő gazdaközönséget a bemutatóra a gazdasági akadémia szívesen látja és várja.

K. Mária Magda

táncintézetében szeptember 25-én diáktanfolyam kezdődik. Beiratkozás szeptember 16-tól kezdve. Szent Anna 7.

— **Legfinomabb márkás gyapjúfonalak** Perzsa, Torontáli, Smyrna szőnyegekhez és kézimunkához; felvetők, leszívók, gyöngypamutok, cernák legolesőbban Szilágyinál, Kistemplom-bazár.

— **Ruhaeserekeiké.** Viselt ruháját divatos gyapjúszövetre cserélheti Posztóútlelet, Piac-utca 77. Perczel cukrászda mellett.

— **Táncmulatság.** A testnevelési és népgondozó kirendeltség népművelési csoportja szeptember 22-én, vasárnap délután hét órai kezdettel táncmulatságot rendez a Debreceni Torna Egyesület Magoss György-tér 9. szám alatti tornacsarnokában. Kétütemű zene, szép, tágas terem, buffé. — Belépődíj nincs, csupán a ruhátári jegy váltandó meg.

— **Ha még nem próbálta, győződjön meg,** hogy nem érdemes házilag varratni gyermekruhát, sőt fehérműt sem. Mert **Horovitz gyermekdivatházában,** a Püspöki palotában, mindenféle leányka és fiú ruhát, kabátot, bundát, fehérműt, különféle kötöttárút csecsemőtől kezdve 12 éves korig olyan választékban lehet kapni, hogy ehhez hasonlót csak Budapesten láthatunk, viszont az árak legalább 25%-kal olcsóbbak.

Autóját, traktorját, motorkerékpárját Pusstai-nál

(Postarík) javíltassa Nyil-utca 15. sz. alatt. Telefon 16-76

— **Jövedelmező a város részére a vásárpénztár.** Papp Gyula kérészt a múlt napi közgyűlésen interpellált a vásárpénztár ügyében és kérte, hogy tartanak vizsgálatot a vásárpénztárnál, hogy az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok milyen tiszteletdíjakat vesznek fel. Együttal az egész ügymenet felülvizsgálását is kérte. A h. polgármester válaszában felvilágosította az interpellálót arról, hogy a vásárpénztár igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjai nem kapnak tiszteletdíjat. A vásárpénztár ellen különben soha semmiféle panasz nem merült fel, viszont közgazdasági szempontból nagyon fontos szerepet tölt be ez az intézmény. A legutolsó évben is 587.000 pengőt szedett be a vásárpénztár helypénzek és egyéb díjak címén, ami a városnál, ha a helypénzszedést saját rezsijében végezné, legalább 60.000 pengő kiadást jelentene. Eppen ezért kijelentette a h. polgármester, hogy a vásárpénztár ellen semmiféle vizsgálatra nincsen szükség.

Férfi-szövetek

a legolesőbban

Kőrösi és Nagy-nál

— **Vattay Margit táncintézetében** szeptember 24-én diákok és egyetemi hallgatók részére táncanfolyam kezdődik. Kossuth 11.

— **„BIBER-F”** teljesen szagtalan fehér habaresszigeletelő: Árban alatta minőségben, biztos halásában egy vonalon áll a sokkal drágább svájci, angol és egyéb külföldi hasonló gyártmányokkal. Ezt hatósági hivatalos vizsgálat állapította meg! Használja tehát nyugodtan a megbízható hazai „BIBER-F”-t.

— **Szörmeáru és szűcsmunka** szükségletét legolesőbban beszerezheti a **Színházútjáróban.** — Barkó Márton utódainál.

— **Őszi és téli divatszövet** újdonságok megérkeztek Soós András úri- és egyenruha szabó üzletébe. Szent Anna 6. Munka torlódása előtt igyekezzen rendelését mielőbb feladni.

— **Németellenes kommunista tüntetés Londonban.** Az angol fővárosban, a belső városrészben pénteken este kommunisták németellenes tüntetést kíséreltek meg. A tüntetők a német nagykövetség elé akartak nyomulni, a követség palotája közelében azonban lovasrendőrök megakadályozták őket abban, hogy elérjék a követséget. A tüntető tömeg végül is szétoszlott, három férfi és egy asszony azonban nem akart engedelmessédni a rendőröknek, mire letartóztatták őket.

ARLEJTÉS

A református egyház fiú- és leánygyermek ruhák, cipők, harisnyák szállítására, zárt ajánlati pályázatot hirdet. Beadási határidő 1935 szeptember hó 27-én d. e. 12 óra. Felbontás 1/4 órakor. Részletes feltételek Kálvin-tér 17. szám, egyházi irodán beszerezhetők.

A küdöttség.

Automobil alkatrészek és felszerelési cikkek szaküzletemet
Mik'ós-utca 49. szám alól
József kir. h. u. 2. sz. alól helyeztem át,
hol motalkó és olaj legolesőbban beszerezhető. Éjjel-nappali szolgálat. **Németh Dániel.**

— **Értékes irodalmi összejövelfeltartott az újonnan megalakult Virrasztó társaság.** A debreceni ifjúságnak egy kis csoportja, amely önmagában annyi talentumot érez, hogy azzal a nyilvánosság előtt is megjelenhet, megalakította a Virrasztó Társaságot. Első irodalmi összejövetelét az elmúlt napokban tartotta meg a társaság. Gáspár Gyula megnyitója után Asztalos Dezső Magyar-ság és irodalom című értékes tanulmányát olvasta fel. Ezután Szabó Pál novellája mélyítette ki az est bensőségét, majd végezetül Gulyás Gábor Lóránd saját verseiből olvasott fel. Az irodalmi összejövetelt Gáspár Gyula, a társaság egyik szervezőjének zárószavai fejezték be.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kovács József fm., leány: Julia, Szabó András kovács, leány: Irén. Szöllösi Miklós fm., leány: Mária, Vaesi József kosárfonó, leány: Irén. Fekete Herman ügynök, leány: Ágnes, Pallag József sófő, leány: Eszter, Hegyesi János fm., leány: Mária, Katona Ferenc kocsis fiú: Lajos, Barnác István gazdálkodó, fiú: György, Tóth István bérió, fiú: Lajos, Sajtos Imre fm., leány: Irén.

Házasságok: Bilák János kosárfonó s.—Nikola Etel, Tóth Albert hév, asztalos—Dobár Erzsébet, Rózi Sándor kovács—Malatinszky Ilona, Hatvani József és s.—Csóka Róza, Juhász Ferenc fm.—Bulátkó Julia, Varga Jzsef fm.—Szabó Eszter, Léka Mihály fm.—Osvald Magda, Király Károly esztergályos—Nagy Ilona S. Nagy Lajos hentes—Pataki Margit, Kuczora István fm.—Balog Anna, Forgács Kálmán műszerész—Békési Julia Julia Harsányi Gábor gazdálkodó—Varga Róza, Dr. Madarassy István közg. gyak.—H. Kiss Erzsébet, Hajdú József várm. iroda főtiszt — Károlyi Erzsébet.

Halálozások: Liptár Ferenc ref. 62 éves, Kishegyesi út 40. Vajter László ref. 2 hónapos, Simonffy u. 34. Turcsogi László r. kath. 24 éves, Egyek-Dzsobek Ádámné r. kath. 58 éves, Egyek, Váradai Imréné r. kath. 20 éves, Baranyai u. 29. Wallisch Luiza r. kath. 1 napos, Nyomatató u. 3. Szűcs János g. kath. 32 éves, Józsa.

Vasárnap:

TARZAN ÉS PAJTÁSA

Amerika legnagyobb világhírne Johnny Weismüller, Maureen O'Sullivan főszereplésével. — Megelőzi: CHARLY MINDENÜTT. — Előadások: szombat: 5. 7. 9 órakor. Vasárnap: 3. 5. 7. 9 órakor.

TESTEDZÉS

Bocskay-mérkőzés a nagyerdei Stadionban

A Bocskay vendégül látja vasárnap délután 4 órakor a Stadionban a budapesti Gázművek csapatát. A barátságos mérkőzés jó sportot ígér, hiszen a Gázművek csapata a Cégliga egyik legjobb együttese. A csapatban számos amatőr válogatott játékos szerepel, akik érthetően ambicionálják a Bocskay elleni jó eredményt, a mérkőzés tehát minden bizonnyal szép és érdekes lesz.

A Bocskay szempontjából is van jelentősége a mérkőzésnek, egyrészt azért, mert az Újpest ellen végre magára talált csapat ezzel a mérkőzéssel szűl fel a Szeged elleni, jövő vasárnapjához mecsre, másrészt pedig minden valószínűség szerint ezen a mérkőzésen alakul ki a Bocskay végleges csatársora. Most már ugyanis sorompóba léphet Takács is, a Bocskaynak az idén szerződött, de eddig a KISOK-szabályzat miatt még nem szerepeltethető nagyartott fiatal játékos. A balösszekötő posztja Szemler távozása óta mindig érzékeny pontja volt a Bocskay csatársorának s remélik, hogy Takácsal végre meg lehet oldani ezt a nehéz problémát.

Az előmérkőzés is érdekes, mert a múlt vasárnap kitűnően szerepelt

Textil és a Püspökladányi MÁV öszszecsapása a bajnoki pontokért izgalmas és érdekes mérkőzést ígér. Ez a mérkőzés 2 órakor kezdődik.

A Bocskay tagjai a mérkőzésen belépődíjat nem fizetnek, csupán a kötelező adófilléreket kell leróniuk, mert ezt a Bocskaynak is be kell fizetnie minden jegy után. Pályai, tribün és korzósülés után 30 fillért, I. rendű ülőhely után 20 fillért, állóhely (II. rendű ülőhely) után 10 fillért fizetnek a tagok adó fejében. A tagsági jegyeket a szeptember havi tagsági nyugalma felmutatása ellenében, vasárnap délelőtt 9-12 óra között a Bocskaynak az Arany Bika halliában levő gazdasági irodájában, délután pedig a pályapénztárnál is kiadják. Jegyelővétel napi áron, délig van a Svetits-palotai dohánytözsdeben.

MA KET FRONTON IS KÜZDENEK A MAGYAR VÁLOGATOTTAK A CSEHEK ELLEN

A nemzeti válogatott ma délután 4 órakor a csehek ellen Európai mérkőzést játszik. A belga Langenus bíróskodása mellett a magyar csapat így áll fel: Szabó — Futó, Sternberg — Seres, Szücs, Szalai — Markos, Kiss, Pelgár, Tóth, Titkos. A csehszlovák

csapat a következő: Planicka — Burger, Sstryreky — Kostyalek, Boucek, Srbek — Horak, Facinek, Sobotka, Puc, Maszarovic.

A nemzeti válogatott előtt Kassa és Budapest válogatottjai mérkőzést játszanak.

Kettős bajnoki mérkőzés a Diószegi-úti pályán. Ma, vasárnap délután 4 óraj kezdettel két régi rivális, a DVSC és DKASE játszanak bajnoki mérkőzés keretében a Diószegi-úti pályán. Előzőleg pedig délután 2 óraj kezdettel a Turul és a Nyomdászok játszanak másodosztályú bajnoki mérkőzést. Mindkét mérkőzés 10-20 filléres belépőjegyekkel tekinthető meg.

Érembajnoki mérkőzések. DEAC-pályán fel 2 órakor: Klinika—Vargakert, Egyetértés-utcai pályán 2 órakor Szabó—Boldogkert, 4 órakor: Fodrász—Téglakert.

Felkérem a DMTE összes ifjúsági játékosait, hogy ma délután pontosan 3 órakor DTE-pályán megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

Felkérem a DMTE összes I. játékosait, hogy ma délelőtt pontosan 9 órakor a DTE-pályán megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

A MAGYAR ÖKÖLVIVOK HARMADIK HELYEZÉST NYERTEK A BUDAPESTI EURÓPA-KUP-A-MÉRKŐZÉSESEN

A MTL, jelentős Ökölvívók a szombati mérkőzésen 10:6 arányban vertek meg a csehekkel és így harmadik helyre kerültek Német- és Lengyelország mögött.

KÖZGAZDASÁG

ARHULLAMZAS A HATARIDÓ-PIACON

A határidőpiacon a forgalom eleinte vontatott volt, később megelégnél és a nyitási veszteség megtérült. Közvetlenül zárlat előtt ismét az eladás hajlandóság kerekedett felül. Az októberi búza eleinte 7 fillérrel volt olcsóbb, vesztesége később megtérült, 5 fillér nyereséget is ért el, amelyről azonban zárlatig csak egy fillér maradt érvényben. A márciusi búza nyitáskor 12 filléres vesztesége zárlatig 3 fillérre zsugorodott össze.

Búza októberre: zárlat 15,60—15,61, márciusra: zárlat 16,40—16,41. Rozs októberre: zárlat 14,64—14,68, Tengeri szeptemberre: zárlat 15,55—15,60, márciusra: zárlat 15,60—15,62.

JOL TARTOTT A BÚZA

A készáru piacon csökkent a forgalom, az irányzat kis üzletmenetben is jól tartott. Búzából 4450 mázsát adták el. Az első árhatárt 10 fillérrel felemelték. A felső árfojlamokat nem változtatták meg.

Debreceni termény- és takarmány- piaci árak: Búza 11,50—11,30—11,20, rozs 13,50—13,40, árpa 15—14,80, zab 15—14,60, tengeri új szemes 13—12,80, tengeri csöves 9—8,50, lucerna 9,90—9,50—9,40, szén 7,80—7,50, juhore 7,50, alomszalma 2—1,80, rozsszalma 2,30—2, zsúpszalma 3—2,50, jencse 7,50, takarmányrépa 2,50.

Apró hirdetések

LEVELEZÉS

Margit-szálloda

Pensio a Hajász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett). Kényelmes, tiszta szobák, Bőséges étkezés. Olcsó árak. Nyaralóknak fűdőzőknek, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, vízfürdő megállóknál. Telefon 10—24.

Tiszteséges

fiatal asztalossegéd nőslinc fiatal leányval, kinek 6—800 pengő készpénze van, önálló-sítás végett. Cím megtudható, fénykép megtekinthető a Debreczeni Ujság kiadóhivatalában. 859

Megfelelő

ismerettség híján ezúton próbálom megtalálni azt a komoly, intelligens embert, aki nem futókaandót keres. Levelet „30—50 évesig” jellegű a fokiadóra kérek. 829

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Szólómunkára hozzáértő jó munkás megbízható családot októbertől felveszek. Homok utca 72. 850

Kifutófű

kerestetik Gyenes Béla úri-szabóságánál. Miklós-u. 2. 2202

A debreceni lizstpiacn

íj bevezetett vidéki malom keres garanciával rendelkező helyi képviselőt. Cím a kiadóban. 663

Kocsis

hónapos, jó loápoló és nagy-családi konvenciók tehenész felvétetik. Bellegelő 57. Bra-mar telgzadazg. 856

Bizományi

fa- és szénraktár kezeléséhez önálló munkaeert 400 pengő-vel keresek. Telepen lakással. Bethlen-u. 5., fairoda. 889

Fakihordót,

ki lóhoz ért. felveszek. Erzsébet-u. 36., Asztalos-fatele. 2219

Erős

kifutófűt azonnali beépésre keres az Erdélyi tüzifa- és szénkereskedés. Pest-u. 2. csig

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Intelligens

német kisasszony nappali állást keres „Délelőtt vagy délután” jellegre. 2225

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Kaucióval

üzletbe állást keresek. Cím a kiadóban. 2168

Szabó tanulóknak

adnám teljesen árva öcsémnek teljes ellátással. Laczkó József, Szappanos-utca 22. 677

BUTOROZOTT SZOBA

Butorozott

szoba, különbejárattal, utcai, fűdőszobával kiadó szeptember 15-től, Vigkedvű Mihály-utca 10. 665

Kiadó

butorozott szoba fűdőszobával, télen légfűtéssel. Bika-bérház I 4. 663

Széchenyi-utca letelején

teljesen különbejárattal utcai tiszta butorozott szoba fűdőszobával kiadó. Cím a kiadó-hivatalban. 1386

Utcai

esinosan butorozott szoba szonna; kiadó. Péterfia utca 22. 376

Különbejárattal

szép nagy szoba közvetlen a kollégium mellett 2 úrnak kiadó. Cím: városbázi trafikban.

Butorozott

erkélyes Piac-utcai szoba október elsejétől kiadó. Cím a kiadóban. 2112

Kiadó

különbejárattal udvari butorozott szoba, Miklós utca 41. szám. 681

Butorozott szobák

egyetemhez, fűdőhöz közel két-három személynek is minden kényelemmel kiadók. Fűdő utca 5. és And-házy-utca 3. (Margit-fürdő mellett) 857

Különbejárattal

kényelmes butorozott szoba előszobával két személynek is kiadó. Garay-u. 19. 869

Teljesen

különbejárattal butorozott szoba előszobával kiadó. Bethlen-utca 1. 828

Különbejárattal

kis butorozott szoba kiadó. Miklós-utca 21. 873

Butorozott

erkélyes Piac-utcai szoba október elsejétől kiadó. Cím a kiadóban. 2112

Csinosan

butorozott szoba 1-2 személy részére kiadó Kossuth-u. 48. szám. 875

Különbejárattal

butorozott szoba 1-2 személynek parkirozott udvarban, esetleg ellátással azonnali kiadó. Rákóczi-u. 35. 2204

Egy.

esetleg kétemeleti butorozott szoba kiadó. Széchenyi-u. 40. 898

Úri embernek

megfelelő butorozott szoba kiadó. Piac-u. 77. I. em. 896

Különbejárattal

nagyon szép utcai parkettes szoba kiadó. József kir. herceg-utca 35. I. jobboldal. — Ugyanott szép udvari szoba kiadó. 890

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Egy

hölgyfodrász kisasszony vidékre felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 2158

Szép keresethez

juttatok nőket, férfiakat könnyű cíkkel. Jelentkezni: Rákovszky-utca 49. 2148

Német kisasszony

10 éves leányka mellé délutánra felvétetik. Grosz, Piac utca 51. szám. 861

Betegápoláshoz

értő, főzni jól tudó, intelligensbb közepkorú asszony mindenre képes. Két családtagnak tekinthetnek, kétszemélyes szobához azonnali felvétetik. Kisfaludy-u. 36. 885

Bejáró

szakácsnőt keresek. Varga-u. 1. félemelet, a nyitott gangon. 2216

Kifutóleány

felvétetik Dénes hatméterben Czegléd-u. 22. 2189

Német

kisasszony felvétetik Nyiregyháza 4 éves kisleány mellé október 1-re. Értekezhetni 25-én, szerdán Vass szaküzletben. Piac 6. 2223

Hosszú bizonyítvánnyal

perfekt mindenes főzőnőt felveszek 1-re. Piac-u. 49., II. utcai lakás. 2182

Jól főző

szakácsnő kerestetik okt. 1-re. Jelentkezés 9—10 vagy 3—4 között. Werbőczy-u. 4. III. 5. 2180

Háztartási

alkalmazott bentlak. vagy bejáró jó bizonyítványokkal felvétetik. Arany János-u. 20. emeleti második tepsőház. 2194

Masszirozónőt.

ezeréves, jómodorú keres Székely Józsefné Hajdúszoboszlói Hévíz fűdőjébe 2112

Rendes

fűző mindenre azonnali felvétetik Mandel, Arany János-u. 54. II. em. 2157

Jólfűző

mindenre hosszú bizonyítványokkal felvétetik. Kossuth 61. földszint jobbra. 833

KIADÓ LAKÁS

Kétszobás

lakás Simonffy-utca 48. alatt kiadó. Arvay ügyvéd. Elő Takaré. 823

Kettőszobás

udvari lakás kiadó. József királyi herceg utca 41. 860

Négyoszobás

utcai lakás nov. hó 1-re kiadó. Péterfia-u. 17. 860

Kétszobás,

előszobás lakás mellékkel felszerelt kiadó. Vénkert, Domokos Lejos-utca 36. 814

Háromszobás.
fürdőszobás, előszobás úri lakás kiadó, Csapó-utca 40/b, 699

2 utcai
különbejárattú, vízvezetékkel ellátott szoba előszobával, bent csejtel — rendelők vagy irodának november 1-re kiadó, Arany János-utca 21. szám, 840

2 szobás
udvari lakás, Vigkedvő Mihály-utca 16. kiadó, Értekezni Karoly Ferenc József 34, 841

2 szoba,
előszoba, konyha, nyári-konyha külön udvarral november 1-re kiadó, Poroszlói út 22, 836

Péterfia-utca 16. szám alatt
öt szobás kertés és háromszobás udvari lakás minden mellékkel november 1-re kiadó, 837

Pincészet
adok takarításért gyermektelen házaspárnak, Értekezni hétfőtől Magoss-tér 11, első lakás, 846

Kiadó
modern villa novemberre, 2 szoba, előszoba, fürdőszoba, mellékkel és külön bejárattal 1 szoba, előszoba s mosdószobából álló lakás, — Komlóssy-út 46, 862

Kiadó
2 szoba, konyha, szék, baromfi- és sertés tartással november 1-re, Lónyay-út, 29, 863

Egy
vagy két utcai parkettes, vízvezeték szoba előszobával, ugyanott udvari szoba kiadó, József kir. herceg-utca 18, 2185

Kiadó
vágóhíd mellett 3 szobás világi lakás szőlővel, gyümölcsös, ecet, esetleg 3 hold földdel. — Értekezni Gazdak Bankja, Kossuth-utca, 847

Kiadó
október 1-re kőszoba, konyha lakás, Széchenyi-utca 18, 864

Kertiföld
950 öl, 2 szobás egyszerű lakással kiadó, István-út 29, 872

3 szobás
fürdőszobás, komfortos, terraszos emeleti lakás kiadó, Péterfia-utca 11, 873

3 szobás,
előszobás lakás, fürdőszobával, kis kerttel olesón kiadó, Szent Anna 27., kereszt-űt, 2184

5 szobás
modern, teljes komfortos lakás kiadó november 1-re, — Rakosi Jenő-utca 4. (volt Király-utca.) 2166

Kiadó
1935 november 1-re 3 szobás modern lakás Ferenc József-út 22-24., III. em. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál, 678

Kiadó
utcai I. emeleti 4 szobás modern lakás Piac-utca 4. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál, 1618

Kiadó
2 szobás, előszobás, fürdőszobás udvari lakás konyha nélkül, Miklós-utca 41., udvarban

Kiadó
két szoba, konyha, speiz kamara Eladó régi szép ebédizszekrény, tükrös toalet, vasmangorló, Magoss György-tér 29, 419

Püspöki palotában
4 szobás lakás azonnal, 6 és szobás lakás november 1-től kiadó, Értekezni lehet Kálvintér 17. sz. alatt a g. gondnoki hivatalban, 851

Kiadó
3 szobás komfortos fűszta lakás külön udvarral, Pacsirta-utca 19. Értekezni Soltesz Istvánnál, Baarnyi-utca 42, 891

Összkomfortos
udvari kétszobás lakás parkos, csendes udvarban Miklós-utca 16. kiadó, 886

Kétszoba,
konyha, mellékkel és külön bejárattal festve kiadó, Széchenyi-utca 24, 2217

Udvari
2 szobás, előszobás lakás kiadó, Borz-utca 9. sz., 2220

Utcái
szoba, előszoba, mellékkel és csejtel, frissen festve eljőre kiadó, Csokonai 15, 2208

3 szobás
lakás november 1-re kiadó, Ugyanott úriszoba berendezés eladó, Püspöki palota, I. kapu, I. em., 2224

Kiadó
egyszoba, konyha, kis család részére október 1-re, Hunyadi-utca 15. sz., 876

Kiadó
modern 3 nagy szobás épület mellékkel és csejtel, istállóval, gyümölcsös, Nőgrády Mátyás-utca 10, 880

Kiadó
Nyilastelepen lakás fűszerüzettel október 1-re, Értekezni Miklós-utca 33, 2173

Háromszobás
utcai modern lakás kiadó, — Széchenyi-utca 40, 899

Utcái
különbejárattú szoba, előszoba teljes ellátással is kiadó, Irodának, rendelők is alkalmas, Szent Anna 34,

Hatvan-utca 61. sz.
alatti bérházunkban 2-3 szobás komfortos úri lakások és egyszobás garzon lakások fűdőszobával kiadók. Alföldi Takarékpénztár,

Piac-utcán
öt szobás emeleti utcai komfortos, erkélyes lakás november 1-re rendkívül olesón beheadó, Értekezni Hegedűs ügyvédnél, Ferenc József-út 47, 2059

AJÁNLAT

OLCSÓ CIPŐK!
Kevés költséggel udvarban nyitottam meg üzletemet, ahol a legjobb minőségű cipőket feltűnő olesó árban árusítom! Igyekezzem meggyőződni, hogy hirdetésem nem nagyhangú reklám, hanem valóság.
Duplatalpú iskolacipőimre külön felhívom a szülők figyelmét.

BURGER ISTVAN,
Piac-utca 42.
(Pannónia-udvar.)

Katonatisztek,
altisztek, katonai hivatalok tűzifát, szemet téli szükségletre is a legolcsóbb készpénz áron kapják házköz szállítva, havi résztlettetésre is. Halász Bertalan, tűzifa- és szénkereskedőné, Margit-fürdő mellett, Telefon: 10-24.

Ezerötszáz darab
3-4-5 méteres flanel maradók rendkívül olesó árban, hétfőtől, Steuer Divatházban, Csapó-utca 10, 354

SEZMÜNKRE VIGYÁZZUNK!

Pontosan készült szemüveget használjunk.

CSERÉP SANDOR
szemklinikai látzérész Debrecen, Piac-utca 21, 1617

Egyedül varhatja
ruhát, ha szabást, varrást az Elite szalonban tanul olesó tondfiál, Püspöki palota, I. kapu, 542

Földieper palánt,
öszibarackfa megrendelhető Eötvös-utca 53. szám alatt, 867

„Otthon” étkezdémben
október 1-től előrangú, izletes házikószit kapható, Kiss Rózsi, Széchenyi-utca 8, 865

Földieper-palánt
nagyon is kapható Kossuth-utca 39., házmeister, 874

Falkötvas
minden mérethez, sávosgerendás, rolló, fürdőkád, — kályha eladó, Hatvan-utca 49, 1187

Földieper-tövek
fajtiszta Obereschlesien és Sieger eladók, Beth-utca 28, 881

Jöjjen hozzám,
egy rendes meggyőzi, hogy fájós lábára szakszerűen elkészített cipőben járása könnyű lesz Orthopéd cipőket orvosi rendelésre készítek, 18 éves gyakorlatom garancia. Udvarihegyi Gyula, orthopéd cipész, Piac-utca 89, 882

Házak,
földek, házhelyek eladásra Balázs ingatlanrodában. — Piac 89, Elterhelt ingatlanok résztletzetésre. Hirdetőtáblán bő választék, Ingatlan-vételhez kötelezők, 892

Órakeresést,
mindennemű irodai munkát olesón vállal OTL, adóügyben járhat, mérlegképes könyvelő, Cím a kiadóban,

Szabást-varrást
úriúrnoknek tudni, szabásmintát olesón készit dr. Balázsné divatszalon, Piac 89, 896

Ma este
az Ujságíró Clubban nagy bridge összejövetel lesz, A rendezőség kéri az összes bridge játékosokat, sziveskedjenek ott megjelenni Piac-utca 26., I. em.

Megnyit
termelői borpince Péterfia 30, Kötő fajúborok 48 fillértől kezdve Herenként, 801

Szörmebundát
és prémőröket olesón vásárolhat, Alakít, javít Köváry szücsmeister, Piac-utca 38., I. em., 803

SÍRKÖVEKET
gránitból, márványból és műköből készit a DEBRECENI MÜKÖGYAR RT., Fürdő-utca 2, Mozaik cement lapok, épületanyagok eladása, 2233

Étkezése nem kerül
fáradságba és alig valami pénzbe, ha az Ujságíró Club éttermében étkezik, Kis menü 80 fillér, 4 fogásos nagy menü 1 P. csatádi ebéd 1,50 P. Előphől választható kötő házikószit, Külön díjtás konyha előadás szerint, Piac-utca 26., I. em., 705

Tej
100 liter uradalmi naponta házhoz szállítva egy-, két-, esetleg negyterében is kapható, Ugyenott 60 db hűthető napos szimultaneozott süldő eladó, Széchenyi-utca 45, 878

Tégla és cserép
jóminőségben, olesó árban kapható a Tóth és Sebestyén Rt. téglagyárból. — Iroda: Fürdő-utca 2, Telefon 16-10,

SÍRKÖVEKET
gránitból, márványból és műköből készit a DEBRECENI MÜKÖGYAR RT., Fürdő-utca 2, Mozaik cement lapok, épületanyagok eladása, 2233

Kályhák,
tűzhelyek, kőesővek, hőfokozók, diákályak, szőnkúpák, kályhák Nagy vasúletében, Csapó-kanyar, 835

KÖRIS, GYERTYÁN BÜKK, TÖLGY

hasáiban és felvágva olesó árban állandóan kapható. — Hitelképes egyéneknek 4-6 havi részletre is, Erdélyi Tűzifa- és Szénkereskedés Cég-tulajdonos: Ihász Henrik, Pest-utca 2, Telefon: 32-31 — Száraz gyújtó kívánatra hoz zámérve, 2236

Óvjuk lábainkat!
Gyógycipőt, könnyű lúdtápbetéttel gipszmodell után garancia mellett készit Takács János orvosilag elismert gyógycipész, Debrecen, Battyány-utca 4, 792

BEL- ÉS KÜLFÖLDI nyapjűszöveket legolcsóbban beszerezhetik Debrecen letrőbb szaküzletében: KUPFER, Kistemplombazár, 703

Értesitjük
k vendégeinket, hogy a Párisi hógyfodrászathol kibérlünk 1. hó 23-tól, Ádám hógy fodrászban dolgozunk. — Boske manikűr és Peszko ondoláló, 893

Legújabb divatú
modell kalapokat már 1 P 90-től vásárolhat, Alakítás 1 P, Kalapátviselés 0,50 fillér, Arany Kalapszalon, Sas-utca 4, 785

ISKOLACIKKEK,
papírárak, ír- és rajzszerek olesón beszerezhetők VAMOSI papírüzletében, Színházi átjáró, 429

Nemesi címerek
családfák, ósfák, mindentéle heraldikai munkák festése szakszerűen, művész kivitelben, Magoss György-tér 20, 1216

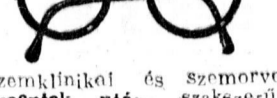
ISKOLACIKKEK,
papírárak, ír- és rajzszerek olesón beszerezhetők VAMOSI papírüzletében, Színházi átjáró, 429

MARGIT
kalapszalon, Csapó 47, Nem nyitottam új üzletet, A régi helyen legújabb divatú kalapokat 1,80 fillérért árusítom, Alakítás modell után 70 fillér, 430

3 nőgyógyászóvet
hozzávalóval együtt, míg a készlet tart, 28 pengő Gabányinál, Piac-utca 1 szám,

KÖZPONTI FESTEKÜZLET
megnyit Szent Anna-utca 5, alatt, ahol festékeket, lakkokat, csejteket, mosó- és mosdószappanokat és az összes háztartási cikketet legolcsóbban szerezheti be, Üzletvezető: Havassy Zoltán, 705

SEZMÜVEGET

szemklinikai és szemorvosi receptek után szakszerűen készit

UNGÁR JÓZSEF
látzérész Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz., Takaréksági könyvecskére hathavi hitel, 1732

„MARGIT”
kalapszalon vezetékű, megváltom, üzletemet Csapó 29. alá helyeztem, Minőségben a legjobbban, árban a legolcsóbban, Alakítás 70 fillér, ÉDI kalapszalon, Csapó-utca 29, 431

Marhabús, borjúhús feltűnő olesó árban.
Fehér pecsenye felsár 1 kg 0,64 f., tejes szeg 1 kg, 0,52 f., gulyásbús 1 kgr 0,44, nyomtaték nélkül, tejborjúbús 1 kgr, 1,20 és 0,72 Csapó-utca 35, Ipariskola alatt, 557

ISKOLATÁSKÁT,
böröndöt, retikült csak a készítőnél vegyen, Úgy minőségben, mint árban a legolcsóbban vásárolhat Feuermann böröndös, Gambrius-átjáróban, Piac 26-28, 704

Ócska deszka
és gerenda kapható Erdélyi Tűzifa- és Szénkereskedésnél, Pest-utca 2, Telefon: 32-31, 817

Mielőtt randevúra megy,
ondolással a Vörös Rózi hógyfodrászathol, Csapó-utca 65, Ondolás vízrel 0,60, víz nélkül P 6 Halfestés, Manikűr, 675

Szörmebundák,
gyermekbundák nagy választékban, Hitelképeseknek havi részletre is, képesített szücs, Piac 63, szám, Szent Anna-utcaval szemben 351

Konyhaberendezéseket,
hátfőszobák, modern kivitelben, kizárólag jó minőségben, olesó árban, nagy választékban vagy megrendelésre, Csapó-utca 67. sz. a kanyarban, Balint József asztalosnál, 566

Kalapüzletemet
a Bika-udvarból Csapó-utca 91. szám alá helyeztem át, Alakítás modellek után 78 fillér, Új kalapok már 2 pengőtől, Aszód Erzsébet, 619

Elismert
elsőrendű úriszabóság, Olesó fasonarak! Kún József, Piac-utca 58, fűsz, (Lénelem-udvar.) Tanulót felveszek, 710

OKTATÁS

Német
nyelvoktatás született német tanerőnél legjobb módszerrel, Bethlen 57, 884

Református
felkészítő középiskolások korrepetálását elvállalja, — Cím a kiadóhivatalban, 558

Gordonka-
(celló) tanfolyam kezdők és haladók részére, A zeneművészeti főiskola tananyaga szerint, Modern tanítási módszer, Szondy László áll kép, gondolatnár, Rakovszky-utca 42., II. c. 6. sz., 668

Zongorórás
adok akadémiái rendszerrel, olesó tandíjjal, Magyar nóták is tanítók gyors módszerrel, Kossuth-utca 39., I, 634

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Fűvészkert-utca 16. szám.

KIRÁLY KÁVÉ!
MÉGIS A LEGJÓBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉT!
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ
ELŐTT PÖRKÖLIK.
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM.

Németül
tanít azonnali konverzációt
akciójeles pedagógus, Kossuth
utca 30. 804

P É N Z

Magános soffőr
biztos jövedelmű vállalkozó
éveszer pengővel (esetleg ke-
vesebb is lehet) üzlettársat
keres. Társ lehet nő is. Köl-
csönös szimpátia esetén há-
zaság is lehetséges. Ajánl-
tót „Beesület” jelígre e lap
kiadóhivatatalba kér. 827

KERESLET

5-7 holdas
szőlőbirtokot vennék termé-
ssel helyben, vagy közeli vas-
utállomásnál. Címet „Kész-
pénz 5000” jelígre a kiadó-
ba. 2164

Kanajás vetőgépet
12-14-16-18 sorost veszek.
Bagdi, Nyugati-u. 32.

100 darab
anyajuhot veszek, Széchenyi-
utca 45. 877

Villanymotort
veszek 10-16 Hp-ig. Révi,
Nyugati-u. 2. 2205

Erdőt,
kisebb-nagyobb területűt
veszek kitermelésre, Erdélyi
Túzi-fa és Szénkereskedés,
Pesti-u. 2. Telefon 32-31. sz. 883

**LAKÁS ÉS SZOBA
KERESLET**

Központban
lehetőleg Piac-utcán négy öt-
szobás helyiséget azonnalra
is keresek. Ajánlatokat ár-
megjelöléssel „Klubbizottság”
jelígre kiadóhivatatalba ké-
rek 391

November 1-re
keresek utcáj egy nagy szo-
ba, előszoba, konyha lakás-
hoz 2 szoba berendezésem
megjér. „Nyugdíjas” jelígre,
838

**ÖZLEY-MÖHELY
RAKTÁR**

Ferenc József-út 4.
szám alatt kiadó egy utcai
üzlethelyiség. Értekezni a
Debreceni Első Takarékpénz-
tárnál. 1199

Püspöki palotában
utcai és udvari üzlethelyiség
kiadó. Értekezni lehet Kát-
vin-tér 17. sz. alatt a g. gond-
nok hivatalban. 852

Üzlethelyiség
kiadó Werner-féle üzlet.
Piac-u. 72. Értekezhetni a
házfelügyelőnél, vagy telefo-
non 20-13 alatt. 2191

Tűzfiraktáram.
hátféle fennálló teljes be-
rendezésrel, akasszal, istálló-
val bérbeadó vagy társulok.
Rakovszky 13. 870

Biztos megéllést
nyújtó orosan berendezett
fűszerüzlet készpénz vevőkör-
rel piacnál betegség miatt át-
adó. Cím a kiadóban. 2172

Helyiség
möhelynek, raktárnak, irodá-
nak, egyesületnek és boros-
pincének kiadó. Széchenyi-u.
24. 2218

Borpinca
kiadó, Arany János-u. 40. Ér-
tekezni: dr. Szell, Piac-u. 77.
897

Üzlethelyiség
forgalmas helyen kiadó. Sas-
utca 2. 2188

HANGSZER

Eladó
Stingl zongora, Thaly Kál-
mán utca 11. 826

Kitűnő
Forster pianino eladó. Ugyan-
ott német, francia, angol
nyelvtanítás. Timár-u. 38-b.
2207

**AUTÓ-MOTOR
KERÉKPÁR**

Kerékpárköcsönzés
Szép a kis nő kerékpáron
Kölcsön vette olcsó áron
Csapó-utca nyolcvanhat.
Szabó-aj kölcsön kaphat.

Gyerünk gépjár Szabóhoz.
Anná, egyik gép sem rossz.
Női gépek, kerékpárok.
Ott kölcsönzik fiúk, lányok.
Telefon: 17-99. 2208

Villanymotor
eladó, Simonffy-u. 5. tőrő-
üzem. 887

Autóját.
frakcióját motorkerékpárját
javíttassa Pusztainál (Posta-
rik) Nyil-utca 15. szám alatt.
Telefon 16-76. 808

Eladó
egy autó egészben vagy ré-
szekben. Csapó utca 49. sz. 815

Kisfogyasztású
négy személyes, személyautó-
mat elcserejésem, hatszemé-
lyesre. — Leveleket kérem
„Autócsere” jelígre kiadó-
hivatatalba. 830

Személyautó.
4 hengeres, 10-12 liter fo-
gyasztású, 80 pengő adóval,
kitűnő állapotban olcsón el-
adó Tóthnál, Pannónia-gar-
ge. 2183

1 üléses
Rover kis autó, 8 liter fo-
gyaszt. 60 pengő évi adóval,
200 m² Yames eladók. Eot-
vós u. 27. 2105

BUTOROK

GYERMEKKOCSIK.
bliklik modern csöbutorok,
kerti butorok, ágybetétek
matracpárnák stb. leniobb
minőségben, avári árban ked-
vező fizetési feltételek mel-
lett a Vas- és Rézbútorgyár
Rt.-nál Ispatály-u. 5. és váro-
si lerakatában Royal-énület
szerezhetők be

Eladó
új bőrgarnitúra, kanapé, két
fotel olcsón Hajdúbóször-
ményben, II. Rákóczi-u. 28.
2143

Eladó
új bőrgarnitúra, kanapé, 2
fotel olcsón Hajdúbóször-
ményben, II. Rákóczi F. u.
28. 2143

Eladó
modern tükrös keményfa hál-
ló, mindenféle bútor darabon-
ként is, súlyesztő varrógép,
Hadházi-utca 21., vendéglő. 2203

Rózsafa háj.
félháji, szelen, ebédő, rádió,
íróasztal, varrógép, konyha-
szekrény, fűszerberendezés,
festmények eladók. Degen-
feld-tér 8. 868

Politurózott
hajószobabútor eladó Kovács
műbútorasztalosnál. Vén-
kert, Domokos Lajos utca 26.
813

**ELADÓ
ÁLLATOK**

Eladó
másfél éves szentbenedi-hegyi
him kutya, Poroszlaj-út 26.
2210

Fajgalombok
fűszaporodás és helyszűke
miatt mélyen leszállított ár-
ban eladók Apafi-utca 20.
675

Eladó
farkas kutya, jó házőrző. —
Patai utca 5. 854

Elköltözés
miatt 13 család mély új vándor-
kaptárban jutányoson el-
adó. Cím a kiadóban. 2106

Több
igazi japán fajakasok és kis
jerekek eladó. Cím a kiadó-
ban. 871

**GAZDASÁGI
ESZKÖZÖK**

Bersajtó
50 és 70 literes, használt,
eladó Nagy vasútleitben,
Csapó-kanyar. 834

Kocsikerekek.
porráadás löszszám, lovagló-
kantarak eladó. Hatvan u. 4.
855

Szőlőprés.
eke, krumplicsésző eladó. —
Arany János-utca 31. 806

Gazdasági
fűszerejések, szekerek, vető-
gép, tengerimorzsolók, rost-
evátor, krumplicsésző, kazán,
jármók, tézslák eladók az
apafai gazdaságban. Debrecen-
től 5 kilométerre a Had-
házi-úton Értekezni a hely-
szőlőben. 2206

BIRTOKBÉRLET

Hajdúszoboszió
huszonöt hold tanyásbirtok
kiadó. Értekezhetni naponta
dél előtt 9 és 10 óra között
Kossuth-utca 49. 584

Kiadó
Fenesikán tizenhat hold fa-
nyás föld erdei legeltetéssel,
Bihari-utca 4. 2209

Kiadó
18 és fél hold feketeföld. —
Károly Ferenc József 61. 842

Gólyáson.
Hajdúszoboszió határában a
Nagyhegyes 40 számú hu-
szonnyal holdas tanyásbir-
tok kiadó. Értekezhetni nap-
onta délelőtt 9 és 10 óra kö-
zött Kossuth-u. 49.

ELADÓ FÖLD

14 hold
homokszántó és 3 hold szőlő
Álmosdon szabadkézből eladó
Dóka Mihály. 853

Házhelyeimet
a Homokkerten és a Simo-
nyi-úton árulatom, Rajeczi
Burián Zoltáné, Értekezni
dr. Kovács 68 dr. Papp ügy-
védek Batthyány-utca 11.
irodájában. 1615

ELADÓ HÁZ

**SAMU JÁNOS
OFB. ENGEDELYES
HIRDETÉSEI:**

Eladó házak: Pesti-utca 39.
szám, 4 szobájú 7000 P. felé-
vel megvehető. Simonffy-út 5.
számú szép 4 szobás villa 600
ol területtel, Méliusz-tér 7.
számú ház, 9 szobától tisztán
jóval jövedelmez, Nap-utca 13.
számú ház, hatul 4 és 3 szo-
bás modern lakásokkal, 520
ol területtel, építkezésre is
igen alkalmas, most olcsón
megvehető. Egytelkertes-utca
56. Bátor-utca 48. Kisfaludi-
utca 8. Budaj Ezsás-utca
49. Kút-utca 54. Lónyai-utca
27. Hariga-utca 6. Komáromi
utca 17. Kuruc-utca 112. Ten-
gerész-utca 5. Kiss-utca 7.
Kishegyesi-út 31. és 32. Bar-
na-utca 13. Csokonai-utca 50.
Djószege-utca 8. Pozsonyi-út
16. Keresma, fűszerüzlettel,
Honyvéd-utca 44. Homok-utca
112. Nogradi Mátyás-utca 3.
Károly Ferenc József-út 13.
és 17-B.

Földek: Cserén 8 km. 16 és
fél hold búzatermő tanyás,
Cserén 17. 25 és 30. Holápon
27 hold búzatermő, Kisszepe-
sen 6 hold, Ondódon állomás-
követület mellett 23 tanyás-
Macsón 10 hold tanyás. Ses-
takerten 700 ol őrés felek.
Diófa-utca 300 ol. Iroda:
Hunyadi-utca 24.

Eladó
sürgösen áron alul Kender-
utca 3. számú háromszobás
ház, 3800 ol szőlő, gyümöl-
csoval, Vételár felével is meg-
vehető, a többi tölteszhető.
Meghízott: SAMU JÁNOS,
Hunyadi-u. 24.

Péterfia-utca 31.
vagyonrendezés miatt eladó,
Dr. Kun Miklós ügyvéd, Ipar-
kamara. 2198

Eladó
adómentes modern 2 szobás
ház pincével, gyümölcsösökkel,
Nógrádi-u. 8. 879

Eladó
adómentes családiház, Tócs-
kert, Vasspál utca 26. 832

Központban.
Darabos utca 6 számú ház
180 ol tejjel, 3 szobás és
1 szobás lakással, kedvező
fizetési feltételekkel eladó.
Értekezhetni Kossuth utca 49
sz. délelőtt 9-10 óra közt.
584

Eladó
Kályvin-tér 14 sz. ház, mely
áll: 1 utcai 4 szobás és 1 ud-
vari lakásból. Értekezni le-
het Budaj Ezsás-utca 51. sz.
alatt 154

Kitűnő
tőkebefektetés. Egy telken
épült adómentes új úrilak és
külön lakó- és üzletház, ke-
llemes udvarral, kerttel, gyü-
mölcsösökkel főtűzvédelemmel,
tűnő olcsón eladó. Cím a ki-
adóban. 10

Eladó
több kétszobás telepi adó-
mentes ház mekkorahelyiségek
kel részletfizetéssel is. Érte-
kezhetni Gazdák Bankja,
Kossuth-utca. 888

Homokkerten
Oláh Károly-utca 48. számú,
jókeresletű ház négy lak-
kással, igen kedvező fizetési
feltételek mellett alkalmas
áron eladó. Magyar Autófo-
rgalmi R. T., Hatvan-utca 53.
132

KÜLÖNFÉLE

Orvosi
villanyozogép, kezi vibrációs,
készülék eladó, Csapó u. 26.
emeleten. 849

Egy
negy fekete „Landauer” ko-
csi eladó. Méliusz-tér 11. sz.
810

Feles
fejlettétre vállal Duná-Ti-
szakközi uradalom fehér ma-
gyar tinókat, Ajánlatok „T-
jelítés” jelígre Debreceni
Független Ujság kiadóhivat-
talba. 2161

Őszi legelőre
8-10 drb jószágnak kiadó,
Bánk 72. Mézeshegyi iskola-
hoz tíz pernyire, Tóth Ger-
gely 814

ELADÓ INGÓSÁG

Rendkívül
olcsó árban eladók futósző-
nyegek, porcellán edények,
József kir. herceg-u. 33. 2197

Dísznői
eladó, Sámsoni-út 8. 2199

Cipészműhely
berendezéssel, egy erős Singer
varrógép eladó. Fűvészkert-
u. 5. 2196

Fürdőház
eladó Batthyány 22. 893

350 literes
boroshordó eladó, Poroszlaj-
út 32. sz. 888

Alig használt
három karikás esztispór és
egy gázreszó eladó, Hajmá-
utcai bérház, A. lépcső. 5.
aitó. 895

Üzleti mérlegek.
darálók, káposztas hordó, ki-
mérésa petróleumtartály el-
adó, Kizvó 8. 2224

Eladó
egy kerek szivó-nyomó kút-
szivattyú, kézi és motorhaj-
tásra, Pásztor, Nyomató-u.
16. 2214

Vaskályhák
többféle eladók, Kossuth-u.
45. 821

Wertheim szekrény
és erős vasajtó eladó, Sesz-
tina-utca 4. 82

Eladó
prés, 70 literes hordó, 185.
196, 107 literesek, tiszta álla-
potban, Monostorpályi-út 24.
2187

Cserépkályha.
szekér, búzatörök eladó, —
Köntöskert, Kis-utca 11. 2068

Vaskályha.
asztali spór, jég szekrény, por-
szívógép, szőnyegszívó áll-
vány, zsíros hódón, vasúti,
villanyvasaló, gázkályha és
szervizek olcsón eladók. —
Ugyanott templomújság ki-
adó, Ornstein, Rakosy Jenő-
utca 5. I. em. 2176

Eladó
használt, jó állapotban levő
boroshordók, Miklós-u. 21. 893

Fehérszempés
asztali székely, vivósizak, ker-
dok, kottatartó, festőállvány
eladó, Cím a kiadóban. 831

**Nyomatott a Magyar Nemzeti
Könyv- és Lapkiadóvállalat R.T.
kőrforgógépén.**
Technikai vezető: Liptay András

Budapest és külföld

teljes
heti

RÁDIÓMŰSORA

*

A. M. N. MUZEUM
HIRLAP OSZTÁLYA

DEBRECENI ÚJSÁG

VASÁR NAPJA

39. ÉVF.

DEBRECEN, 1935 SZEPTEMBER 22.

216. SZ.

CHARMING PRINCE

Az utóbbi időkben csak a művészet termelt ki néha olyan egyéniségeket, akik a fajok és nemzettek választóvonalát áttörve: világnépszerűsége tettek szert.

Valami csodálatos egyéni varázs áramlik ki az angol trón örököséből, ha ő is elérte az élet legdiadalmasabb, legszentebb eredményét: az elfásult népmiliónk őszinte szeretetét.

Amikor vonata befutott a magyar határállomásra, így köszöntötte a feszesen tisztelgő rendőrt: — Jó napot...

Első este magyarul adja ki az utasítást a cigánynak: — „Csak egy kislány van a világon...”

Pertis eljuttassa háromszor, aztán ezt húzza: „Szállj ide, szállj oda fecskemadar...”

A hercegnek nagyon megtetszik a fájdalmas magyar nő. Leiratja szövegét. Amikor megkapja, dúdolja — magyarul.

Azután szokatlan jelenet zajlik le. Egyike azoknak a jeleneteknek, amelyek oly nagyon népszerűvé tették a herceget. Amikor legjobban érzi magát, odainti a primást és finom mosollyal mondja németül:

— Kérem, most játsszon más társaságoknak is. Én igazán nem kívánhatom, hogy egész este csak nekem játsszon...

Kis kutyával érkezett a herceg. Másnap a budapesti előírásoknak megfelelő szájkosarat vásárolt számára.

Kis dolog — de benne van Anglia.

Az angol sajtó hasábjain keresztül számol be a herceg budapesti útjáról. Azt írják, hogy a herceget óriási lelkesedéssel fogadták Magyarországon. Mi hozzátesszük: magyar szívből fakadó őszinte szeretettel. (F.)

Vasárnapi írások

Marschalkó Lajos írja:

Most amikor itt járt a velszi herceg, sok minden szépet megírtak róla, s valamelyik pesti riporter úgy jellemezte: *Úr! Igazi úr!*

Minálunk bizonyos fogalmi zavar uralkodik ennek az „úr” kifejezésnek a használatá körül, mert a velszi herceg nem úr, hanem több ennél: úri ember. Itt Magyarországon jó lenne már tisztázni a két kifejezés közötti különbséget. Mert eddig valahogy úgy volt, hogy aki egy csillogó monoklit, egy jól vasalt nadrágot megvillogtatott, aki embertársait felülről nézte, aki arrogáns volt s aki lefelé hidegen tudott gorombaságokat mondani, az „úr” volt. Aki pl. vagyonánál fogva büntetlenül mondhatott szemtelenségeket másoknak, az ismét csak „úr” volt. — Viszont nagy kérdés, hogy úri ember volt-e? Mert kétségtelen, hogy itt lényeges különbségek vannak. Kétségtelen az is, hogy, mondjuk, *Hailé Szélasszié, a négyes okvellenül „úr”,* mert megvan hozzá a vagyon, hatalma, műveltség, kegyelmsége, ezzel szemben valahogy úgy érezzük, hogy Edward princnek ha nem volna egy vasa se, ha nem lenne a világbirodalom jövendő királya, akkor is több lenne annál, akit úgy hívnak, hogy úr. Ő akkor is az lenne, ami legszebb, leghódítób, legmegcsejtőbb benne. Semmi más: csak úri ember...

Krudy Gyula, Nyiregyháza—Debrecen...

Távol a Nyírségtől, a homokos, csendes, flegmatikus tájtól nyugszik a vidéki egyformaság paradicsomából kiűzött, anakronisztikus szerencse lovaggá lett tragikus hétszilvafás nemes-ivadék. Se itt, se ott, a múltban is, a jövőben is, de sohasem a jelenben élt. Észem-íszom vidéki úr, a vére szerint, de már ötödik gimnazista korában főnöke a „sajtóirodának”, amit két-három társából szervezett. Ki-kirándultak falukra poharazgatni, egy kicsit udvarolni is, és közben gyűjtötték a híreket a pesti lapok számára. Ha rendes valami nem került terütekre, úgy az újságíró társaság főnöke előszedte nem csekély találékonyságát. A jó lírpák atyafiak például egyszer mit, mit nem olvastak valamelyik pesti újság-

ból: Nyiregyházán nagy vihar dühöngött, úgyannyira, hogy a templom keresztjét is lesodorta, s hajszál híján agyonvert egy embert. Pedig hát nemcsak a nyíri fővárosban, de még a környéken sem tudtak hasonló eseményről. Tanárai mindazonáltal igen szerették: érdekes tárcát írt a helyi Szabolesi Híradóba (főszerkesztő: Kálnay László uram). Szegény Patyus bekecse, azután meg saját tanárának és osztályfőnökének, Porubszky Pál lapjába is. A rossz nyelvek ugyan azt mondják, hogy az érettségi vizsgálaton éppen „a főszerkesztő úr” mentette meg a bukástól érdemes „munkatársát”, ez azonban csak szóbeszéd.

Misztikus élethivatás és ellenlétes erők, kalandor vére és a

kispolgári praktikum küzdelme folytán már diákkorában nekivág a világnak, hogy kövesse hajlamát: újságíró legyen. A hetedik osztályt rólta, amikor a vizsga előtt Debrecenbe szökött. Itt valami öreg hírlapírócimbora szárnyai alá húzódvá, szerencsésen ki is kötött az egyik lapnál. Hogy tudta meg apja, a híres gavallér ügyvéd a címét, hogy nem, tény az, hogy egy napon felfegyverkezve a fentnevezett főszerkesztő — osztályfőnökkel, megjelent az újdonsült debreceni „újsághorgolónál”. A nagy találkozás a szerkesztőségben folyt le, amikor is az erélyes tanár állítólag szigorú arelegyintés kíséretében igyekezett jobb belátásra bírni a törekvő fiatalembert. A kortársak szerint Krudy párbajra hívta volna ki mentorát, végül azonban mégis csak vér nélkül múlt el az ügy, ő maga visszatért szülőihez, s csak majd később, mint maturált vett kezébe vándorbotot, hogy most már végleg odahagyja a nádas, lápos, ingoványos világot. „Utrakelt... vásárra, vonatra, lakodalomra, fiskálisshoz vagy bűbajos asszonyhoz”, hogy krónikákat írjon a földi Kánaánról, régi jó világról, új bajokról, a kedves Pest-Budáról; csillagos egü pusztákról és pesti bérházak szomorú szobáiról regélje a „víg ember bús meséit”.

A sorsa? Keserű önváddal, édes biztatással újabb kalandokra; egy homokban termelt, szét pazarolódott, aprópénzre, — kurta tárcá-novellákra váltott, mindig pénztelen, olesóvá fecserlődtől Ady Endréé. Nagy hivatás, sokkal: kis cechpénzekig, nagy belső sejtelmektől: álmos könyvekig, nagy viharoktól: pocsoltyáig, pillanat öröme és folytonos bánat összefonódása egy kis névtelen tragédiává.

Az asszonyok szerették, barátai megbecsülték, kicsinyelték a kritikusok, a lankás és álmos Nyíren vadvizek mentén pedig a sugó bolond akácok és vándor darvak az emberi sors titkos dolgairól beszélnek.

Dr. Varga Károly.

RÁDIÓMŰSOR

1935 SZEPTEMBER 22—28-IG

A külföld műsorában lévő rövidítések magyarázata: Hgv. = hangverseny. K. z. = könnyű zene. Sz. z. = szórakoztató zene. R. z. = rádiózene. T. z. = tánczene. T. e. = tarka est. Gr. = grammo- fon. Hangj. = hangjáték. Zong. = zongorahangverseny. O. hgv. = orgonahangverseny.

SZEPTEMBER 22.

VASÁRNAP

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: D. e. 9.00—2.45-ig Radó Árpád, 2.30—8.00-ig Lóránd Mária, 7.45—1.00-ig Tamásné Filótás Lilly.

9.15 Hírek.

10.00 Református istentisztelet. A Tisztviselőtelep — Külsőferencvárosi Református Egyházközség „Emlékezet Templomának” felszentelése. A bibliából olvas dr. Patay Pál, az egyházközség lelképásztora. A felszentelő imát mondja dr. Ravasz László püspök. Prédikál Szabó Imre esperes. A templomépítés rövid történetét ismerteti dr. dabasi Halász Lajos főgondnok. Közreműködik az „Emlékezet Énekkar”, vezényel Faragó József karnagy.

11.00 Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus szíve templomból. A szentbeszédet mise után P. Vid József s. j. mondja. — Énekek: Bemegyek szent templomodba; Dicsértessél oh Mária; Üdvözlégy Oltáriszentség; Jöjj el Szentlélek Isten; Boldogasszony Anyánk. Orgonál: Faludi Béla egyházkarnagy, főiskolai tanár.

12.20 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.

12.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar Haydn hangversenye. Vezényel Fridl Frigyes. 1. A lakatlan sziget, nyitány. 2. Katona-szimfónia. 3. Német táncok. 4. D-dur nyitány. 5. Üstök szimfónia.

1.45 „Népszerű olasz áriák”.

1. Verdi: Álarcsobál — ária (Caruso). 2. Rossini: A szevillai borbély — ária (Granforte Apollo). 3. Puccini: Bohémélet — ária (Minghetti Angelo). 4. Donizetti: Lammemoori Lucia — ária (Pons Lily). 5. Verdi: Rigoletto — ária (Straccaray Riccardo). 6. Verdi: Rigoletto — ária (Talley Marion). 7. Verdi: Aida — ária (Crooks Richard). 8. Verdi: Aida — ária (Turner Éva). 9. Leoncavallo: Bajazzók — ária az I. felvonásból (Caruso). 10. Puccini: Tosca — ária (Straccaraj Riccardo). 11. Puccini: Turandot — ária a III. felvonásból (Kiepara Jan). (Hang-lemezsek.)

2.45 „Egészségügyi kalendárium”. (Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.)

3.00 1. „Fásítsuk az Alföldet!” Pászthory Ödön főerdőtanácsos előadása. 2. „A baromfitoll kezelése”. Írta Hencz Ferenc, az Országos Mezőgazdasági Kamara előadója. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

3.50 Losonezi Schweitzer Oszkár szalonzenekara.

1. Offenbach: Szép Heléna — nyitány. 2. Blon: Nő, szerelem, élet, keringő. 3. Loeman: Velencei gondolat. 4. Kiss-Angyal Ernő: Magyar hangulatkép.

4.10 „A világháború okai”. Rác Kálmán előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

5.00 A magyar—csehszlovák válogatott labdarúgó mérkőzés második félidőjének közvetítése a Hungaria-úti sporttelepről. Beszélő Puhár István.

6.00 Zenei paródiák. Zongorán előadja Szendy Lajos.

6.30 A rádió tárgysorsjáték húzása.

7.35 Lakatos Árpád tárogatózik (zongorakísérettel).

1. Stiriába! Aikfaluba! mi történt... 2. Andrassy Katinka: Krasznahorka büszke vára. 3. Dankó: Gyenge violának... 4. Hej Rákóczi, Bercsényi. 5. E. Kovács Gyula: Kétszer nyílik az akácia virága. 6. Levél jött messze Gácsországból. 7. Kárpáth Zoltán: Már minálunk babám... 8. Jaj de régen volt és soká lesz.

8.00 „Elment”. Szitnyay Zoltán elbeszélése.

8.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Marthon Géza.

1. Kéler Béla: Rákóczi nyitány. 2. Lehár: A mosolyországa, egyveleg. 3. Bayer: A babatündér, ábránd. 4. Gamme: Lotharingiai induló. 5. Könti: Királyfogás, egyveleg. 6. Marthon Géza: Csicsóné, slowiox és csárdás.

10.00 Hírek, sport- és löversenyeredmények.

10.30 Közvetítés az Ostendekávéházából. A Mándits-jazzzenekar műsora, Kalmár Pál önkészűmeivel.

1. Damith Endre: Hej, hó, foxtrott. 2. Fényes—Mihályi: Tudom... foxtrott. 3. Bixio: Lucia, dal (ének). 4. Dvorzsák: Humoreszk. 5. Buday—Szécsén: Holnap este várjak (ének). 6. Holló—Nádosi: Egyszer másképp lesz, foxtrott. 7. Mánditsrevü. 8. Sally: Kedvcesem, tangó (ének). 9. Operett- és hangosfilmjundóságok (énekek). 10. Haich Béla: Song, slowiox.

11.15 Közvetítés a Baross-kávéházából. Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál.

00.05 Hírek.

12 órától éjjel 1 óráig: Csak a bécsi rádióállomás részére: Sárközi Gyula és Sárközi Béla cigányzenekara muzsikál. — (Közvetítés a Pátria-kávéházából).

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: 5.10-ig Gecső Sándorné, 6.20-tól Sztankovics dr.

12.40 Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál.

3.00 Dohnányi Ernő dr. zongorázik.

3.45 „Magyar híradó”. Máthé Elek dr. előadása.

4.15 Losonezi-Schweitzer Oszkár szalonzenekara.

4.40 A „Száz könyv” sorozatban Szerb Antal beszél Rabelais „Gargantua”-járól.

6.35 Berend Endre szalonzenekara.

7.40 „Európa az emberiség élén”. Joó Tibor előadása.

8.05 „Filmrészletek”.

9.20 Hírek, sporteredmények.

KÜLFÖLD

6.00 Berlin: Zene d. u.	8.40 Roma: Szimf. hgv.
6.00 Hamburg: Fűv. z.	8.45 Köln: Mandolin z.
6.15 Köln: Rz.	9.00 Droitswich: Sz. z.
6.30 Dland S.: Rz.	9.00 Königsberg: Rz.
7.00 Luxemburg: Kz.	9.00 Post Parisien: Tz.
7.10 Königsberg: Z. hgv.	9.15 Prága: Rz.
7.20 Bukarest: Gr.	10.00 Varsó: Tz.
7.50 Post Parisien: Gr.	10.25 Bécs: Dalest
8.00 Varsó: Rz.	10.30 München: Tz.
8.00 Berlin: Rz.	10.30 Osló: Tz.
8.00 Bécs: Vigjáték	10.30 Post Parisien: Gr.
8.00 Brüsszel: Zenés e.	10.30 Stuttgart: Tz.
8.00 Dland S.: T. e.	10.40 Strassburg: Tz.
8.00 Luxemburg: Tz.	11.00 Dland S.: Tz.
8.00 München: Rz.	11.00 Königsberg: Tz.
8.00 Varsó: Filh. hgv.	11.05 Bécs: Bécsi zene
8.00 Stockholm: Rz.	11.05 Varsó: Gr.
8.15 Bukarest: Rz.	12.00 Berlin: Sz. z.
8.30 Strassburg: Rz.	

— Olvastad, Laci? Egy asszony megölte a férjét.
— Úgy kell neki. Az ember ne vegye feleségül a saját gyilkosát...

KEVESEN TUDJÁK...

— MEG A VASKORBAN ÉLÜNK. Kevesen tudják, hogy még mindig a vaskorban élünk. Mert még ma, sőt egy jó darabig a jövőben is a vas lesz a legközönségesebb ipari fém. De mikor kezdődött ez a vaskorszak? A régi egyiptomiak már körülbelül 1500 éve használták a vasat, amikor az Európába került. Kezdetben persze csak a természetes állapotban előfordult vasat használták. Ezt úgyiszólván készen szállított meteoritokból nyerték, amelyeket darabokra törtek, azután kikalapáltak és úgy dolgozták fel. Az újabb vizsgálatokból azonban kiderült, hogy az a vas, ami ezekben a meteoritokban van, rendkívül csekély széntartalmú (körülbelül felszázalék) s így inkább acélnak nevezhető, tehát nagyon finom.

— A NAP MAGA SÜTI EL AZ ÁGYUKAT. Kevesen tudják, hogy Cíntrában, 30 kilométernyire Lisszabontól van egy berendezés, amely páratlan a maga nemében. Ez az ágyú egy napkoronggal és egy gyújtólencsével áll összekötésben, úgyhogy ha süt a nap, akkor pontosan déli tízenkét órákor a nap melege elcsúti az ágyút és ennek dörrenését messzire lehet hallani, mivel az ágyú 700 méternyi magasságban fekszik s ilyenkor az emberek tudják, hogy dél van. Az időjelzés olyan pontos, hogy az emberek az ágyúlévés után állíthatják be az óráikat.

— SAJÁT ANYJUKAT MEGEVŐ GYEREK. KEK. Kevesen tudják, hogy erre is van példa. Van egy kis lérege, a rhabdittis, amely a moesár lszapjában él. Ennek az állatnak a kicsinyei, mielőtt megszületnek, kirágják az anyjuk belsejét és addig rágnak, amíg nem marad meg belőle más, mint az ür és bőr. Azután az élettelen hüvely takarja a kicsinyeket.

— Néhány érdekes adat a vasútközlésről. Kevesen tudják, hogy a leghosszabb vasútvonala nem Amerikában van, mint ahogy a legtöbb hímek, hanem Ázsiában. Ez a transzibériai vonal Cseljabinszktól Vladivosztokig. A hossza 6550 kilométer. Utána hosszúságban következik a Szent Pétervár—Moskva vonal. A New-York—Orleans vonal 3160 km. A vonatok gyorsasága tekintetében Európában Németország vezet, ahol a Hamburg—Büchen—Berlin vonal hetvenkilenc kilométeres sebességgel halad óránként. Ezután következik a híres „repülő skó” Londontól Edinburghig, óránként 74,8 kilométeres sebességgel. A legnagyobb vasúti hid a newyorki Hellgate hid. A hossza 52 kilométer. A leghíresebb és leghosszabb szempontidőből a leghíresebb a skóciai Firth of Forth hid. A leghosszabb vasúti alagút a chicagói tehervonalalagút. Elágazásával együtt összesen 71 kilométer és 30 millió dollárba került. Európában a legnagyobb alagút a Simplon: 19,5 kilométer. A világ legrövidebb pályaudvara a newyorki, 800,000,000 pengőbe került. Európában a legnagyobb csarnoka a párisi St. Lazare pályaudvarnak van, 33,100 négyzetméternyi területet fed be. A világ legnagyobb forgalmú pályaudvara a chicagói. Ott naponta több mint 2000 vonat indul és érkezik meg.

— A LAZAC HÁROM PERC ALATT ŰSZIK EGY KILOMÉTERT. Kevesen tudják, hogy ezt pontos megfigyelések igazolják. Ennek következtében a lazac ilyen sebességgel tíz nap alatt megteheti az útát az Atlanti-Oceánon át, tehát az egyik hét vasárnapjától a következő hét keddéig. A tengerben valószínűleg vannak még gyorsabbjárású halak is. A lazacok kívül azonban még nem eszközölhetek pontos méréseket, mert a tengerben a sebességmérés körülményei sokkal kedvezőtlenebbek, míg a folyókban könnyebben lehet ilyen kísérleteket elvégezni.

Nagyszerű idea

Bécs felé utazott a vonaton két zsidó. Beszédbe egyedtek és az egyik azt mondta, hogy ő gondolatolvasó.

— Mi az?

— Az az, hogy ha maga ad nekem öt pengőt, eltalálom, hogy mit gondol.

— Na lássuk, itt az öt pengő.

— Maga most azt gondolja, hogy Bécsbe megy, összevásárol hitelbe sok holmit és aztán nem fizeti meg.

— Na — szólt a másik — a gondolatomat nem találta el, de mondatom, hogy az idea nagyszerű.

SEPTEMBER 23.

HÉTFO

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: D. e. 8.15—2.40-ig Gecső Sándoré, 2.30—8.10-ig Sztankovits dr. 7.55—12.15-ig Lőránd Mária.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviseletéből. 1. Binot: Búcsú a 63. ezredtől, induló (Gárdai-zenekar). 2. Pizzanelli: Cristalline, polka-variációk (Pizzanelli és musette-zenekar). 3. Lehár: Arany és ezüst, keringő (Szalonzenekar). 4. Bohme: Lovasroham, jellemkép (Amato-zenekar). 5. Benatzky-Gilbert: A fehér ló, induló (Fuchs jazz-zenekar).

8.20 Közvetítés a Pénzügyi Központból. Az osztálysorsjáték főnyereményének húzása. Beszélő: Turchányi István.

10.00 Hírek.

10.20 „A magyar nyelv a XVI. században“. (Felolvasás.)

10.45 „Walesi bárdok, walesi herceg“. Irta Kallós Ede. (Felolv.)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Hanglemezek.

1. Myddleton: A néger álma, amerikai fantázia (Dajos Béla zenekar). 2. Gerschwin: Gems from „Tiptoes“, egyveleg (vegyeskar szólóénekekkel és zenekarral). 3. Ketelbey: Kínai kolostorkertben, keleti ábránd (Parlophon-zenekar). 4. Strauss János: Denevér, operett-ária (Schöne Lotte). 5. Granischtdtten: Das ist ein Wein, humoros dal (Leopoldi zongorahumorista). 6. Dreyer: Kínai tündérmesék, jellemkép (Marek-Weber-zenekar). 7. Labitzky: A pásztorlány álma, jellemkép (Livscharoff Ilja zenekar). 8. Thurban: Harangzúgás, hegyi fantázia (Mayfair zenekar). 9. Kowaldjeff: Török stílus intermezzo (Wladigeroff zenekar). 10. Blossom-Herbert: Kiss me again, lassú keringő (Victor zenekar vegyeskarral). 11. Suppé: Bocaccio, éneklőfűrészt szóló (Frederich Ottó). 12. Jessel: Vidám szánkázás, jellemkép (Weitschach-zenekar). 13. Boccherini: Menüetti, énekötös (Comedian Harmonists). 14. Douglas: Hush, jellemkép (Super Cinema-zenekar). 15. Lincke: Amina, egyiptomi szerenád (Berlini állami zenekar, vezényel Lincke). 16. Thompson-Archer: Merry-merry, egyveleg (vegyeskar szólóénekekkel és a Victor Light opera-zenekar).

12.30 Hírek.

1.15 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.

1.40 Fellner Ferenc dr. énekel (zongorakísérettel.) „Nemzetek dalaiból“.

1. Magyarországi: a) Szól a kakas már; b) Ellopták a szívemet; c) Hej bíra termett idő; d) De mit töröm a fejemet. 2. Ausztria: a) Mozart: Zufriedenheit; b) Schubert: I. Litanei; II. Doppelgänger. 3. Németország: a) Beethoven: Der Kuss; b) Brahms: Ständchen. 4. Anglia: a) The last rose of summer, ír népdal; b) Gin a body, met a body, skót népdal. 5. Franciaország: a) Marlbrook (Keresztshadjárat korabeli bölcsődal); b) Chaminade: Nuit d'été. 6. Amerika: a) Old folks at home, néger dal; b) O Susanna, amerikai népdal. 7. Olaszország: a) Pergolesi: Nina; b) Leoncavallo: Lasciatl amar!

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 „Miért születik több fiú, mint leány?“ Láng János dr. előadása.

5.00 Munkásfélóra.

5.30 Hanglemezek Kelen Péter Pál képviseletéből.

1. Schumann: Es folg ein Täublein weisse, fiúkórus fuvolával (Acheni dómkórus). 2. Brahms: Keringő szvit, zongoraszóló (Radwan Anguste). 3. Mendelssohn-Bartoldy: Wer hat dich du' schöner Wald, férfikar (Berlini Männergesangsverein). 4.

Dittersdorf: Sherzo (gordonka: Grandan). 5. Brahms: Die Braut (vegyeskar). 6. Haydn: Cigány rondo, orgonaszóló (Pattmann). 7. Mendelssohn: Rheinwein Lied (Berlini énekkar).

6.00 A rádió tárgysorsjáték húzása.

7.00 Végh Sándor hegedű (zongorakísérettel.)

1. Nardini: D-dur szonáta. 2. a) Sztravinszkij: Berceuse; b) Polgár Tibor: Két parasztdal. 3. a) Debussy: Minstrel; b) De Falla: Jota (spanyol tánc); c) Weinberger-Vladigerov: Polka.

7.40 „Amerikai magyarok“. Fülöp Ilona amerikai magyar újságíró előadása.

8.10 Csóka Béla magyar nótákat énekel, kíséri Huszár Farkas Béla és cigányzenekeara.

Dalok: Fráter Lőránd: Ráborult már a hideg ősz. Szabados Béla: Megállók a kapuknál. Régi népdalok: Régi nóták: Köröskörül: Istenem, Istenem: Csütörtökön este: Sárgul a falevél. Thegze-Genger: Tréfás Balaton. Huszka Jenő: Bujdokolva járok, Garami Béla: A te rózsafádon. Kutor Ferenc: Simongái lányok. Balázs Árpád: Nem tudok én néked... Murgács Kálmán: Jegenyefák. Wessselényi István: Hiába a virágos rét. K. Votisky Alice: Nádifeles a tanyám. Igyártó-Endródi: Letépek vad szelek.

9.15 Hírek.

9.40 „Szerenádok“. — Előadja: Bertha István szalonzenekeara.

1. a) d'Ambrosio: Nápolyi szerenád; b) Offenbach: Szerenád. 2. Jensen: Szerenád; b) Schubert: Halld, halld... Lágyan szállnak... 3. a) Micheli: Spanyol szerenád; b) Drigo: Harlekin-szerenád. 4. a) Moszkowszki: Szerenád; b) Youffieroff: Szerenád. 5. a) Godard: Firenzei szerenád; b) Debussy: Babaszerenád. 6. a) Grieg: Francia szerenád; b) Popper: Keleti szerenád (gordonkaszó). 7. a) Gounod: Szerenád; b) Bizet: Spanyol szerenád. 8. a) Mya Tamás: Keringő-szerenád; b) Polgár Tibor: Nápolyi szerenád.

Őszi halászat, türelmes horgászok és „kitanult“ halak között a Csolnakázó tavon

A csendes őszi hajnalban arany-sugarak úsznak a Csolnakázó-tó vizén, a part fűzei alatt pedig emberek ülnek. Kezükben hosszú bot, végén spárga, dugó, horog, miegmás. Halászkok. Ha tetszik sporthalászkok, akikről azt mondják a lass nyelvűek, hogy a világ legtürelmesebb emberei. Hozzájuk képest a regények tipikus angol sporthorgászai, akik két napig is elülnek valamelyik vízparton, ideges, rohanó és sielő bolondok.

Reggel hat órákor — így kezdődik a dolog — a gyanútlan ideges kijön, vált egy negyvenfilleres jegvet s elhatározza, hogy vacsorára olyan adag halpaprikást fog, amilyent nem evett még ember.

Kapusi bácsi, a cserkészek távának éber őre, rendszerint siel felkelteni a jó reményeket.

— Olyan halak vannak itt — mondja — akár a karom! Az egyik addig paskolt tegnap, amíg felborított egy üres csolnakot. Ezek után az ember kikeres

10.00 Időjárásjelentés.

11.00 Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Guttenberg György jazz-zenekarának műsora.

1. Dixon: Stomp. 2. Mason: Foxtrott. 3. Robin: Foxtrott. 4. Gordon: Foxtrott. 5. Komládi: Egy csók, rumba. 6. Conrad: Continental, foxtrott. 7. Stolz: Tangó. 8. Sally: Ne nézzén úgy rám, tangó. 9. Gyöngy Pál: Virágom, keringő. 10. Robin: Foxtrott. 11. Petkere: Foxtrott. 12. Perkins: Foxtrott. 13. Zerkovitz: Los Angeles, slowfox. 14. Wrubel: Két foxtrott.

0.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Beöthy Baba.

6.10 Tánclemezek.

7.10 „Hogyan nézzünk képeket?“ Elek Artur előadása.

7.40 Farnadi Edit zongorázik.

8.25 „A műveltség vándorlása a Földön“. Pécsi Albert dr. előadása.

9.00 Hírek.

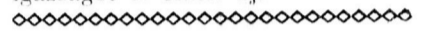
KÜLFÖLD

6.15 Bukarest: Rz.	9.00 Brüsszel: Hgv.
6.30 London: Sz. z.	9.00 Bukarest:
6.45 Varsó: Gr.	Schrammel-zen
6.50 Berlin:	9.15 Luxemburg: Rz
Zong. hgv.	9.25 Kassa: Rz.
7.00 Dland S.: Tz.	9.25 Königsberg:
7.15 Hamburg:	Hgv.
Mandolin z.	9.30 Bécs: Rz.
7.15 Köln:	9.30 Frankfurt:
Kamara 5-ös	Z. hgv.
7.30 Luxemburg: Gr	10.00 Luxemburg: Kz
8.00 Varsó: Kz.	10.00 Stuttgart: Sz. z
8.00 Bécs: Hgv.	10.00 Varsó:
8.00 Brüsszel: Kz.	Szimf. hgv.
8.00 London: Dales	10.15 Milánó: Tz.
8.05 P. Parisien:	10.25 Hamburg: Hgv.
Hgv.	10.30 Borzsló:
8.10 Berlin: Rz.	Szórakoztató z.
8.10 Borzsló:	Gr.
Vidám est	10.30 London: Tz.
8.10 Königsberg:	10.40 Berlin: Hgv.
Kat. z.	10.50 P. Parisien:
8.10 Lipcse: Opera	Kamarazene
8.30 Drottwich:	Opera
8.40 Róma: Operett	11.00 Dland S.: Tz.
8.40 Prága:	11.05 Varsó: Tz.
Vonós 4-es	11.10 Drottwich: Tz.
8.40 Frankfurt:	11.30 Hamburg:
Kam. z.	Vidám zene
	11.45 Bécs: Jazz

— Mit szólsz hozzá: Feri mindenféle hazugságokat terjeszt rólam.

— Jó lesz erélyesen rápíritanod, mert még képes rá, hogy az igazságot is elmondja rólad.

Közben — amíg a halat várja az ember — szét lehet tekinteni a halászkokon is és meg lehet állapítani, hogy a Csolnakázó-tó partján uralkodik a legtökéletesebb demokrácia. Együtt ül itt magas állású tisztviselő, nyugdíjas postás, munkanélküli, cigány és ki tudja még mi.

— Olyan nyugdíjasnak meg munkanélkülinek való foglalkozás ez. — magyarázza hangosan valaki, mire rögtön megkapja a letorkolást:

— Fogja be a száját! Elzavarja az összes halakat!

Egy óra múlva suttogva azzal vigasztal az egyik szomszéd, hogy majd jön a nagy hal is. Ő már fogott két akkora, akár a kisujjunk.

— Az a baj, hogy a nagy hal kitanult. Nem szereti a horgot.

Nvloc órákor már perzselő nap süt, de még senki se fogott semmit. Az iszapba bujt halak úgy látszik későn kelők. Nem akarnak előjönni — mint a költő mondaná — semmi szóra, semmi biztatásra.

Tíz órákor a hangulat egvire idegesebb. Még a nagy halak mindig alusznak. Közben lejátszódik egy kis esetepaté a horgászok és csolnakázók között, mert a két üzem zavarja egymást.

— Csenedesebben evezzen! — ordítanak a partról. — Elkergeti a halat.

— Nem hülye az, hogy magához menjen! — hangzik a megnyugtató válasz.

Déli tizenkettőre mindenki kimerült. Izzadt a napon, fogja a bot végét, de semmiképpen nem fogja meg a halat. Pedig a tó közepén épp most veti fel magát egy óriás nagy ponty. Az egyik öreg halász megtörli a száját:

— Aunye de szíp. Lehet vagy öt kiló.

Valaki mellettünk leteszi a horgászó botot, összecsomagolja a cókmoikat, fel és indul.

— Hova megy? — kérdezik a többiek.

— Olyan gusztust kaptam erre a halra — mondja —, hogy azonnal bemegyek valamelyik vendéglőbe és rendelek egy nagy — halpaprikást.

A KIGYÓ

A kis Jancsi életében először lát kigyót.

— Mama, nézd, itt a fűben egy fark van, amelyik kutya nélkül csóválja magát.

SZEPTEMBER 24.

KEDD**BUDAPEST I. MŰSORA**Bemondó: *Délelőtt 9.45—2.40-ig Tamásné Filótiás Lilly, 2.30—8.15-ig Lóránd Mária, 8.00—12.15-ig Beöthy Baba.*

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselőtől. 1. Fabian: Velencei induló (Füvészenekar). 2. Strauss János: Triées-traces polka (Berlini állami opera-zenekara). 3. Lehár: Vigózevy, keringő (Loss és Kitz-Cat zenekara). 4. A dongó lakodalma, jellemkép (Szalonzenekar). 5. Heymann: Margot, induló énekkel (Allouche és zenekar).

10.00 Hírek.

10.20 „Beszélgetés egy öreg cimbalommal”. Írta Barát Endre. (Felolvasás.)

10.45 „Kötött kosztüm készítése”. (Felolvasás.)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 A Mária Terézia 1. honvédegyalozzred zenekara. Vezényel Figezy Sándor.

1. Silva: San Lorenzo, induló. 2. Bach E.: Hamlet, nyitány. 3. Vollstaedt: Harmatcseppek, keringő. 4. Poldini: Fegyvertánc. 5. Armandola: Balettszvit. 6. Borsay Samu: Kuruc tanyán, magyar ábránd. 7. Szabadi—Massenet: Török—magyar barátság, induló.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

1.40 B. Nagy Béla zongorázik.

1. Bach: Partita, c-moll. 2. Chopin: eszmoll polonaise. 3. a) Kodály: Székely nóta; b) Bartók: Három burleszk. 4. Dohnányi: Változatok egy magyar népdalra, op. 29.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 Asszonyok tanácsadója. — (Arányi Mária előadása.)

4.45 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

5.00 „A foghúsgyulladás és fogképződés”. Ország Nándor dr. előadása.

5.30 Weidinger Ede szalonzene-kara.

1. Losonczy Lajos: Induló. 2. Rhode: A Rainától a Dunáig, egyveleg. 3. Max E.: Cupido kertje, intermezzo.

6.00 A rádió tárgysorsjáték húzása.

7.05 Balogh Bandi és cigányzene-kara muzsikál.

7.45 „Eskető 1833-ban”. Szappanyos Gabriella előadása. (Felolvasás.)

8.15 A Bellini-émlékhangverseny ismertetése.

8.30 Bellini emlékhangverseny. Közreműködik Goda Gizella, Rösler Endre (ének) és az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. Részletek Bellini „Norma”, az „Alvajáró” és a „Puritánok” c. operáiból.

9.45 Hírek, időjárásjelentés, ügétőversenyeredmények.

10.10 „Operett-részletek”.

1. Heuberger: Operabál — nyitány (Berlini filharmonikusok, vezényel Kleiber). 2. Offenbach: La Périchole, dal (Duman Suzanne). 3. Strauss János: Cigánybáró, részlet (Kube Rio). 4. Strauss János: Cigánybáró, részlet (Schützendorf Leó). 5. Strauss: Denevér, részlet a II. felvonásból (Zenekar kórusal, vezényel Meyerowitz). 6. Millöcker: Koldusdiák — Ollendorf belépője (Schützendorf Leó). 7. Strauss János: Ezeregy éj (Berlini filharmonikusok, vezényel Reuss). 8. Lehár:

Gern hab'ich die Frau'n geküsst. 9. Lehár: Frasquita, dal (Supervia Conclita). 10. Varney: Tiszt urak a zárdában, dal (Hirigaray). 11. Lehár: Mosoly ország — dal (Schmidt József). 12. Lehár: Mosoly ország — kettős (Eisinger Irene és Schmidt József). 13. Gabaroché—Chagnon: Azor — részlet (de Creus Eliane). 14. Kichepin: Velence — szerená (Arnalina Berthé). 15. Ábrahám: Viktória — keringőtánc (Szimfonikus jazz-zenekar). (Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselőtől.)

11.15 Közvetítés a Dunakorzókávéházából. Reisz Pál—Angyal Árpád szalon- és jazz-zenekarának műsora.

1. a) Stern: Foxtrott; b) Donaldson: Slowfox. 2. Strauss János: Cigánybáró — egyveleg. 3. Lazzaro: Amore, tangó. 4. a) Buday—Szécsén: Holnap este várlak kedvesem, slowfox; b) Brodskij: Jó dolgod van Bébi, slowfox; c) Leslie—Burke: Foxtrott.

0.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA Bemondó: *Göcső Sándorné.*

6.05 Weidinger Ede szalonzene-kara.

6.45 Balogh Bandi és cigányzene-kara muzsikál.

Tsaládapák, énekemet halljátok, Sorjaimat szemétekkel halljátok. Egy összegben tandíjakat valljátok, Fizetéskor uljotokat nyalljátok.

Száll az halál banklegyeknek ormára: Áttértek az hús apai formára. Fizetési indulatom forr mára, Középfokra, egyetemre, normára.

Egyenruha van az egyes nyálakban, Egyen-zsir az egyetlen hálakban, Egyen-fogor valamennyi szájakban, Intézet, kollégiumi tájakban.

Svettis-kalap, Dózi-kalap, jelvényes. Tandij-nyugta, negyedévi szelvényes. Folyamodvány, mellékletes, kérvényes. Rántozs szoknya, pólgárban érvényes.

Grammatikák, számlüzetek, sőtárok, Tornaruhák, monogramma sávárak, Tzirkil-tokok, írószerek, sőtárok, Sapkaiforgó, kalapérmek, tsótárok.

7.16 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.50 Novotny—Kubicsék harmonika-kettős.

8.35 Hírek.

9.00 Tánclemezek. Kelen Péter Pál képviselőtől.

9.55 Néhány szó az angol közvetítésekről.

10.10 A brit rádiótársaság első angolnyelvű helyszíni közvetítése Budapestről.

KÜLFÖLD

6.30 Brüsszel: Kz.	9.00 Köln: Rz.
6.30 London: Tz.	9.00 Brunn: Rz.
7.00 Berlin: Dálest	9.00 Dland S.: Vigopera
7.05 München: G-dur vonós 6-os	9.00 Frankfurt: Rz.
7.30 Luxemburg: Gr.	9.00 Lipese: Szimf. hgv.
7.35 Knigsberg: Z. hgv.	9.10 Boroszló: Hangjáték
7.50 Drotwich: Rz.	9.10 Post Parisien: Rz.
8.00 Brüsszel: Szimf. zene	10.00 Stockholm: Rz.
8.00 London: Hgv.	10.10 Bécs: Zong. hgv.
8.00 Varsó: Operett	10.10 Brüsszel: Tz.
8.10 Bécs: T. e.	10.30 Luxemburg: Kz.
8.30 Bukarest: Szimf. hgv.	10.30 München: Tz.
8.30 Osló: Rz.	10.30 London: Tz.
8.40 Róma: T. e.	10.45 Varsó: Tz.
8.45 Milánó: Operett	10.50 Post Parisien: Tz.
8.45 Luxemburg: Rz.	11.00 Hamburg: Rz.
8.45 Palermo: Opera	11.00 Dland S.: Filh. hgv.
9.00 Stockholm: Hgv.	11.10 Bécs: Gr.
	11.15 Drotwich: Tz.
	12.00 Bécs: Tz.

tak itt, egymás fülébe kedves szavakat sugva, vagy szerelmes melódiákat dudolgatva. Csöndes, halk szobákba vonultak vissza a mosolygós arcú, nagymamák, kik sugárzó szeretettel figyelték a huncotkodó, — gyermekesereget, miközben sétatábláikra támaszkodva itt is, ott is megpihentek.

A nagyerdő kihalt, magára maradt, pusztulásnak indult. Megalázkodva hullatja sárga, megrozsdásodott, — vagy biborpirossá égett levelét. Ősz van, szomorú, szeptemberi ősz.

A központi egyetem előtt a Jege-nyesor még dacol az elmulással és méregzöld, üde levele élettől dúsan feltéve harsan ki, az előbbi képből. Mellette még ugyancsak tüzelnek a vérpiros kannák és üdezőld a pázsit.

A naplement csendjében az egyik padon ülve figyeltem, a távoli harangszó édes, halk csengését, zsongó muzsikáját. A szemközti padon fiatalok szava csendül. A lány alig húsz éves, Csinos, csupa élet. Szaporán szórája mondanivalóit a mellette ülő, talán huszonnégy éves „komoly” férfi felé.

— Bizony András-kám, sokat szórakoztam! Evezünk, lovagoltunk, sőtét, komor, hallgatag erdőben. — Közben kecses mozdulattal igazítja vissza kibomlott fürtjének szöke tincseit.

— Ne féli csacsi!... Szavamát azért állom, mert a szívem... és belepirult.

— Igen a szíved is ott maradt. — Kell is már Neked könyv, munka, kutatás?... Lovagolni, úszni, evezni és flörtölni!... Ez kell Neked! Flört, míg én keservesen dolgoztam, hogy tanulhassak.

— Ne beszélj így velem! Ezt nem érdemlem meg Tőled!

— De van jogom imígyen szólni!..

— Ugyan miért?

— Him! Miért?... Mi-ért?...

— Megmondtam Andráska, hogy Veled leszek és Te most mégis kö-

tededel!

— Van miért!

— Nahát kiállhatatlan vagy!

— Úgy?

— Igazán megérdemelnéd, hogy arcul ütsek!

— Azt sem bánom!

— Andráska?! Hát nem emlékszel a télre, tavaszra, amikor együtt bűituk a könyveket? Nem emlékszel milyen figyelmesen, gondosan boncolgattuk Spinozát, Nieckhét? —

Nem emlékszel a hosszú, hosszú, — hallgatag és mégis beszédes sétáinkra? Andráska!?! Miért vagy most hozzám ilyen komisz- Pfuj! Goromba!..

— Zsuzska, édes, aranyos Zsuzska! Te is emlékszel?

— Csacsikám, hát hogyne. Csak ígérd meg, hogy nem leszel többé olyan kiállhatatlan, mint a durva pok-

roc.

— Nem többé Zsuzska! Kicsi Zsuzskám!

Szónélkül emelkedtek fel a padról és szerelmesen egymáshoz simulva hazafelé igyekeztek, szent békességgel szívükben és határtalan nagy, forró szerelemmel eltelve lelkükbe.

A szomorú, őszi szeptemberi est, alkonyba borult. A napkorong már régen lebukott a vérbe borult, bíbor égálon. Lassan pislákolni kezdtek a csillagok. Bús, bánatos szél suhogott a fák felett és csapatosan, zajongva, csörtettek a szürke, aszfalt felett, a kifakult, megfáradt, sárga falevelek...

NAGY GÁBOR

A GYÖNGÉD HITVES

— Miért tépett ki egy marokra-valót a férje hajából?

— Medaillonba akartam tenni, bíró úr kérem.

Szeptemberi alkony

Halódó, szeptemberi délután volt. A reggeli eső cseppeket alig-alig szárította már fel az egyre gyengülő, őszi napsugár a nagyerdő cserjéinek levelén. A százados tölgyek komor, fekete hallgatásba borultak. A közeli nyárfa sem rezgetté ezüstös levelét. Nem esoda- Ősz van. — Szép szeptember vége, Csupa mélan-kólia, csupa bánat és halálfelelem. A pusztulás, a temetkezés, sivar és szomorú gondolata vette át féktelen uralmát az erdőn. A körülton egyre sürjebben kopognak a leszáradt, — megsárgult tölgylevelek. Jönnek sorban, ütemesen, ahogyan az őszi szél

kergeti őket. Milyen döbbenetes szomorúság és félelem szakad fel szívünkben, ha látjuk a szürke, kopott leveleket. Panasz és fájdalom, zokszó és sírás nélkül suhannak mellettünk el tova, messze, a semmiségbe. A körüti padok mind, mind elnéptelenedtek. A madárdol kihalt. Az édes ezüstös, csengő, csilingelő gyermek-kacaj sem hallatszik már a tölgyek tövéen, a bokrok közül. Csak emléke, csalóka emléke bűg fel füllünkben, hogy meg-megesisiklandozza mégegy-szer azt. Eltűntek a fiatalok, kik a világ ezer gondját maguk mögött hagyva édesen, semmittevően, anda-

SZEPTEMBER 25.

SZERDA

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.45—2.40-ig Lóránd Mária, 2.30—7.10-ig Beöthy Baba, 7.30—12.15-ig Szankovits dr.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselőtől.
1. Komzák: Albrecht főherceg induló (Harmonie zenekar), 2. Strauss János: Annen polka (Berlini filharmonikusok, vezényel Grosz), 3. Lincke: Oh Frühling wie bist du schön, keringő (szalonzenekar), 4. Dicker: Cseresznyevirágünnepély, kina intermezzo (Ultraphon szalonzenekar), 5. Kutsch—Beruh; Lore, induló (zenekar).

10.00 Hírek.
10.20 „Csevegés a pipáról“. Irta: Csermely Gyula. (Felolvasás.)
10.45 „Védekezzünk a meghülés ellen“. Irta: Moll Károly dr. (Felolvasás.)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
12.05 Müller Béla és cigányzene-kara muzsikál.

12.30 Hírek.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.

1.30 „Dalol a dél“.

1. Crescenzio: Uocchie celeste, dal (Caruso), 2. Paradis: Quel ruscelletto (A patak), dal (Spani Hina), 3. Santa Lucia, nápolyi népdal (Schipa), 4. Capolongo: Suonno'e fantasia (Átomképek), nápolyi dal (Ruffo Titta), 5. Cimmino—Tosti: L'ultima canzone, dal (Tokotyan Armand), 6. De Falla: „Hét spanyol daltól“, — I. El pano moruno. — II. Seguidilla murciana (Bartolomeo Maria), 7. Drigo: Notturmo d'amore, dal (Gigli), 8. Capaldo: 'Elampadine, tarantella (Ferlito Rosetta), 9. Breton: La dolores, madrigál (Fleta), 10. Benedic: A cigány és a madár (Galli-Curci), 11. Bracco Barthelémy: Pesca d'amore, nápolyi dal (Schipa), 12. Chiara: La spagnola, bolero (Ferlito Rosetta), 13. Pasadas: Noche feliz, spanyol dal (Caruso), 14. Arditi: Parla, énekes keringő (Galli-Curci), 15. A jaca-i országút, jota (Fleta). (Hanglemezek.)

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 „Az első magyar munkatábor“. Mórincz Miklós dr. előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

5.00 „A könyvmivesség“. (Bibliofilia). Buday György dr. előadása.

5.30 Kerpely Jenő gondolkázik, zongorán kíséri Polgár Tibor.
1. Boccherini: A-dur szonáta, 2. Casadado: Himmusz, Gagliarda és Vadászat, 3. a) Polgár Tibor: Nocturne; b) Gessler György: La Mancha.

6.00 A rádió tárgysorsjáték húzása.

7.05 Svájci népdalok olasz, francia és német nyelven. Éneklő: Reding Marguerite (zongorakísérettel).

7.40 Tökés Anna és Rajnay Gábor előadástje. Jelenetek Rostand—Abrányi Emil „Cyrano de Bergerac“ c. darabjából.

I. felvonás: *Párbajjelenet.* Személyek: A vicomte — Juhász József; Salvart — Tamás Benő; Cyrano — Rajnay Gábor. III. felvonás: *Erkély-jelenet.* Személyek: Christian — Apáthy Imre; Apród — Gobby Hilda; Kapucinus barát — Juhász József; Roxane — Tökés Anna; Cyrano — Rajnay Gábor. V. felvonás: *Haldoklási jelenet.* Személyek: Roxane — Tökés Anna; Cyrano — Rajnay Gábor; Mártha nővér — Goddy Hilda; Ragueneau — Juhász József.

8.30 Höchtl Margit zongorázik. Liszt-művek.

1. H-moll ballada, 2. Esz-dur etűd, 3. Oh quand je dors (Szendy Árpád átirata), 4. Ábránd, Verdi „Rigoletto“-jából.

9.10 Hírek.

9.30 Bertha István szalonzenekara.

1. Huszka Jenő „Tündérszerzem“ című operett nyitánya, 2. Beretvás Ferenc: Bécsi hangulat, 3. De Michel: Kis szvit három tételben: a) Prelude; b) Valse du blé d'or; c) Carillon, 4. Dohnányi Ernő: C-dur rapszódia, 5. Strauss Richárd: Rózsalovag, keringő, 6. Messenger: Intermezzo, 7. Losonczy Dezső: Ó macedon ballada.

9.55 Időjárásjelentés.

10.00 Néhány szó az angol közvetítésekről.

10.40 A brit rádiótársaság második angolnyelvű helyszíni közvetítése Budapestről.

11.00 Közvetítés a Pátria-kávéházból. Sárközi Gyula és Sárközi Béla cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel.

Dalok: Bányai: Orgonanyíláskor; Kondor Ernő: Erdő, erdő; Kókay István: Piros pünkösdi napján; Murgács: Minden nagy öröme, *Népdalok:* Ha bemegyek a kocsmába; Jó estét kívánok; Barna kislány; Nádifüles kis házikóm; Azért,

hogyan én; Aki a babáját; Érik, hallik az eperfa.

0.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Tamásné Filótya Lilly.

6.05 Hanglemezek Lóránd Edith műsorából.

7.10 „A varsói sakkolimpiász“. Vecsey Zoltán dr. előadása.

8.10 A József nádor 2. honvédszerege zenekara. Vezényel Seregi Artur.

9.35 Hírek.

KÜLFÖLD

6.30 London: Org. hgv.	6.45 Berlin: Rz.
6.30 Strassburg: Rz.	8.45 Frankfurt: Vidám est
6.40 Königsberg: Sz. z.	8.45 Lipcse: Operett est
6.45 Varsó: Gr.	8.45 Palermo: Sz. z.
7.00 Köln: Liszt-est	9.00 Droitwich: Buch-est
7.00 Lipcse: Rz.	9.00 Osló: Rz.
7.20 Bukarest: Gr.	9.05 Bukarest: Rz.
7.30 Bécs: Kat. zene	9.25 Luxemburg: Szimf. hgv.
7.30 Droitwich: Szalonzene	9.25 Prága: Rz.
7.40 Hamburg: Org. hgv.	10.00 Stockholm: Tz.
7.40 Pozsony: Rz.	10.00 Varsó: Kz.
8.00 Brüsszel: Szimf. hgv.	10.10 Bécs: Rz.
8.00 Varsó: Gr.	10.10 Roma: Tz.
8.10 Luxemburg: Rz.	10.30 Köln: Rz.
8.30 Bécs: Szimf. hgv.	10.30 Post Parisien: Gr.
8.30 Stockholm: Katonazene	10.50 R. Páris: Kz.
8.30 Strassburg: Opera	11.00 Droitwich: Tz.
	11.00 Dland S.: Tz.
	11.05 Varsó: Tz.
	11.45 Bécs: Jazz

Közüveslegények

Az egyik utcákon hatalmas épületek húztak a szorgalmas munkások. Már az utolsó emeletet rakták, amikor megállítottam szemben a készülő épülettel. Nem tudtam megmondani mi készített arra, hogy néhány perccel eltöltök itt merő teltségben, amikor sürgős dolgom elvégzésére ijtkeztem. Valami kényszerítet, hogy álljak meg egy pillanatra és beszéljek valamit magammal, amikor ennek a hatalmas háznak serény építőmunkásait megpillantottam.

Semmi sem jutott eszembe. Figyeltem a felvonók ütemes katonaságát, a kalapácsok suhogását, a lepattanó tégladarabok koppanását, néztem a serényen hajladozó közüveseket, hogyan illesztgetik egymáshoz a tégladarabokat és gondolkodtam az építész konstrukcióján. Figyeltem lelki szemekkel az épület körvonalait és ijtkeztem megállapítani, megalkotni, hogy miképpen fog az megszületni, ha leroqnyak mellőle a hatalmas állványok. Nemigen láttam meg a mellett emlenőket, csak magammal voltam elfoglalva.

— Milyen érdekes is ez, hogy az emberek munkája hogyan egészíti ki egymást. A tervező elgondolása a kemény köveken nem török meg és nem gondolkodik azon, hogyan fogják azokat egymásra halmozni. A közüves viszont azzal nem törődik, hogy milyen is lesz annak az épületnek a stílusa, amelyikbe olyan szorgalmasan illesztgeti be a téglák garmadáját.

Amint ezeken tűnődtem, eszembe jutott valami kedves emlék fiatalabb éveimből. Valamelyik alsóbb gimnáziumi vizsgám az év végén ugyancsak nem jól sikerült. A könyörtelen matematikai tanárom nem kegyelmezett meg, hogy négyes helyett kegyelem-hármas adjon számtanból, abból a tárgyból, amit világéletemben sohasem szeret-

tem, sőt egyenesen gyűlöltem. Minek kell nekem megtanulni azt, hogy miféle szabályok irányítják a négyzetre vagy a köb-re emelést? Arra meg éppen soha nem lesz szükségem, hogy egy kacifántos egyenletet háromféle módszerrel is meg lehet oldani. Szóval az én nemtörődőmségemnek bukás lett a vége. Otthon természetesen nem ment ilyen simán a dolog, hanem először is jól ki-kaptam egy hosszú nadrágszűjjel, amit én középkori korbácsolásnak minősítettem. Ezután következett pedig a java. Edesanyám megmondotta, hogy egyetlen fil-let sem kapok a javítóvizsgám díjára, hanem keressen meg magam és tudjam meg, hogyan kell megbűnhődni az elkönyvelt-működött dolgot. Nyomban szó-lott is a mellettünk lakó közü-vesmesternek, hogy fogadjon meg maga mellé téglát hordani.

Aliq egy heti szomorkodás után jelentkezett is a szomszédunk, hogy egy nagyobb épület felépítésére kapott megbízást és engem felvezet téglahordónak. Edesanyám előkereste a legrosszabb, kislejtezett nadrágomat és kabátomat, meg hallatlan tönkrement cipőmet és le kellett tenni azonnal az „úri“ gúnyát. Gyűrünk munkába. Igen nehezen tudtam megbékélni ezzel a „kö-misz“ sorsfordulattal. Egész nap hordtam a téglát, ami már az első nap estjére kikezdt az új-jaim hegyét és úgy égett a kezem, mintha perzselték volna. A veres téglapor belepet ócska nadrágomat, itt-ott elszakadt a kabátom is és csakhamar nem lehetett megkülönböztetni egy nap-számostól. Minden „úri“ máz el-tűnt rólam. Estefelé, amikor a munkát be kellett fejezni és hazafelé ijtkeztem, gondosan ki-kerültem azokat az utcákat, amelyek barátaimmal találkozhat-tam volna. Félttem erősen, ha ezek meglátnak, azonnal kitaqad-nak ismeretségükből és gúnyosan

mosolyognak egyet a hátam mögé.

Már az első alkalommal nem volt szerencsém, mert egyik tanulótársam éppen szembefordult velem az egyik utcakeresztező-désnél és nyomban úgy tett, mintha soha sem látott volna. Halkan csak ráköszöntem, hogy szerpusz Marci, de Marci más-jelé fordította arcát. Ekkor érez-tem meg legelőször életemben, hogy mit tesz a kigúnyolás, mennyire fáj az embernek, ha nem veszik semmibe.

A vizsgám remekül sikerült. Az új iskolai évben tapintatosan elhallgattam barátaim előtt, hogy mit csináltam a nyáron, még Marci előtt is úgy tettem, mintha soha nem találkoztam volna vele a nyáron. Ment minden a maga rendjén, sőt még a három ismer-telened egyenleteket is meglud-tam már oldani.

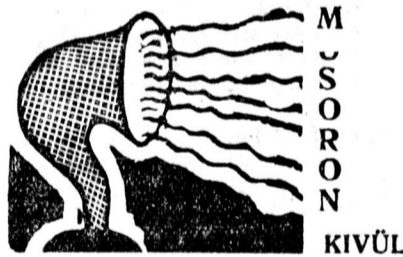
Tűnődésemből egy éles kiáltás ébresztett fel.

— Hé, cimborá, emlékszel a régi jó időkre, amikor együtt íztadtunk a számtan órák alatt?...

— Ki ez a legény, aki jellem-fordulva ordított le az állvány teletjéről? — gondolkodtam ma-gamban?

— Én vagyok, Marci! Én va-gyok, pajtás!

Soha nem gondoltam volna meg, hogy az én barátom, aki annak idején kigúnyolt a közü-vesruhámban, most szintén ebben a mesterségben keresse kenyerét. Az idők szomorú szekere meg-fordította az útját. Barátom vég-érvényesen elhasalt az egyik vizs-gán és közüves mesterzégre adták. Milyen érdekes, hogy most összetalálkoztunk és nem gúnyoltuk ki egymást kisdíakosan, mint ahogy „szomorú“ helyze-tében a barátom tette. (ng.)

Egyik színésznőnk énekelt a rádióban a közelmúltban. Elő-adása után megkérdezték tőle:

— Mit kaptál az előadásodért?

A művész nő sopánkodva fe-lelte:

— Óh, csak ötvenet!...

— Igazad van! Legalább még huszonötöt megérdemeltél volna.

—

A rádió üzletben.

— Talán adjak valami jó hang-erősítőt? — kérdezi a segéd.

— Nem, kérem, hangerősítőre nincs szükségem — feleli a vevő.

— Van már odahaza?

— Igen. A feleségem!

×
Az apa rajta csípi kisfiát, amint egy vajaskiflit dug a rádió töle-szébe.

— Mit csinálsz?

— Becsomagolom a tizóraitam.

— ?

— No igen papa, hiszen te ma-gad mondtad tegnap, hogy a rádió pótolja az ujságot.

Fizessen elő a Debreczeni Ujságra. Házhoz hordva havonta 2 P.

SZEPTEMBER 26.

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: D. e. 9.45—2.40-ig *Beöthy Baba*, 2.30—7.25-ig *Sztankovits dr.*, 7.10—12.15-ig *Tamárné Filóts Lilla*.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviseletéből. 1. Lindemann: Tücsök-lobogó alatt, induló (Wörtschach zenekar). 2. Joe Alex: A vidám hamburgi, tánc-intermezzo (Accordeon: Joe Alex; xilofon: Damerow). 3. Lindsay—Theimer: Vinetglocken, keringő (Kniestadt zenekar). 4. Fétras: Polo-játék, foxintermezzo (Wallis Eddy szalonzenekara). 5. Niel: Ruck-zuck, induló (Hartung).

10.00 Hálaadó istentisztelet a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem alapításának 300 éves jubileuma alkalmából az Egyetemi templomban. Pontifikál: Serédi Jusztinián dr. bíbornok, érsek, Magyarország hercegprímása. 1. Az Egyetemi Tanács bevonulása: Dohnányi Ernő: Ünnepi köszöntő. 2. A hercegprímás bevonulásához: Koudela Géza: Ecce Sacerdos Magnus. 3. Introitus, Graduale, Offertorium és Communio gregorianchoralis: éneklék a Központi Papnevelő Intézet növendékei. 4. Liszt Ferenc: Magyar koronázási mise. A magánzólamokat V. Kováts Ilonka, Rácz Tilda, Imre Vince és dr. Tibor Zoltán éneklék. 5. Offertorium után: Pázmány Péter himnusza a Magyarok Nagybasszonyához. 6. Te Deum laudamus. 7. Himnusz. Vezényel Koudela Géza dr. pápai kamarás, egyetemi egyházzenei igazgató. Orgonál Kopasz Aurél, a királyi udvari és várplébánia templom orgonása.

12.00 Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 A Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem jubiláris kiállítását ismerteti Koudela Géza dr.

12.40 Hírek.

1.00 Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Schubert: Rosamunda, nyitány. 2. Armandola: A cirkuszban, szvit. 3. Waldteufel: Őszi hangulat, keringő. 4. Halévy: A zsidónő, ábránd. 5. Eilenberg: A hízelgő cicá. 6. Huszka Jenő: Rézletek a „Bob herceg” c. operetthől. 7. Ketelbey: Egyiptom varázsföldjén. 8. Beck Ferenc: Magyar induló.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 „A nagy fa”. Terescsényi György elbeszélése.

5.00 „A szőlő, a must és a bor egészségügyi vonatkozásai”. — Dicity Dezső mezőgazdasági kísérletügyi főigazg. előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata).

5.35 Meiszner János fuvolázik (zongorakísérettel).

1. Molière: Andante a d-moll versenyből. 2. Doppler: Nocturno. 3. Ciardi: Orosz tarsang. 4. Filipovszki: Madárcsicsergés.

6.00 A rádió tárgysorsjáték húzása.

7.05 Hanglemezek.

1. Brodskí: Kalapom szemembe vágom, foxtrött (Sebő Miklós). 2. De Fries—Kovács: Őszi fekete fellegek, kozák tangó

(Sebő Miklós). 3. De Fries: Tagadj le mindent, slowfox (Sebő Miklós). 4. Baker—Silvers: A hundred years from now (Trix nővérek). 5. De Fries—Tisch: „Sie” sagt ich Dir gestern, blues (Holzer jazzzenekar). 6. Canaro—Riccardi: Malandrin, tangó (Canaro zenekar).

7.25 Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30 Az Operaház díszelőadása a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem alapításának 300 éves jubileuma alkalmából.

1. Himnusz. 2. Prológ. Irta Herczeg Ferenc, Elmondja Kiss Ferenc. 3. Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus. 4. Erkel „Bánk bán” c. operájának I. felvonása. 5. Liszt: Magyar ábrándok (táncjáték). 6. Rákóczi induló (Berlioz feldolgozásában).

Ezt a közvetítésünket a csíri rádióadóállomás a HAT 4 hívójeles adón, 32,88 méteres hullámhosszon, 9,125 kilocikluson (rövidhullámon) átveszi.

8.15 A rádió külügyi negyedórája.

9.10 Hírek, ügétversenyeredmények.

10.45 Időjárásjelentés.

10.50 Fajka András, a Német Diákszövetség elnöke beszélget dr. Králik Lajossal, a Magyar Nemzeti Diákszövetség vezértitkárával.

11.10 Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Kertész Miklós jazz-zenekarának műsora Szent iványi Zoltán énekzsámaival.

1. Fényes Szabolcs: Tudom., fox. 2. Buddy: Holnap este várlak kedvesem, slowfox. 3. Coslow. 4. Wayne: Blues-fox. 5.

Vértes: Te vagy a csillagom, tangó. 6. Bányai Aladár: Érted sir a lelkem, keringő. 7. Fényes—Szabolcs: Egy szót se kérdek, slowfox. 8. Kola József: Tiltsa meg, tangó. 9. Brodskí: Virágos fák, angol keringő. 10. De Fries: Csak a vén holtvilág, tangó. 11. Goodhart—Hoffmann: Slowfox. 12. Heyman: Foxtrött.

0.05 Hírek.

BUDAPEST II.

Bemondó: *Radó Árpád*.

5.00 „Céltudatos városi telepítést”. Münnich Aladár és Ruisz Rezső párbeszéde.

6.05 Sári Elemér és cigányzenekara muzsikál.

7.00 „Hamlet titka”. Kárpáti Aurél előadása.

8.10 Hanglemezek.

9.30 Hírek, időjárásjelentés.

KÜLFÖLD

6.15 <i>Bukarest</i> : Rz.	8.40 <i>Milánó</i> : Hgv.
6.45 <i>Varsó</i> : Gr.	8.45 <i>Palermó</i> : Operett
7.00 <i>Berlin</i> : Zong. hgv.	8.50 <i>Königsberg</i> : Rz
7.00 <i>Frankfurt</i> : Sz. z.	9.00 <i>Dland S.</i> : Tz.
7.06 <i>Aünchen</i> : T. e.	9.00 <i>Köln</i> : Rz.
7.15 <i>Hamburg</i> : Kamarazene	9.00 <i>Lipsee</i> : Zong. hgv.
7.15 <i>London</i> : Tz.	9.00 <i>Strassburg</i> : Hgv.
7.30 <i>Bécs</i> : Rz.	9.45 <i>R. Páris</i> : Hgv.
7.30 <i>Brünn</i> : Opera	10.00 <i>Stockholm</i> : Rz.
7.30 <i>Luxemburg</i> : Gr.	10.10 <i>Bécs</i> : Bécsi zene
7.40 <i>Prága</i> : Fűvös zene	10.10 <i>Brüsszel</i> : Tz.
8.00 <i>Droitwich</i> : T. e.	10.20 <i>London</i> : Tz.
8.00 <i>Brüsszel</i> : Sz. z.	10.20 <i>Varsó</i> : Tz.
8.00 <i>Varsó</i> : Kz.	10.30 <i>Droitwich</i> : Rz.
8.10 <i>Berlin</i> : T. e.	10.30 <i>Dland S.</i> : Kamarazene
8.10 <i>Boroszló</i> : T. e.	10.40 <i>Stuttgart</i> : Hgv.
8.10 <i>Hamburg</i> : Tz.	11.00 <i>Hamburg</i> : Hgv.
8.10 <i>Luxemburg</i> : Rz.	11.15 <i>Droitwich</i> : Tz.
8.10 <i>Stuttgart</i> : Rz.	11.30 <i>Bécs</i> : Tz.
	11.30 <i>R. Páris</i> : Tz.

A megértő női szív

Irta: dr. Dudinszky Béláné

A csöndes alkonyatban hallgatagon ülnek mind a ketten. Asszony az égen szálló fehér bárnyifelhőket figyelte, a férfi a messzeségbe kénytelen várakozó szemmel... Asszony sápadt és szomorú, akár az ősi ágon remegő, fázó kicsike levél — amelyik azonban mégis egy jövő tavasznak, egy új életnek pompáját rejtí magába.

A férfi délceg és kemény, mint a sziklabércet égbenyúló csúcsa, — mely kacagva dacol a dühöngő viharra... De szemében azért mégis ott parázslott a megkövült fájdalom. A szerelem és büszkeség vívtak benne hosszú, győzelmes tusát... Arra a nőre gondolt, akit szeretett és aki neki mindent jelentett... És aki mégis megcsalta, hűtlenül elárulta, kifosztotta a szívét...

Szemében ott égett az el nem sirt könnyek minden szomorúsága.

Asszony vigasztalni próbálta: Elműlik majd ez is — mondotta. — semmi sem tart örökké, még a legnagyobb bánat sem. Elmosódik egyszer szívéből annak a hűtlen nőnek a képe, akit érdemtelenül szeretett, — nem marad belőle semmi más, csak az emlék... De meglássa, az is megszépül majd a távol mult ködében — A férfi felsóhajtott szomorúan. Nem felelt semmit... Fáradt mozdulattal hajtotta fejét kárára. Szemét becsukta, mint a virágzirmok becsukódnak éjjel jöttére.

Asszony simogatta szelíden kezét... Észrevétlenül csókot lehelt a hajára. Olyan volt ez a csók, mint a napsugár első szízi csókja az érdező erdő homlokán. Szemében egy furcsa delejesfényű láng lobbant

fel. — eltört szerelme akart úrrá lenni rajta.

A férfi megmozdult... Asszony hirtelen eltakarta kezével az arcát. A mult biborszínből csillogó ködéből arcok mosolyogtak feléje gúnyosan: a férfi mult szerelme... A jelen homályából pedig vad kacagás hangzott: annak a diadalmas másíknak a kacaja...

Rettenetesen szenvedett. A mindenség minden fájdalma a szívében égett. A keserűség kelyhét fenékiig itta.

— Megnyugodott már? — kérdezte halkán az asszony.

A férfi szomorúan rázta a fejét és mezelevenedett előtte a másik asszony démoni szépsége. Az asszony észrevette. Lelkét marcangolta a fájdalom és gondolatok után kutatott — vigasztalni igyekezett magát, mert most úgy érezte bánata nagyobb, mint a férfié. — Igen a férfi nem tud élni szerelem nélkül, kell, hogy mindig szeressen valakit... És a szerelme változik, mint a drágák fénye, mely ezer színben szípkörkázik szerzte szét... Lányok, asszonyok jönnek-mennek az életben s neki olyan jó hinni, hogy mindegyik — örök... A szerelem elműlik gondolta megnyugodva — de a szeretet megmarad. Milyen megnyugtató, — hogy vannak az életben maradandó érzések. Igen, a barátság és szeretet. Ha fájdalom sújtja, az én vigasztaló számra vágyik majd, ha öröm éri, nekem mondja el...

A szerelmes asszony szíve viaskodott benne a mindent megértő női szívvel... Könnyes szemmel nézett

a nagy semmibe, elszálltak lelkéből a színes álmok. Szerelmét temette. Legyőzte benne a titkon felgyülemlett női szeretet. És a férfi nem tudta mi történt az asszonnyal.

Az asszony mosolyogni próbált. Szemében ott csillogott a messiás jövendők titokzatos sejtése. Most már ő kacagott szembe a multba hullt sok-sok asszonyi árnnyal, mert tudta, — minden elműlik a férfi életéből, csak ő marad ott eltörölhetetlenül mindig — mindig.

Nem szól semmit arról, ami lelkében végbement. A férfi soha nem tudta meg az igazat. És talán jobb is volt így, mert nem értette volna meg az asszonyi lélek szent titkát, hogy mikor azeret látja szenvedni, — akit nagyon szeret, elfeled mindent és feltör lelkének titkos mélyéből a mindent megértő örök női szív.

50 éve helyezték üzembe az első nyomdai szedőgépet

A grafikai gépípar és a könyvnyomtatás összeházában, Németországban, egy jelentős jubileumi ünnepre készülnek, ugyanis most van ötven éve, hogy az első nyomdai szedőgépet üzembe helyezték. Ez a találmány nemcsak az egyetemes kultúra kialakulására volt nagy hatással, hanem a nyomdaiipart, különösen a könyv és újságellátás rendszerét gyökeresen átalakította s a tömegkultúra terjesztésének egyik legfőbb eszközévé vált.

A könyvnyomtatás technikájának az volt az első primitív megjelenési formája, amikor a középkorban *fatűlátra* *hívószett* szöveget beletestéztek és azt papírosra lehúzták. *Gutenberg* Jánosnak zseniális felfedezése abban állt, hogy e véseteket szétfűrészelte és ezáltal *szétválasztható betűket* készített. De miután ezek a betűk nem elégtettek ki az ő kényes igényeit, már 1446-ban egymástól különböző *fémbetűket* gyártott. A könyvnyomtatás fejlődésére jellemző, hogy 1490-ben a bázeli *Frobenius* a papírfelület jobb kihasználása céljából, különleges öntőtechnikai eljárások segítségével olyan sokféle és kiterjedelmű betűtípusokat készített, hogy a bibliát az akkor legkisebb, az *ú. n. „non. pareille”* betűvel nyomtatta ki.

A szedőgépet a *fejlesztés szükségessége* hívta életre. A mult század második felében a nyomdaiiparral szemben olyan nagy igényekkel léptek fel, hogy a kézi betűszedés rendszerét meg kellett gyorsítani. Ennek az indítók az volt, hogy a nevezett időben világszerte annyira felszaporodott a könyv- és újságírók községe, hogy az egyre növekedő igényeket a kezdetleges kézi szedéssel és lassú nyomtató eljárásokkal alig lehetett kielégíteni. Megszületett a szedőgép. Feltalálója egy Németországban kivándorolt mechanikus, *Othmar Mergenthaler*, aki az amerikai *Baltimore*-ban dolgozta ki s helyezte üzembe 1885-ben az első használható szedőgépet, melyet maga a feltaláló „*Lynotype*” rendszer néven hozott forgalomba. E géptípusnak az a legnagyobb érdeme, hogy a később forgalomba hozott szedőgépek is ugyanezen elv alapján működnek.

A szedőgépek működésének elve az, hogy a gépkezelő, illetve a szedő, egy az írógéphez hasonló billentyűzet előtt ül s az egyes billentyűk leütésénél egy kisméretű öntőforma: a *matrica* kerül elő, melynek helyében a kívánt betű *hemélyített képe* látható. Ha már egy sornak megfelelő öntőforma, illetve matrica gyűlt össze, úgy az egy mechanikus berendezés révén az öntőszerszemet elé jut, mely a sort egyetlen tömör darabbá leönti. Viszont öntés után a feleslegessé vált matricasort egy automatikus szerkezet eredeti helyére visszacemeli. E rendszer segítségével óránként mintegy 6000 betű szedhető s gyorsasága mellett még az is nagy előny, hogy a betű soha nem fogyhat ki, mert a szedő egyidejűleg betűöntő is s nem utolsó sorban elony az is, hogy a különféle betűtípusokat pillanatok alatt lehet átváltani.

Naplainkban a szedőgépeknek számtalan rendszere ismeretes s újabbban e gépek építésénél a fotótechnika és fénytechnika előnyeit is igénybe veszik. A szakemberek véleménye szerint az idevonatkozó perspektívák oly nagyok, hogy a szedőgépek tökéletesítését célzó kísérletek a mai napig sincsenek lezárva.

FIZESSEN ELŐ
A „DEBRECZENI UJSÁG”-RA !!

SZEPTEMBER 27.

PÉNTEK

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.45—2.40-ig Sztankovits dr. 2.30—8.00-ig Lóránd Mária. 7.45—12.15-ig Gecső Sándorné.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviselőtől.
1. Mach—Jechoutek: Ich bin ein kleiner Jägersmann; Induló (Tempo fúvószenekar). 2. Kark: A szépséges zenélőóra, jellemkép (szalonzene). 3. Melichar: So schön hab'n die Geig'n noch nie gespielt, hangosfilmrészlet (Berlín Scala zenekara). 4. Strauss János: „I“ Tipferl polka (Kaufmann Ferdý zenekara). 5. Régent—Gacon: V'la l'printemps, induló (ének: Rousseau).

10.00 Hírek.

10.20 Időszzerű apróságok.

11.00 A Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem jubileumi ünnepségének megnyitása. Közvetítés az Országház kupolacsarnokából. — Beszélő: Koudela Géza dr.

12.25 Országos Postás Zenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos.

1. Nicolai: A windsori víg nők, nyitány. 2. Strauss János: Amit a Bécsi-erdő mesél, keringő. 3. a) Kacsóh: Késő ősz van; b) Dönt: Liliomszál. 4. Verdi: Aida, ábránd. 5. Saint—Saens: Haláltánc. 6. Kiss—Angyal Ernő: Cigányerőf, operettgyeveg. 7. Polgár Tibor: Részletek a „Világhír a ligetben“ c. rádiójátékából.

12.45 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 „Vedres István, a Duna—Tisza csatorna hőse“. Farkas László dr. előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

5.00 Csócsi Lendvai József és cigányzenekara muzsikál.

5.35 Sportközlemények.

5.50 Hanglemezek.

1. Bach—Stokowski: Siciliano, c-moll hegedűszonátából (Filadelfiai zenekar, vezényel Stokowski). 2. Debussy: Csónakban, szvit-részlet (Londoni szimfonikus zenekar, vezényel Goldfrey). 3. Glazunov: Kelti tánc, op. 52, no. 6. (Filadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski). 4. Rimski—Korsakov: Spanyol caprice, op. 34. (Sanfranciscoi szimfonikus zenekar, vezényel Hertz).

6.15 A rádió tárgysorsjáték húzása.

7.20 Walter Rózsi énekel (zongorakísérettel.)

1. Gluck: Dal a „Május királynője“-ből. 2. Mozart: a) Mirandolina. ária; b) Figaró házassága, ária. 3. Mendelssohn: Nincs szomorúbb. 4. Schumann: A két gránátos. 5. Catalani: Wally, ária. 6. Giordano: Fedora, ária. 7. Puccini: Gianni Schicchi, ária. 8. Jacobi: Eljön-e. 9. Kodály: Magos kősziklának.

8.00 Színműelőadás a Studióban. „Külön nótá“. Színmű 3 felvonásban. Irta Gyallay Domokos. Rádiószínpadra alkalmazta: Turchányi István. Rendező: Odry Árpád.

Személyek: Bükky Ferkó — Kiss Ferenc; Balázs Eszti — Olthay Magda; Mari néni — Vágóné Margit; Pethő Mihály — Kürthy József; Pethőné — Kelemen Mária; Laji — Gellért Endre; Máthé Zsuzsika — Tolnay Klára; Zsigmond báró — Bodnár Jenő; Marci — Maklary Zoltán; Deák Albert — Major Tamás; Jegyző — Szolgabíró — For-

gách Antal; Csunyi cigányprimás — Szigeti Jenő; Tanácsos — Pataki József.

9.45 Hírek, időjárásjelentés.

10.10 A brit rádiótársaság harmadik angolnyelvű helyszíni közvetítése Budapestről.

11.45 Néhány szó az angol műsorszámáról.

11.00 Közvetítés az Emke-kávéházból. Ifj. Sárny Elemér és cigányzenekara muzsikál.

0.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Tamásné Fittós Lilly.

5.45 Csócsi Lendvai József és cigányzenekara muzsikál.

6.20 Szmírnov Szergej balalajkazenekara.

7.35 „Raguza hercege Magyarországon“. Magyar Kázmér előadása.

8.05 Budapesti Koncert Szalonzenekar.

9.15 Hírek.

KÜLFÖLD

6.00 Varsó: Vidám zene	8.45 Palermo: Opera-részlet
7.00 Berlin: Zong. hgv.	9.30 Lipcse: Népzene
7.00 Dland S.: Népdalok	9.30 Stuttgart: Kamarazene
7.00 Köln: Kamara 5-ös	9.40 Varsó: Rz.
7.15 London: Sz. z.	10.00 Milánó: Hgv.
7.30 Luxemburg: Gr	10.00 Róma: Tz.
7.30 Bécs: Opera	10.00 Stockholm: Kz.
7.30 Bukarest: Opera	10.15 Palermo: Tz.
7.35 Brünn: Jazz	10.20 Luxemburg: Kz.
7.50 R. Páris: Org. hgv.	10.30 Post Parisien: Gr.
8.00 Droitwich: Beethoven-est	10.30 R. Páris: Tz.
8.10 Luxemburg: Rz.	10.30 London: Tz.
8.10 Róma: Rz.	10.40 Droitwich: Hgv.
8.10 Osló: Hgv.	10.45 Varsó: Tz.
8.10 Stockholm: Hgv.	11.00 Dland S. Tz.
	11.00 Bukarest: Gr.
	11.00 Lipcse: Tz.
	11.15 Bécs: Kamarazene

EZ KELLETT NEKTEK

Ez kellett néktek: hős szabadulás!
Akadály semmi, törvény semmi, gát
Toppant elétek, átugorítok,
S most a vak harcok víg komédiák.

Ez kellett néktek: isteni ítélet,
Háborgás égen, földön, mindenütt.
Megfőjtött folyók medre sivatag
S a lélek-szavak néma csepenyék.

Korlát nem volt jó, kísértet játék.
Dürcsán fujtad a minden mindegy.
Dzsezbend zörejét s jártál razzian,
Hol mámor ölelt s rád mákonyt hintett.

Arasznyi úton kergülni láttad
Asszonyt párjával, lánynak feszelen
Ördög udvarolt, az ördög úr volt,
Plasztronja alatt szíve becselen.

Feszültél, nőttél — Babel ócskaság!
Babilon kukcok! réztányér a nap!
Csillag vak a mozi tündérjének,
Az ördög árnykép, Isten vaskalap!

Rohanó szemed nem nézett fűszáira,
Orgonaág tüzre való holmi.
Kacagtd az ezeréves embert:
Liliomnak mért tudott hódolni.

Szabadság-géped suhant mint vihar,
Szabadság-nép lett minden pária,
Oceánjáró hajó lett az ember
S világszínpadra kellett állnia.

Minden nagy lett és minden szabad lett,
Az út, a szív, a csók, a szerelem.
A titok édes fészke kiürült,
Az ember-szívben titok nem terem.

Kinyílt virág és kitarult világ
Kapuján tódul most a föld fia...
Millió meg millió ember
S a kapun vöröslök: csak komédia!

KOCSIS LÁSZLÓ.

fizessen elő

még ma a Debreczeni Ujság—Hajdúföldre
és október 1-ig ingyen küldjük
a Tiszántul legértelmesebb napilapját!

Az öreg zsidó nagyon beteg volt és egyre lajgatott.
— Mit lajgatsz? — mondták neki
— egyszer mindnyájunknak meg kell halni.

— Épp azért lajgatok, — nyögte a beteg — szót se szólnék ha kétszer lehetne meghalni.

#

Khon doktor találkozik az utcán régi paciensével, Goldstein Izsákkal, aki szegény, nagyon rossz bőrben van.

— Kedves Goldstein, — mondja neki az orvos — ha maga egészséges akar lenni, okvetlenül el kell mennie Karlsbadba.

— Jaj, doktor úr, — fajong a beteg — mennék én, de hát van nekem Karlsbadra? Boldog vagyok, ha itthon meg tudok élni.

— Ja, Goldstein, akkor itthon kell egy karlsbadi kurát tartani. Igyek minden nap egy üveg karlsbadi vizet.

— Kedves doktor, hogy teheti ezt egy szegény ember? Hát van nekem pénzem karlsbadi kurára?

Dr. Khon jó hangulatban van, kivész húsz pengőt a zsebéből — és átnyújtja:

— Itt van, csináljon egy karlsbadi kurát az én költségre. Mindennap egy üveggel. Sem többet, sem kevesebbet. Ez épp elég lesz.

Goldstein hálás szavakkal mond köszönetet, mindent megígér és boldogan távozik.

Az orvos egy héttel később megint találkozik vele az utcán és kérdi: — hogy használt-e a kura?

— Micsoda kura?

— Ember, hiszen adtam magának húsz pengőt, hogy karlsbadi vizet igyék. Miért nem issza?

— Istenem, doktor úr, — válaszol Goldstein — én úgy gondoltam, na, ha van már egyszer húsz pengőm... kikérem érte egy híresebb orvos tanácsát.

—o—

Egy dúsgazdag bankár és egy szegény fiskális arról vitatkoztak, hogy mi ér többet: a pénz, vagy a tudomány? Mindkettő a maga igazát védte, de a bankár végre elmesélte az ő esetét.

— Szegény falusi zsidó voltam, — mondta — amikor a faluban megüresedett a sakteri állás. Én is pályáztam, de az állást nem nyerhettem el, mert nem tudtam írni és olvasni.

— Na és?
— Na és, ha én akkor tudok írni és olvasni, még ma is sakter lennék abban a kis faluban.

×

Az orvoshoz elmegy egy zsidó és megvizsgálta magát. Az orvos 12 fürdőt rendel neki.

A zsidó csodálkozva néz reá és megkérdi:

— Garantálja azt nekem, doktor úr, hogy még 12 évig élek?

